

Rapport inzake het literatuuronderzoek betreffende de geschiedenis en de organisatie van

het (Rijks)Instituut voor zuivering van afvalwater, 1920-1985

RIZA-gebouw te 's Gravenhage, 1920 - 1958

Centrale Archief Selectiedienst
afdeling Onderzoek
S.P.Dijkstra
(nieuwe versie)
december 1988

Rapport inzake het literatuuronderzoek betreffende de geschiedenis en de organisatie van

het (Rijks)Instituut voor zuivering van afvalwater, 1920-1985

RIZA-gebouw te 's Gravenhage, 1920 - 1958

Centrale Archief Selectiedienst
afdeling Onderzoek
S.P.Dijkstra
(nieuwe versie)
december 1988

'De vlinders vallen flauw
de kinderen ademen krampachtig
de stad stinkt als de hel
maar de fabriek is machtig.'

[Toon Hermans, Toonboek, p. 70]

Inhoudsopgave	pagina
Verantwoording	1
Verwijdering van afval door de eeuwen heen	1
Verontreiniging van het oppervlaktewater en de verschillende methoden van zuivering	4
Maatregelen tegen waterverontreiniging in Nederland rond de eeuwwisseling	6
Het (Rijks) Instituut voor Zuivering van Afvalwater	7
Huisvesting	7
De taak	8a-8c
Het beleidsbepalende ministerie	9
De leiding	9
De organisatiestructuur	9
Commissie van Toezicht; Commissie inzake Waterverontreiniging	13
Van RIZA naar de Dienst Binnenwateren/RIZA	14
Activiteiten van het RIZA	15
Geraadpleegde literatuur	22a
Bijlagen	23-75

Bijlagen	pagina
1. Koninklijk Besluit van 18 oktober 1897, nr. 249 tot instelling van een staatscommissie ter advisering van maatregelen ter voorkoming van waterverontreiniging	23
2. Koninklijk Besluit van 30 juli 1920, nr. 53 tot oprichting van een Instituut voor zuivering van afvalwater en tot instelling van een Commissie van Toezicht daarop	25
3. Koninklijk Besluit van 9 september 1920, nr. 60 houdende de benoeming van de leden van de Commissie van Toezicht op het instituut voor zuivering van afvalwater	26
4.a. Koninklijk Besluit van 20 juni 1924, nr. 183 houdende wijziging van het Kon. Besluit tot instelling van het Instituut voor zuivering van afvalwater en tot opheffing van de Commissie van Toezicht daarop.	27
4.b. Koninklijk Besluit van 20 juni 1924, nr. 184 houdende eervol ontslag van de leden van de Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater	28
5.a. Koninklijk Besluit van 5 mei 1927, nr. 34 houdende hernieuwde instelling van een Instituut voor zuivering van afvalwater en van een Commissie van Toezicht op dat instituut.	29
5.b. Nota van Toelichting van de minister van Arbeid, Handel en Nijverheid d.d. 26 juli 1927 op de inhoud van het K.B. van 5 mei 1927	30
6. Koninklijk Besluit van 2 september 1927, nr. 55 houdende wijziging van het aantal leden van de Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater	32
7. Koninklijk Besluit van 19 september 1927, nr. 52 houdende de benoeming van voorzitter en leden van de heropgerichte Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater.	33

	pagina
8. Koninklijk Besluit van 10 april 1934, nr.28 houdende oprichting van het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater; opheffing van de Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater; instelling van de Commissie inzake waterverontreiniging.	34
9. Koninklijk Besluit van 24 april 1934, nr.30 houdende bepaling van de datum van inwerking-treding van dat van 10 april 1934, nr.28; en benoeming van de voorzitter van de Commissie inzake waterverontreiniging.	36
10. Beschikking van de minister van Sociale Zaken van 18 juni 1934, nr.355 H, afd.Arbeid, houdende de instructie van de ambtenaren werkzaam bij het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater	37
11. Koninklijk Besluit van 16 mei 1936, nr.29 houdende wijziging van artikel 3, eerste en tweede lid van het K.B. van 10 april 1934, nr.28	39
12. Koninklijk Besluit van 15 oktober 1938, nr.27 wijziging van artikel 2 van het K.B. van 10 april 1934, nr.28	40
12a KB van 8 december 1939 no.17	40a
13. Beschikking van de Secretaris-Generaal van het Departement van Sociale Zaken van 18 juli 1941, nr. 242 H, afd.Arbeid, houdende wijziging van artikel 1, tweede lid van de beschikking van de minister van Sociale Zaken van 18 juni 1934, nr.355 N, afd.Arbeid	41
14. Koninklijk Besluit van 6 september 1945, nr.F 167 houdende overdracht van de zorg voor de zaken betreffende de zuivering van afvalwater van het departement van Sociale Zaken naar het departement van Openbare Werken en Wederopbouw	42
15. Koninklijk Besluit van 23 december 1947, nr.8 houdende hernieuwde instelling van een Commissie inzake waterverontreiniging alsmede de hernieuwde instelling van een Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater, - ressorterende onder de algemene leiding van de directeur-generaal van de Waterstaat.	43
16. Wet van 13 november 1969, Stbl.536 houdende regelen omtrent de verontreiniging van oppervlaktewateren.	46

	pagina
17. Koninklijk Besluit van 14 januari 1971, nr. 42 (Organiek Besluit Rijkswaterstaat) o.m. bepalende, dat het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater deel uitmaakt van de rijkswaterstaat.	48
18. Beschikking van de minister van Verkeer en Waterstaat van 6 juni 1985, nr. O 20643, HW, houdende instelling van de Dienst Binnenwateren/RIZA en bepalende de positie van het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater.	49
19. Organisatieschema RIZA, 1960	50
20. Organisatieschema RIZA, 1965	53
21. Organisatieschema RIZA, 1969	54
22. Organisatieschema RIZA, 1970	55
23. Organisatieschema RIZA, 1971	56
24. Organisatieschema RIZA, 1973	57
25. Organisatieschema RIZA, 1974	64
26. Organisatieschema RIZA, 1978	65
27. Organisatieschema RIZA, 1979	66
28. Organisatieschema RIZA, 1980	67
29. Organisatieschema RIZA, 1984	68
30. Organisatieschema Dienst Binnenwateren/RIZA, 1985	69
31. Tekst uit het protocol van de bestuurshandelingen van dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland, 1444-1457	70
32. Beknopt overzicht van de geschiedenis 1920-1956	71
33. Uittreksels uit de jaarverslagen	75

Verantwoording

Voor het verkrijgen van meer achtergrondinformatie heb ik contact opgenomen met de archivaris van het Hoogheemraadschap van Rijnland om daardoor een beter zicht te kunnen krijgen op de afvalwaterverwerking in vroeger tijden; voorts heb ik bezocht de dienst Binnenwateren/RIZA te Lelystad om een beeld te krijgen van de hedendaagse wijze van onderzoek van oppervlaktewateren.

Voor het verkrijgen van inzicht in de organisatiestructuur van het RIZA heb ik me moeten beperken tot het verwerken van gegevens daaromtrent vermeld in tamelijk recente nummers van de periodiek "Mededelingen van het Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater" (zie bijlagen). De EMM-almanak van de rijkswaterstaat en de Staatsalmanak vermelden aangaande het RIZA slechts namen van personeel. Gegevens, waardoor men zich een beeld zou kunnen vormen van de structuur van het RIZA ontbreken in die almanakken overal.

De organisatiebeschikking, waarvan sprake is in het instellingskoninklijk besluit ben ik tot op heden nog niet op het spoor gekomen bij mijn onderzoek in het archief van het Kabinet van de minister van Landbouw, Nijverheid en Handel betreffende de periode 1905-1922. Het schrijven van dit literatuurrapport geschiedde in de periode 15 juli-9 oktober 1986. Het nam 51 werkdagen in beslag.

Verwijdering van afval door de eeuwen heen

In alle bekende culturen zijn de mensen bezig geweest met het zoeken naar goede methoden om de door hen geproduceerde afvalstoffen te verwijderen en zo mogelijk voor zich onschadelijk te maken.

Reeds in de Bijbel, in het Oude Testament gaf Mozes aan het door de woestijn trekkende Joodse volk het volgende voorschrift:

"Ook moet ge buiten het legerkamp een gelegenheid hebben, waar ge uw behoefte kunt doen. Ge moet ook een pin aan uw gordel hebben om een gat te graven, wanneer ge buiten gaat zitten en om uw behoefte er weer mee te bedekken."

Ook bij de negers en de indianen was deze methode (van "landbehandeling") bekend.

Ook de oude Assyriërs en Babyloniërs waren er van overtuigd, dat een snelle en volledige afvoer van afvalwater een dwingende eis voor bebouwing is. In Babylonië en Assyrië zijn gecentraliseerde rioolstelsels aangetroffen, die in de huidige tijd worden beschouwd als moderne methode van afvoer.

De riolen van het paleis Nimrod, gebouwd in de 7e eeuw voor Christus, hebben een spitsbogengewelf. Ook de oude Egyptenaren zorgden voor de afvoer van afvalwater uit de openbare gebouwen. Reeds in het jaar 2600 voor Christus werden hiervoor koperen afvoerbuizen gebruikt. In het jaar 540 voor Christus werden in het laaggelegen deel van de Egyptische hoofdstad Cairo toiletinrichtingen, afvoerkanalen en zinkputten aangelegd.

Bij opgravingen te Jeruzalem heeft men rioolleidingen gevonden, waardoor niet alleen huishoudelijk afvalwater maar ook overtollig regenwater uit het noord-oostelijk deel van de stad en uit het gebied rond de tempel werd afgevoerd (het zogenaamde "gemengde stelsel").

Ook in de oude Griekse beschaving was het handhaven van de openbare zindelijkheid en daarvoor het aanleggen van riolen onderwerp van voortdurende zorg.

Bij opgravingen op het eiland Kreta bij Griekenland zijn toiletinrichtingen met waterspoeling en afvoerleidingen aangetroffen op de plaats, waar het paleis van koning Cnossos heeft gestaan. Reeds ten tijde van Themistocles bezat het tempelgebied de Akropolis bij Athene een rioolstelsel, dat uitmondde in het lager gelegen zuid-westelijk deel der stad, waar het rioolwater voor landbouwdoeleinden werd gebruikt. Dit is een voorbeeld van behandeling van afvalwater door bevoeiing.

Maar vooral de Romeinen kunnen worden beschouwd als de grote initiatiefnemers van de ook heden nog toegepaste systemen van waterleiding, van de openbare badhuizen, drainagewerken en rioleringsystemen. Heel bekend is het door een Romeins ingenieur rond het jaar 600 voor Christus te Rome aangelegd riool, de Cloaca Maxima. Dit is tot enkele tientallen jaren geleden gebruikt voor de afvoer van een deel van het afvalwater van Rome naar de Tiber. Thans doet de Cloaca Maxima nog dienst voor de afvoer van regenwater.

In de periode van de Romeinse Keizers werd door de keizerlijke rentmeester Frontinus getracht de Cloaca Maxima schoon te houden door regelmatige spoeling. Toch onstonden daarin nog modderafzettingen door het geringe verhang van de leiding. Deze modderafzettingen moesten door krijgsgesvangenen worden verwijderd. Met als gevolg dat er volgens de dichter Lucullus bij de monding van de riool "de smakelijkste vissen" werden gevangen.

Ook buiten Italië hebben de Romeinen aandacht besteed aan de afvoer van afvalwater zoals blijkt uit de restanten van rioleringen in bijvoorbeeld Parijs, Keulen en Trier.

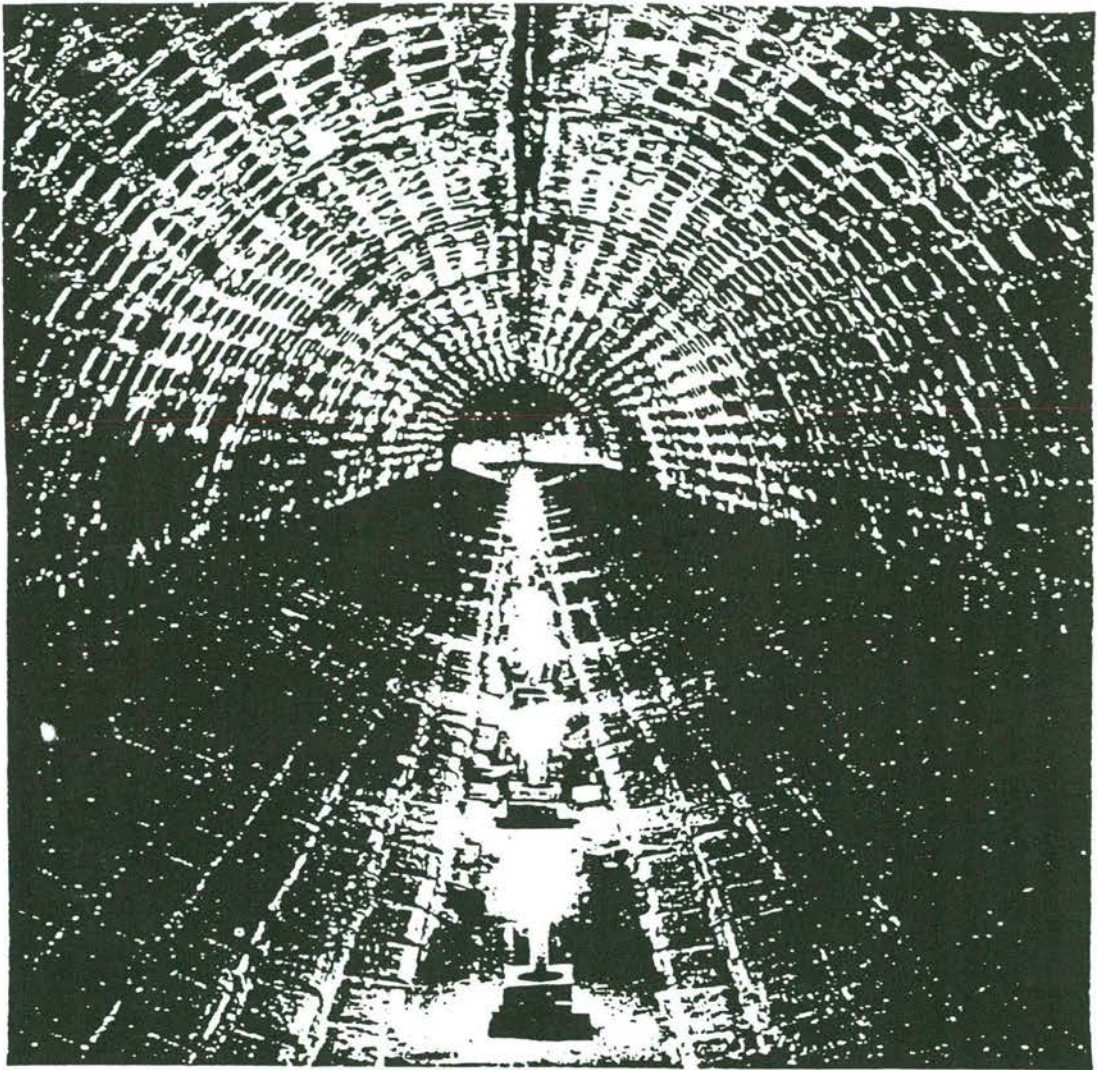
De middeleeuwen hebben op het gebied van de zorg voor de afvoer van afvalwater veel verloren laten gaan.

De geschiedenis leert, dat het zorgen voor hygiëne bevorderende voorzieningen op en neer gaat met het peil van de beschaving. In die dagen had men vaak meer belangstelling voor de zuiverheid van het geestelijk leven dan voor die van het menselijk lichaam en zijn omgeving.

Met behulp van keuren, uitgevaardigd door de plaatselijke of regionale overheid trachtte men - vaak met weinig succes - het storten van vuil op straten en pleinen en in waterlopen te verbieden. Wat de waterlopen betreft werden deze keuren meestal uitgevaardigd door het bestuur van waterschappen. Zo bepaalden bijvoorbeeld de dijkgraaf en de heemraden als bestuurders van het hoogheemraadschap van Rijnland in het gewest Holland in het jaar 1453 dat het een ieder verboden was om hennep of vlas te roten (=wassen) in de Rijn of in de inhammen van de Rijn op straffe van een boete van tien ponden voor elke keer, dat men dit wel deed.

Pas in de 16e eeuw kwam men - onder de heerschappij van enkele pausen - in verschillende kloosters er weer toe om riolen, beerputten en zinkputten aan te leggen.

In de steden werd in de 16e eeuw aan de effectieve afvoer van afval nog weinig aandacht geschonken. Als uitzondering hierop moet genoemd worden de stad Bunzlau in Silezië, dat toen reeds beschikte over een gemeentelijk rioolnet van 3 KM lengte en waar het rioolwater door bevoeiing daadwerkelijk onschadelijk werd gemaakt. Daardoor is met name Bunzlau gespaard gebleven voor de vele typhus - en cholera-epidemieën, die in die tijd voorkwamen en typische gevolgen waren van verwaarlozing van de waterhygiëne.

Hoofdleiding van het Bredase rioleringsstelsel

Tot aan de 19e eeuw heeft men zich om het wegwerken van het afvalwater geen ernstige zorgen gemaakt. Ieder moest voor zichzelf maar uitmaken of hij zich van zijn afval wilde ontdoen en zo ja, op welke manier.

Tot die tijd werd de poep opgevangen in stapelputten en zinkputten en zo nu en dan verwijderd. In het jaar 1810 werd het watercloset ingevoerd. De huiseigenaren vonden het handig en voordelig de daarbij behorende beerputten te voorzien van een overloop, zodat het afvloeiende water terecht kwam in de open straat en goten, die bestemd waren voor de afvoer van regenwater.

Nog handiger was het om de beerputten maar gewoon weg te laten en de inhoud ervan maar direct in de straatgoten te spoelen. Omdat het zodoende regelmatig de spuigaten uit ging lopen, kwam men er allengs toe om gesloten ondergrondse leidingen aan te leggen, waardoor alle troep met behulp van spoelwater werd getransporteerd naar de openbare wateren. Dit leidde toen echter nog niet tot de constructie van een centraal afvoersysteem. Langs de kortste weg werd het vuil in een waterloop geloosd.

Ook aan reiniging van het afgevoerde afvalwater werd toen nog geen aandacht besteed. De kleine rivieren en de beken en dichtbevolkte gebieden waren dan ook behoorlijk vervuild.

De opbloei van de industrie door de mechanisatie in de tweede helft van de 19e eeuw gaf weer een nieuw accent aan het vraagstuk van de waterverontreiniging, vooral in Engeland, waar de uitvinding van de stoommachine, de automatische spinmachines en weefgetouwen een snelle ontwikkeling van de fabrieken tot gevolg had.

Men was toen van mening, dat het de natuurlijke bestemming van waterwegen was om afvalwater en afvalstoffen op te nemen en te verwijderen ongeacht de mistoestanden die hieruit ontstonden.

Deze mistoestanden bleven niet beperkt tot Engeland. Hier volgt nog een beschrijving van de Seine-beneden Clichy, waar het hoofdriool van Parijs in de Seine uitmondde:

"Een stroom zwart met vet, proppen, haren, cadavers en ander vuil bedekt water beweegt zich voort in de rivierbedding. Grauw slijk, doortrokken van resten van organisch materiaal, hoopt zich langs de rechteroever op, vormt verhogingen en stinkende eilandjes.

Verder stroomafwaarts bedekt dergelijk slijk de gehele rivierbedding. Dit slijk verkeert in rotting. Vrijkomende gasbellen springen aan de oppervlakte en zij stuwen het stinkende slijk van de bodem van de rivier naar de oppervlakte. Geen levend wezen, vis noch plant gedijt hier."

De vooruitgang in de bestrijding van de waterverontreiniging is steeds afhankelijk geweest van de beschikbare middelen om het afvalwater te reinigen.

Hier te lande paste men aanvankelijk uitsluitend de methode toe van het bevloeien van land met het afvalwater, de zogenaamde "landbehandeling".

Deze landbehandeling was het uitgangspunt voor de ontwikkeling van de techniek van de afvalwaterzuivering, die in de "belucht-slib-methode" zijn hoogtepunt heeft bereikt.

Verontreiniging van het oppervlaktewater en de verschillende methoden van zuivering

Onder "oppervlaktewater" verstaat men al het water in zeeën, rivieren, meren, kanalen, vaarten en sloten, dat zich bevindt zichtbaar boven het aardoppervlak. Dit in tegenstelling tot het grondwater, dat zich in de aardbodem bevindt.

Het oppervlaktewater bevat de afvalstoffen van planten, dieren en mensen alsmede de afvalstoffen van de industrie, die grotendeels van organische aard zijn.

De natuur wil deze organische afvalstoffen afbreken tot enkelvoudige bouwstoffen, waaruit ze voorts weer nieuw leven kan opbouwen.

Dit afbraakproces wordt bewerkt door waterbacteriën, die daarvoor in het water opgeloste zuurstof nodig hebben.

Alle plantaardige en dierlijke afvalstoffen - zoals eiwitten, koolhydraten, vetten enz. die in het water terecht komen worden daarin geoxydeerd (=verbrand) tot koolzuur, nitraat, water en verschillende zouten. Deze stoffen dienen tot voedsel voor de micro- en macro- waterplantenwereld, waaruit zich het plankton en voorts het gehele aquatische leven ontwikkeld.

Dit biochemisch verbrandingsproces kan nergens anders geschieden dan in het water. Afvalstoffen behoren daarom terecht te komen in het oppervlaktewater, want daar moeten ze verwerkt worden.

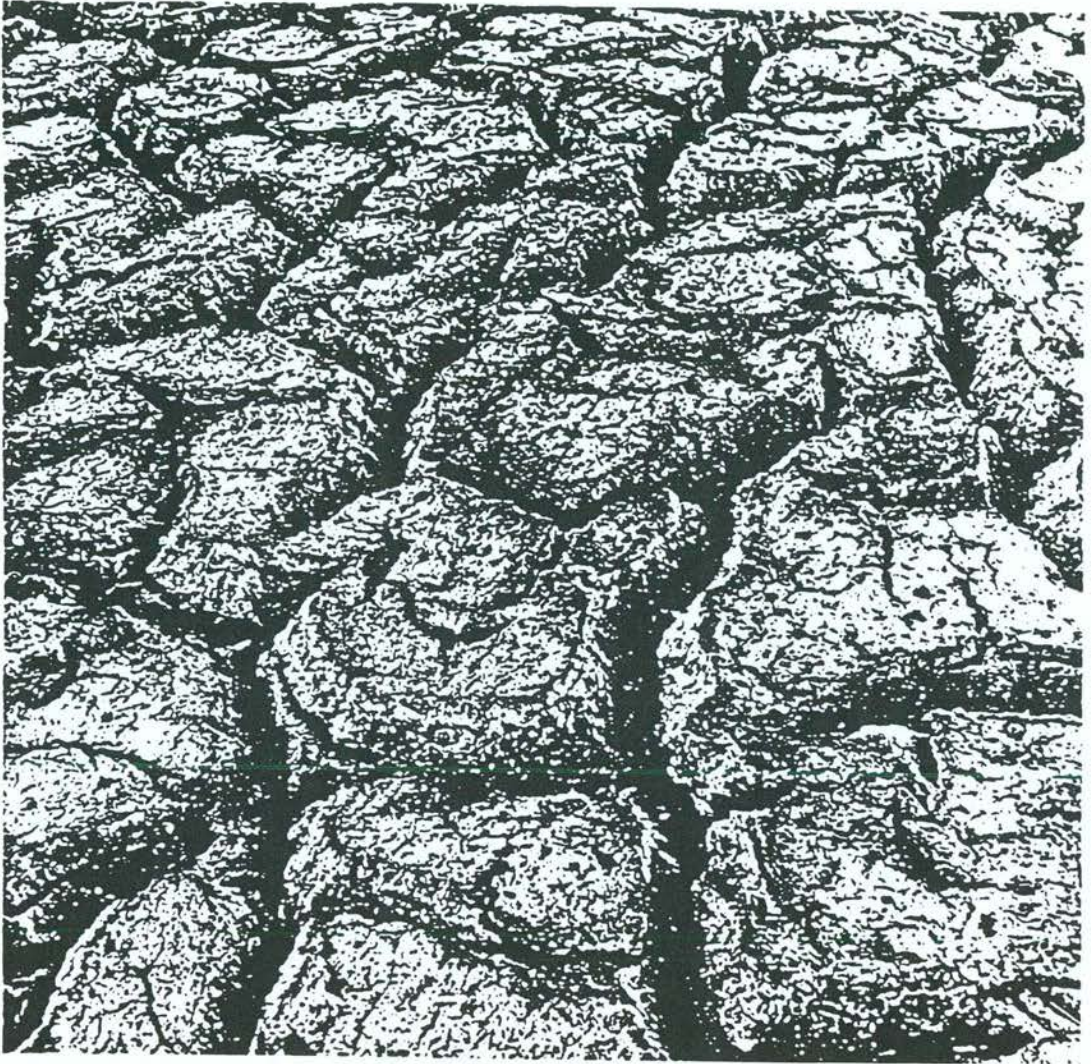
Nu is de mate, waarin zuurstof opgelost kan worden in water, zeer gering. Bij een enigszins omvangrijke toevoer van afvalstoffen is de in het oppervlaktewater aanwezige zuurstof, die de water bacteriën weer nodig hebben bij hun afbraakwerk, heel snel opgebruikt. Om die waterbacteriën toch in leven en aan het werk te houden moet vanuit de lucht zuurstof aan het oppervlaktewater worden toegevoegd. Dit gaat echter niet gemakkelijk. Wanneer het water zijn zuurstof verliest, kan het zijn natuurlijke functie van afvalwater reinigen niet meer goed vervullen. Het water is biologisch gezien "ziek" of "gedenatureerd" en dit blijkt uit de zwarte kleur van het water en de rottingsgassen die eruit opstijgen.

Zulk gedenatureerd water kan niet meer volledig gezuiverd worden van alle aan het water vreemde stoffen; te weten dode organische stoffen zoals vezels, stukjes vet en slijm en levende organismen die niet in het water thuishoren, zoals ziektekiemen die anders bij aanwezigheid van een groot aantal waterbacteriën volkomen vernietigd en opgeruimd zouden zijn.

Daarom kunnen alle plaatsen waar "ziek", zuurstofloos water voorkomt - zoals stinkende grachten en modderpoelen - lange tijd oorden van infectie blijven.

Tot omstreeks 1900 bleef de hoeveelheid afvalstoffen die door de riolen naar de oppervlaktewateren buiten de steden en dorpen werd gevoerd beperkt in omvang, zodat het oppervlaktewater zijn reinigend werk nog wel kon verrichten.

De toename van de bevolking alsmede de ontwikkeling van de industrie - vooral de landbouwindustrie zoals strokarton-, aardappelmeel- en suikerindustrie - hebben de biologische gezondheid van het water op veel plaatsen erg aangetast. Omdat de natuurlijke zuiveringskracht van het oppervlaktewater op den duur niet meer groot genoeg was om al het daarin gedumpte afvalwater op een milieuvriendelijke wijze te zuiveren moest men gaan zoeken naar methoden van kunstmatige zuive-

Slijdroogbed

ring om zodoende de natuur een handje te helpen.
Deze technische zuivering van het afvalwater vindt plaats in verschillende fasen:

Fase 1

Men laat de in het water aanwezige vaste afvalstoffen bezinken in speciale bassins.

Deze stoffen slaan dan als een brijig slijk neer op de bodem van het bassin, waarvan het later mechanisch wordt afgeschraapt.

Door deze bezinkingsbehandeling is uit het afvalwater al 40% van de totale verontreiniging weggevoerd.

Fase 2

Het van het bezinkings-slib bevrijde afvalwater bevat nog opgeloste stoffen die nog 60% van de oorspronkelijke verontreiniging uitmaken. Wanneer dit water in de open lucht aan zichzelf zou worden overgelaten, al dan niet met "zuiver" oppervlaktewater vermengd, dan zou dit afvalwater op grond van het hierboven omschreven biochemisch proces zichzelf wel zuiveren. Als men de natuur zijn gang zou laten gaan dan zou dat proces enige weken duren.

Dit zuiveringsproces kan echter kunstmatig worden versneld door

- a. sterke zuurstoftoevoer
- b. het in contact brengen van het water met een enorme hoeveelheid actieve waterbacteriën.

Dit kan op twee manieren worden gerealiseerd:

- 1 door het gebruik van "beluchte percolatie-filters"
- 2 door middel van het "actief-slib-proces".

ad 1) Bij het filtersysteem wordt het water door een filterbed van grove steen geleid, waarin het naar beneden druppelt en zodoende intensief belucht wordt. Op de stenen filters bevindt zich een laagje actieve waterbacteriën die het water op zijn weg naar beneden ontdoen van zijn organische stof en deze stof vervolgens oxyderen (=verbranden).

ad 2) Bij het actief-slib-proces (ook wel genoemd: "belucht-slib-methode") wordt het afvalwater in een beluchtingsbassin gebracht, waarin een grote hoeveelheid actieve waterbacteriën is gebracht en waarin lucht wordt geblazen of door een roterende borstel wordt geslagen.

Nadat het afvalwater een van beide zuiveringsmethoden heeft ondergaan, bevat het nog maar 5% verontreinigde organische afvalstoffen. Het wordt nu beschouwd als "technisch zuiver". Dit betekent weliswaar niet, dat het dan volledig vrij is van ziektekiemen, maar de verontreiniging is thans zo verminderd dat de natuur zonder moeite in staat is om de reiniging grondig te voltooien. Dit moet dan natuurlijk wel plaats vinden buiten de woongebieden in rivieren, kanalen, binnenwateren of meren, waarin het zich met een flinke massa natuurlijk fris water kan mengen en daarin kan worden omgezet in de natuurlijke toestand van gezond water.

Het bezinkings-slijk dat in de eerste behandelingsfase is verkregen wordt onderworpen aan een gistingsproces. Hierbij ontstaan humusachtige stoffen, die aan de lucht blootgesteld snel drogen tot een rulle massa waarin de lucht gemakkelijk verder doordringt. Hierdoor maken tijdens het drogen de oorspronkelijk in het slijk aanwezige bacteriën plaats voor waterbacteriën, waardoor alle ziekteverwekkende kiemen, die in het uitgedroogde slijk nog aanwezig waren, vernietigd worden.

Maatregelen tegen waterverontreiniging in Nederland rond de eeuwwisseling

Nadat reeds in 1873 de vergadering van geneeskundige inspecteurs van de Volksgezondheid - ressorterend onder de afdeling Medische Politie van het ministerie van Binnenlandse Zaken - tevergeefs had aangedrongen op een wettelijke regeling in zake het tegengaan van de verontreiniging van de bodem en de dampkring werd rond de eeuwwisseling weer aandacht besteed aan de problematiek rond de waterverontreiniging.

Bij koninklijk besluit van 18 oktober 1897 stelde koningin Emma, regentes van het koninkrijk een staatscommissie (van Lynden) in, welke de opdracht kreeg te onderzoeken welke maatregelen zouden moeten worden genomen ter voorkoming van voor de volksgezondheid schadelijke verontreiniging van de openbare wateren.

De minsters van Binnenlandse Zaken en van Waterstaat, Handel en Nijverheid werden belast met de uitvoering van dit besluit (zie Nederlandse Staatscourant van 23 oktober 1897, nr. 249).

Op 29 juni 1901 bracht deze staatscommissie ter zake haar rapport uit. Bij de bespreking in dit rapport van de verrichtingen van de subcommissie worden uitdrukkelijk genoemd alle plaatsen in ons land waar de waterverontreiniging ernstige vormen had aangenomen te weten:

- te Tilburg : de verontreiniging van de Leij of Voorste Stroom door de riolen en de fabrieksafval;
- te Zevenbergen : de verontreiniging van de haven door de afval der suikerfabrieken;
- te Waalwijk : de waterverontreiniging door de leerlooierijen;
- te Middelburg : de waterverontreiniging door de lozing der riolen op een naar Veere lopende rijkswaterleiding;
- te Sas van Gent : de waterverontreiniging door de suikerfabrieken
- te Maastricht : de vervuiling van de Maas en de Zuid-Willemsvaart door riolen, een abattoir en een papierfabriek;
- in het Geuldal : de verontreiniging van de Geul door een papierfabriek;
- te Roermond : de verontreiniging van een tak van de Roer door een verfstoffenfabriek;
- te Vaals : de verontreiniging van de Selzerbeek door wol- en lakenfabrieken en ververijen;
- te Helmond : de verontreiniging van de Aa door verschillende fabrieken;
- te Oss : de waterverontreiniging door margarinefabrieken en een darmenzouterij;
- te 's-Hertogenbosch : de verontreiniging van de rivier de Dieze;
- te Smilde : de waterverontreiniging door een aardappelmeelfabriek;
- in Twente : de waterverontreiniging door textielfabrieken;
- in de Groningen-Veenkoloniën : watervervuiling door aardappelmeel- en strokartonfabrieken;
- te Leeuwarden : vervuiling door een strokartonfabriek;

te Sneek en
 Bolsward : watervervuiling door zuivelfabrieken;
 te Haarlem en
 omstreken : vervuiling door toedoen van blekerijen;
 te Amsterdam en
 Utrecht : watervervuiling in de stadsgrachten.

De staatscommissie pleitte ervoor om de nodige technische onderzoeken te laten verrichten en ze drong aan op het treffen van regelingen met de buurlanden om de verontreiniging te kunnen bestrijden van de openbare wateren die vanuit die buurlanden ons land binnenstromen.

In het zittingsjaar 1903-1904 van de Tweede Kamer der Staten-Generaal diende de staatscommissie voorts een ontwerp in van een "wet houdende voorzieningen tegen hinderlijke of schadelijke waterverontreiniging". Deze ontwerp-wet kende een belangrijke rol toe bij de bestrijding van de waterverontreiniging aan de besturen der provincies. Wat de inhoud betreft kwam ze in grote trekken overeen met de thans van kracht zijnde "Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren" van 13 november 1969, Stbl. 536.

Het eerstgenoemde wetsontwerp werd in de Tweede Kamer echter nooit behandeld evenmin als een ontwerp "Riolen-wet", dat in 1912 werd ingediend. Het rapport anno 1901 van de staatscommissie van Lynden leidde echter wel tot de oprichting van een proefinstallatie voor biologische zuivering van afvalwater te Tilburg. Deze stond onder toezicht van de septic-tank-commissie van de Centrale Gezondheidsraad. De minister van Landbouw, Handel en Nijverheid stelde bij zijn beschikking van 22 juni 1908 een Commissie in, die moest onderzoeken welke de meest doelmatige en goedkope methode zou zijn om het afvalwater te zuiveren, dat afkomstig was van stocarton- en aardappelmeelfabrieken.

Het (Rijks) Instituut voor Zuivering van Afvalwater (RIZA)

Voortbouwend op de resultaten van de commissie ingesteld op 22 juni 1908 (tot zuivering van afvalwater afkomstig van stocartonfabrieken) en overeenkomstig de suggestie door de staatscommissie Van Lynden gedaan in haar rapport van 29 juni 1901 werd ingevolge het koninklijk besluit van 30 juli 1920, nr. 53 ingesteld het Instituut voor Zuivering van Afvalwater.

Het was oorspronkelijk gevestigd te 's-Gravenhage (J.P. Coenstraat 1) Een van de ingenieurs (J.J. Hopmans) werd voor het instituut toen reeds gedetacheerd in Sappemeer in de provincie Groningen, het centrum van de waterverontreiniging, om daar researchwerk te verrichten. Twee andere ingenieurs (J.H.A. Schaafsma*) en F.J. Ribbius) waren werkzaam op de laboratoria van het instituut te 's-Gravenhage.

Het instituut bleef te 's-Gravenhage gevestigd van 1920 tot en met 1958. In de periode 1959 - medio 1975 was het vervolgens gevestigd te Voorburg (Westeinde 3a) en daarna te Lelystad (Maerlant 6) en wel van 1975 tot en met juni 1985 als zelfstandig instituut, ten slotte vanaf juli 1985 tot heden als geïntegreerd onderdeel van de dienst Binnenwateren /RIZA (welke werd ingesteld op 1 juli 1985).

(*) In 1948 aangesteld tot directeur van de Rijkszuivel-Agrarische Afvalwater Dienst.

De taken organisatie en werkzaamheden van het RIZA zijn vastgelegd in de volgende besluiten.

KB van 30 juli 1920 nr. 53 Instellingsbesluit	bijlage 2
KB van 20 juni 1924 nr. 183 wijzigingsbesluit	bijlage 4a
KB van 5 mei 1927 nr. 34 nieuw besluit KB van 1920 wordt ingetrokken	bijlage 5a
Min. Besluit van 26 juli 1927 werkzaamheden	bijlage 5b
Beschikking van Minist. van Arbeid Handel en Nijverheid van 1 sept. 1931 nr. 664 H afd. arbeid	
KB van 10 april 1934 nr. 28 nieuw besluit KB van 1927 wordt ingetrokken	bijlage 8
M.B. van 18 juni 1934 nr. 355 N werkzaamheden	bijlage 10
KB van 23 december 1947 nr. 8 nieuw besluit KB van 1934 wordt ingetrokken	bijlage 15
Wet verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO) 13 nov. 1969 Stbl. 536	bijlage 16

Beziet men de taak van het RIZA dan zien we dat het voornamenlijk een adviserende taak betreft.

In het besluit van 26 juli 1927 zien we dat het Instituut zijn adviezen zendt aan de hoofdinspecteur der Volksgezondheid.

In het besluit van 10 april 1934 zien we dat de commissie inzake de waterverontreiniging tot taak heeft onze minister van advies te dienen omtrent aangelegenheden, die het voorkomen en bestrijden van verontreiniging van openbare wateren raken.

Het RIZA verschaft aan de commissie de door haar gewenste voorlichting.

Sinds de uitvoering van de Wet Verontreiniging oppervlakte wateren (WVO). Adviseerd het RIZA veelal over:

- beroepszaken van de Raad van State tegen beschikkingen op grond van de WVO en WVZ.
- vergunningsaanvragen en saneringsplannen.
De aanvragen gaan voor lozingen op rijkswateren waarbij het gaat om lozingen van bedrijfsafvalwater en communaal afvalwater.
- aanslagen verontreinigingsheffing.
Dit betreft adviesaanvragen inzake de vaststelling van de vervuilingswaarde van lozingen op rijkswateren, goedkeuring voor de wijze van meting en bemonstering, bezwaarschriften en beroepszaken.
- subsidieverlening.
- Het routinematige onderzoek naar de kwalitatieve hoedanigheid van de rijkswateren met behulp van een meetnet dat zich uitstrekt over alle rijkswateren.
- Zuiveringstechniek.
Het beoordelen van en het adviseren omtrent zuiveringstechnische werken voor het transport van stedelijk en industrieel afvalwater.
Dit veelal i.v.m. aanvragen voor een rijksbijdrage uit het heffingenfonds of voor het verkrijgen van een vergunning.

In chronologische volgorde is de taak als volgt omschreven.

- KB van 30 juli 1920 nr. 53 art. 2.
Het instituut heeft ten doel de waterverontreiniging te bestrijden en te voorkomen en wel door het verrichten van onderzoekingen zowel aan het instituut zelf als aan proefinstallaties elders en door andere werkzaamheden die door onze minister dienstig worden geoordeeld.
Dus het RIZA verricht uitsluitend onderzoek en laat de uitvoering van de waterzuivering over een andere instellingen (zuiveringstations).
- KB van 5 mei 1927 nr. 34 art. 3.
Het instituut heeft tot taak:
 - a. het uitbrengen van adviezen inzake zuivering van afvalwater, die aan het instituut door Onze Minister of ingevolge een door die minister getroffen regeling worden gevraagd.
 - b. Het wetenschappelijk bestuderen van het vraagstuk der zuivering van afvalwater en wat daarmee samenhangt en het geven van publicaties op dat gebied.
- M.B. van 26 juli 1927:
 - a. het adviseren over de wijze van zuivering van afvalwater.
 - b. het uitbrengen van adviezen over voorwaarden krachtens de hinderwet door de gemeentebesturen, de provinciale besturen en door de Koningin op te leggen.
 - c. het inbrengen van adviezen over voorwaarden, te verbinden aan vergunningen van Rijkswaterstaat, de Provinciale waterstaat of van waterschapsbesturen tot lozing in openbaar water.
 - d. het beoordelen van en het adviseren over plannen van zuiveringsinstallaties.
- KB van 10 april 1934 nr. 28 art. 8
 - a. het instituut verschaft aan de commissie inzake de waterverontreiniging de door haar gewenste voorlichting, hetzij zelfstandig, hetzij in samenwerking met anderen, overeenkomstig opdracht van de commissie.
 - b. het instituut heeft voorts tot taak het wetenschappelijk bestuderen van de verontreiniging der openbare wateren en van de zuivering van het afvalwater en wat daarmee samenhangt en het geven van publicaties op dit gebied, dit laatste na machtiging van onze minister.
- KB van 23 december 1947 nr. 8 art. 8.
 - a. Het instituut verschaft aan de commissie inzake de waterverontreiniging de door haar gewenste inlichting, hetzij zelfstandig hetzij in samenwerking met anderen overeenkomstig de opdracht van de commissie.
 - b. Het instituut heeft voorts tot taak het wetenschappelijk bestuderen van de verontreiniging der openbare wateren en van de zuivering van afvalwater en wat daarmee samenhangt.
Voorts het uitgeven van publicaties op dit gebied na daartoe te zijn gemachtigd door Onze minister.

Het blijkt dat ten aanzien van de taak geen wijziging heeft plaatsgevonden bij het KB van 10 april 1934 nr. 28.

- Wet van 13 november 1969 Stbl. 536 art. 32.
Er is een rijksinstituut voor Zuivering van afvalwater belast met het wetenschappelijke en praktische onderzoek van de hoedanigheid van oppervlaktewateren en van de wijze waarop deze kunnen worden beschermd tegen verontreiniging in welke vorm ook en voorts met het geven van adviezen betreffende de met het oog op die bescherming te treffen voorzieningen.

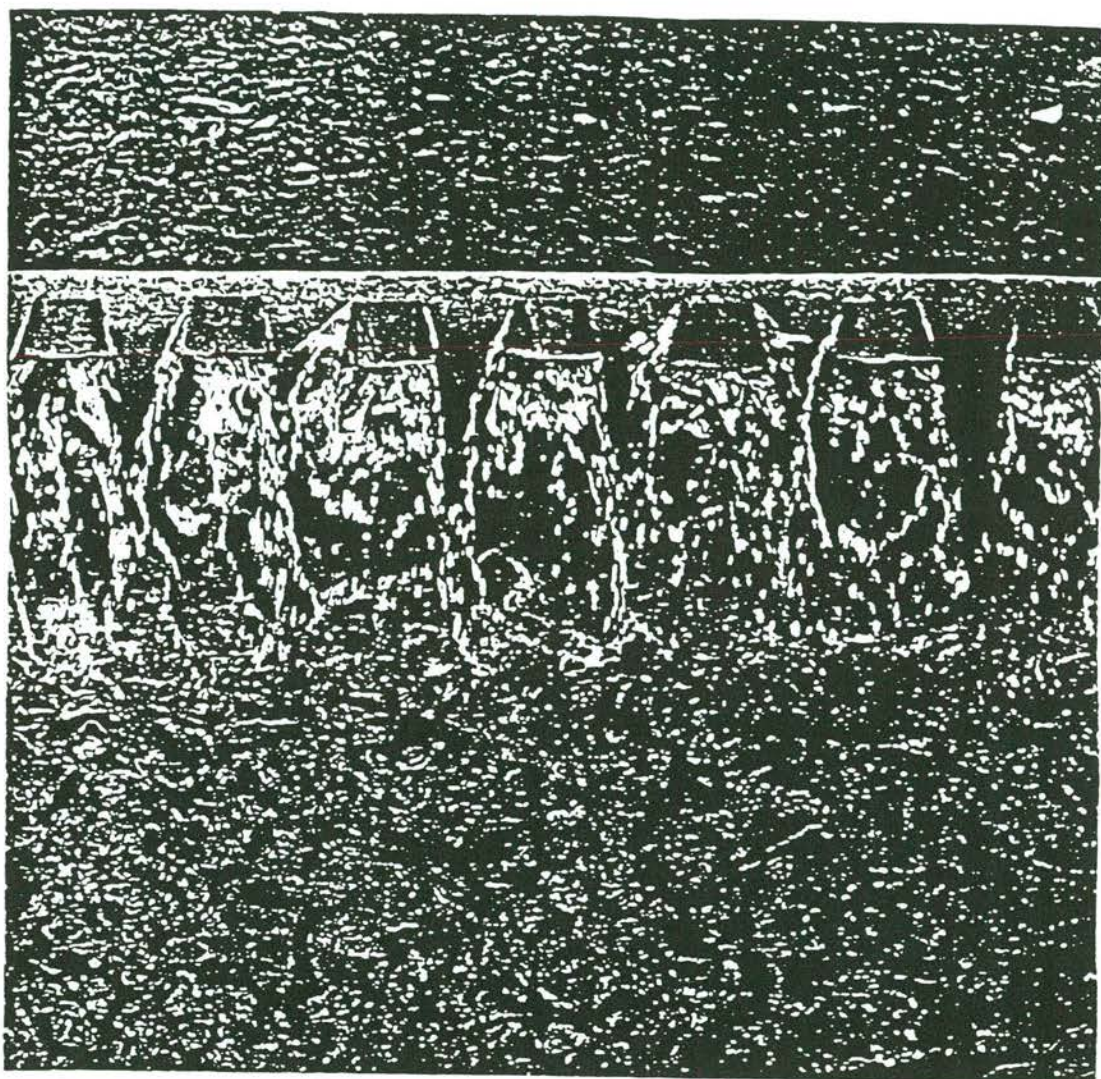
art. 5:

Provinciale staten stellen met betrekking tot het onderwerp dezen wet onder Onze goedkeuring verordeningen vast, welke niet onder beheer van het Rijk staan. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheid tot het inschakelen van het RIZA.

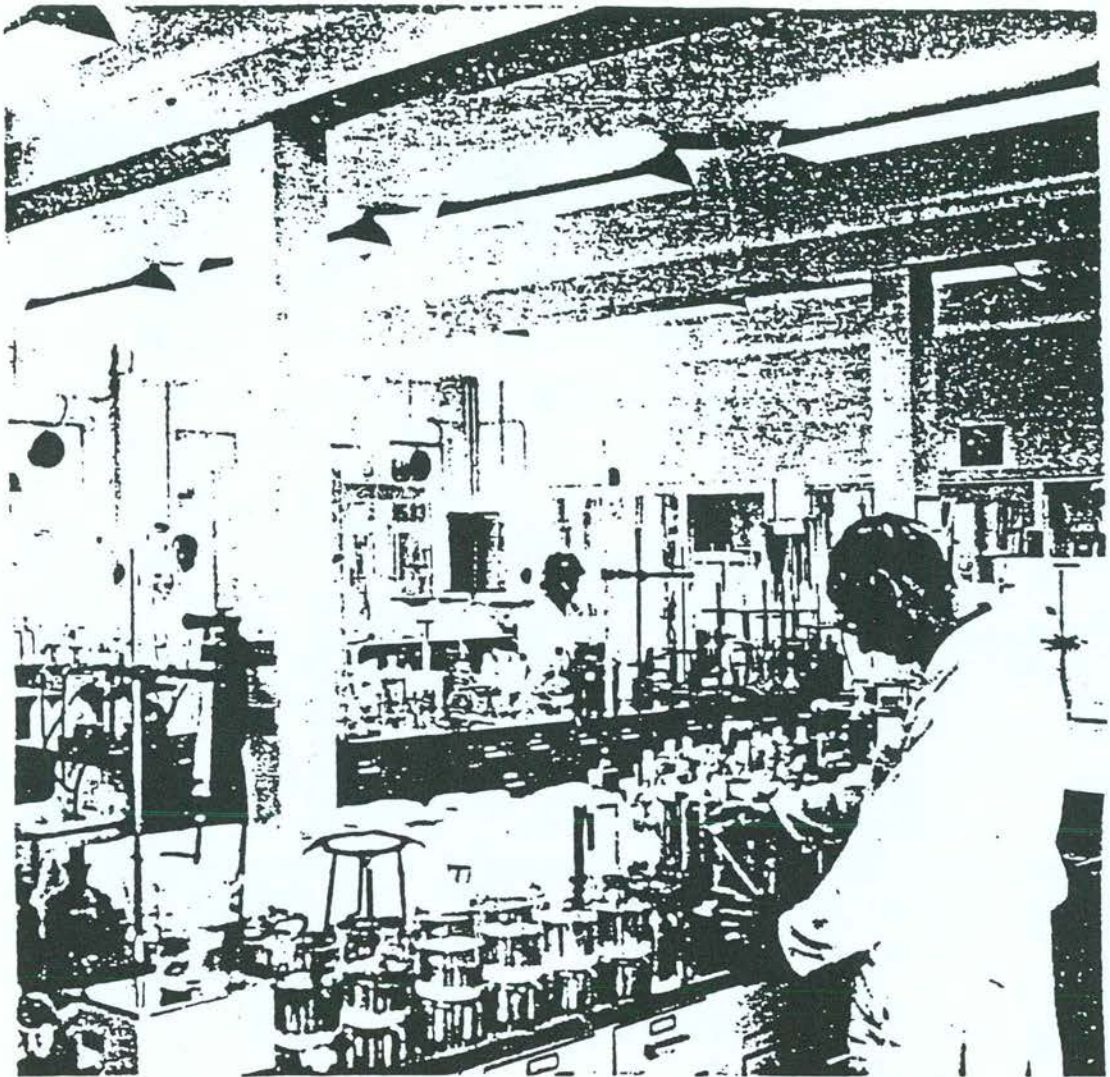
De nadere uitwerking is reeds aan het begin van dit hoofdstuk aangegeven.

Verder heeft het RIZA taken op het gebied van de uitvoering van de volgende wetten:

- Rivierenwet
- Wet verontreiniging Zeewater (WVZ)
- Grondwaterwet
- Wet op de waterhuishouding
- Hinderwet.

Sproeier van oxydatiebed

Laboratorium van het RIZA

Het beleidsbepalende ministerie

Het Instituut voor Zuivering van Afvalwater heeft achtereenvolgens geressorteed:

in de periode

30 juli 1920-november 1922
Nijverheid, afdeling Visserijen;
(december)1922-11 juni 1933

12 juni 1933-5 maart 1947

vanaf 6 maart 1947

onder het departement

van Landbouw, Handel en

van Arbeid 1), Handel en
Nijverheid, afdeling Arbeid;
van Sociale Zaken 2), afdeling
Arbeid;
van Verkeer en Waterstaat, Rijks-
waterstaat. 3)

De Leiding

Het Instituut stond onder leiding van de volgende directeuren:

Ir. H.J.N.H. Kessener - scheikundig adviseur bij de arbeidsinspectie	1920-1946
prof. Ir C.P. Mom	1947-1956
Ir. J.J. Hopmans	1957-1963
Ir. K.C. Zijlstra	1964-1980
ir. W.H.Barentsen	1980-1981
Ir. J.H. Jansen	1981-1985

- 1) zie koninklijk besluit van 24 november 1922 stbl 606, -onder IIb
- 2) zie koninklijk besluit van 8 juni 1933, stbl 311, -onder II
- 3) zie koninklijk besluit van 14 maart 1947, stbl H 90, -onder Ie

Nadat het instituut vanaf 1 juli 1985 was geïntegreerd in de Dienst Binnenwateren /RIZA werd de laatstgenoemde directeur voortz belast met de leiding van deze nieuwe dienst.

De organisatiestructuur

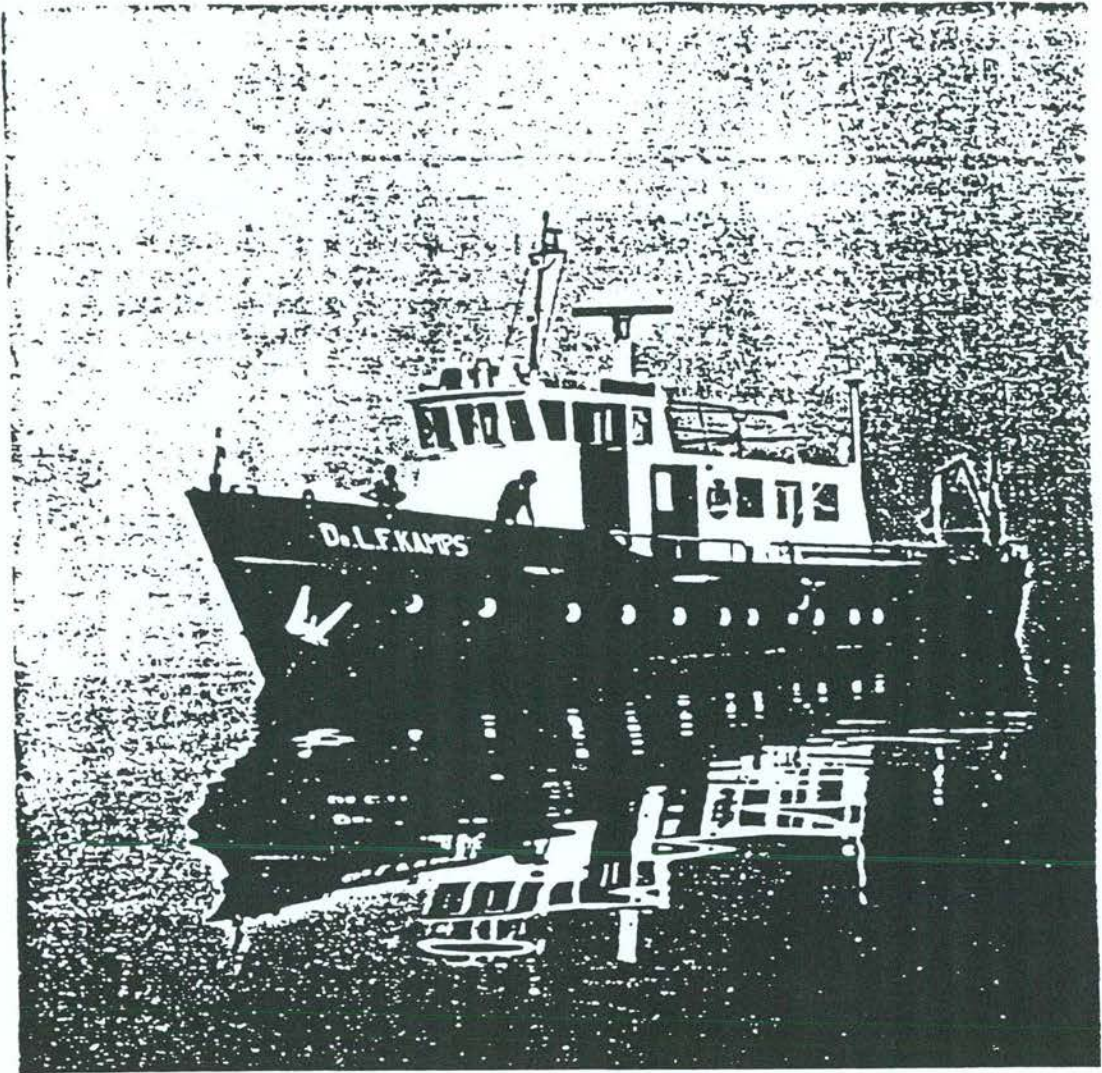
Het instellingsbesluit droeg de minister van Landbouw, Handel en Nijverheid op om voor de verdere organisatie van het RIZA te zorgen. Onderzoek in het archief van het kabinet van deze minister, periode 1905-1922, welk archief door het Algemeen Rijksarchief is uitgeleend aan de beheerder van de bewaarplaats voor semi-statische archieven van het ministerie van Landbouw en Visserij leverde tot nu toe geen organisatiebeschikking op. Naspeuringen in de Nederlandsche Staatscourant van augustus 1920 bracht ter zake ook niets aan het licht.

De organisatiestructuur van het RIZA in het jaar 1960 was als volgt:

Onder het hoofd van dienst: Ir. J.J. Hopmans

ressorteerden te Voorburg:

- de afdeling Radiochemie (hoofd: mej. H.J.B. de Regt)
- de afdeling Hydrobiologie (hoofd: drs. B.M. Hoeks)
- de afdeling Chemisch Laboratorium (hoofd: Dr.Ir. P.K. Baaij)
waaronder ressorteerden:
het bedrijfslaboratorium (hoofd C. v.d. Burg)
de onderafdeling Bijzondere Onderzoekingen (hoofd: J. Hazenberg)
- de Tekenkamer (hoofd: S. Folkerts)
- de afdeling Administratie (hoofd: mej. S.L.v. Ketel)

Bemonsteringsvaartuig "Dr.L.F.Kamps "

- ressorteerde te Sappermeer:
 - een laboratorium
ressorteerde te Baflo:
 - de afdeling Hydrobiologie (hoofd: Ir. H.J. Eggink)
 welke afdeling bevatte:
 het laboratorium voor grond- en wateronderzoek
 de onderafdeling analyseverwerking
 het laboratoriumvaartuig Dr. L.F. Kamps

Vanaf de datum waarop deze afdeling Hydrobiologie te Baflo zelfstandig werd (1 april 1960) vond er uitwisseling van diensten plaats tussen deze afdeling en - enerzijds: de landbouwkundige afdeling (te Baflo) van de Directie Landaanwinning (later: directie Wieringermeer-IJsselmeerpolders) - wat betreft de taak het onderzoek van grondmonsters;
 - anderzijds: de afdeling Landaanwinningswerken in Friesland en Groningen van de regionale directie Groningen - wat betreft de taken:
 a. de uitvoering van de administratie
 b. het maken van de tekeningen
 c. het transport van de grondmonsters

Het hoofd van dienst Ir. J.J. Hopmans te Voorburg werd in de uitvoering van zijn taak bijgestaan door een staf-orgaan. In dit staforgaan hadden zitting:

Ir. F.J. Ribbius
 Ir. R. Vrijburg
 Dr. J.C.H. Broek (hoofd van de afd. Bacteriologisch Lab.)
 Drs. B.M. Hoeks (hoofd van de afd. Hydrobiologie te Voorburg)
 Ir. W.A.H. Brouwer
 Drs. L. Rodrigues de Miranda (medewerker v.d. afd. Hydrobiologie te Voorburg)
 Ir. R. Karper
 Dr.Ir. P.K. Baaij (hoofd van de afd. Chemisch Lab.)
 mej. H.J.B. de Regt (hoofd van de afd. Radiochemie)

Aan dit staforgaan waren nog toegevoegd:

G. Kragt
 J.H. Spijker
 G. Bamberg

In het jaar 1969 waren te Voorburg de afdeling Chemisch Laboratorium, de afdeling Hydrobiologie en de afdeling Radiochemie ondergebracht in een nieuwe Hoofdafdeling Laboratoria.

De sector Chemie, Hydrobiologie en Bacteriologie had als hoofd :
 Dr.Ir. P.K.Baaij. De sector Radiochemie behield als hoofd :
 Mej.H.J.B. de Regt.

Nieuw waren nu:

- de Hoofdafdeling Zuiveringstechniek (hoofd: Ir. R. Vrijburg);
- de Hoofdafdeling Oppervlaktewateren (hoofd: Ir. W.A.H. Brouwer)
 waaronder thans ressorteerde het laboratoriumvaartuig
 "Dr. L.F. Kamps";
- de afdeling Vergunningen en Aanslagregelingen (hoofd: Ir. J.H. Jansen).

Zoals voorheen bestonden ook nu nog:

- de afdeling Algemene Zaken (hoofd: Mej. S.L. van Ketel)
- het laboratorium te Sappemeer (hoofd: Ir. K. Diekema)

De nieuwe Hoofdafdeling Zuiveringstechniek omvatte:

- de afdeling Technologie
- de afdeling Civiele Techniek
- de afdeling Werktuigbouw en Electrotechniek

en de nieuwe Hoofdafdeling Oppervlaktewateren was onderverdeeld als volgt:

- de afdeling Waarnemingen
- de afdeling Verwerking
- het laboratoriumvaartuig "Dr. L.F. Kamps"

In 1971 blijkt de Hoofdafdeling Laboratoria te Voorburg te zijn opgebouwd als volgt:

- Onder het hoofd van de hoofdafdeling: Ir. J.K. Baaij ressorteerden:
- enerzijds: de afdeling Microbiologie (hoofd: Drs. H. v.d. Mark)
 - anderzijds: de afdeling Chemie (hoofd Ir. P.H.A. Hoogweg)

Radiochemie was nu een afzonderlijke afdeling geworden, die los stond van de hoofdafdeling Laboratoria. Van de afdeling Radiochemie was nog steeds hoofd: mej. J.B. de Regt

De bovengenoemde afdeling Microbiologie was zelf weer verdeeld in:

- de onderafdeling Bacteriologie
- de onderafdeling Hydrobiologie

en de bovengenoemde afdeling Chemie was zelf weer verdeeld in:

- de onderafdeling Bedrijfslaboratorium
- de onderafdeling Bijzonder Onderzoek.

Voorts was nieuw nu de afdeling Documentatie, Voorlichting en Externe Betrekkingen (hoofd: Ir. W.A.H. Brouwer)

De Laboratoriumafdeling te Sappemeer (onderleiding van Ir. K. Diekema) was toen onderverdeeld in:

- de onderafdeling Biologie
- de onderafdeling Technologie
- de onderafdeling Administratie

In 1974 werd de hoofdafdeling Oppervlaktewater uitgebreid met een nieuwe (derde) afdeling Voorbereiding en Interpretatie.

In 1978 zien we een belangrijke uitbreiding van de organisatiestructuur.

Naast de (gehandhaafde) hoofdafdeling Zuiveringstechniek en Oppervlaktewater zijn er nu drie nieuwe hoofdafdelingen bijgekomen:

- de hoofdafdeling Chemie;
- de hoofdafdeling Biologie;
- de hoofdafdeling Afvalwater.

In de nieuwe hoofdafdeling Chemie worden ondergebracht: de voormalige afdeling Chemie (van de nu verdwenen hoofdafdeling Laboratoria) alsmede de voormalige zelfstandige afdeling Radiochemie.

In de nieuwe hoofdafdeling Biologie wordt ondergebracht: de voormalige afdeling Microbiologie (van de nu verdwenen hoofdafdeling Laboratoria).

In de nieuwe hoofdafdeling Afvalwater wordt ondergebracht de nu verdwenen hoofdafdeling Vergunningen en Aanslagregeling.

De directie van het RIZA is nu uitgebreid met drie stafbureau's:

1. het stafbureau Internationale Zaken;
2. het stafbureau Technisch Wetenschappelijke Voorlichting;
3. het bureau van de directiesecretaris.

De nieuwe hoofdafdeling Chemie omvat:

- de afdeling Algemene Analyse en Radiochemie;
- de afdeling Microverontreiniging en Meetnet (onder laatstgenoemde afdeling ressorteren de laboratoria te Dordrecht en te Sappemeer alsmede het laboratoriumvaartuig "Dr. L.F. Kamps").

De nieuwe hoofdafdeling Biologie omvat:

- de afdeling Microbiologie;
- de afdeling Ecotoxicologie;
- de afdeling Mariën- (=zee) en Estuariënveldonderzoek;
- de afdeling Zoetwaterveldonderzoek.

De nieuwe hoofdafdeling Afvalwater omvat:

- de afdeling Voorbereiding Afvalwaterbeleid;
 - de afdeling Vergunningen Industrieel Afvalwater
 - de afdeling Heffingen en Controle
- Laatstgenoemde afdeling is gesplitst in verschillende secties, te weten: de secties Lelystad, IJmuiden, Dordrecht, Middelburg, Arnhem en Maastricht.

De gehandhaafde hoofdafdeling Zuiveringstechniek

krijgt nu een meer compacte structuur. Ze omvat nu slechts twee afdelingen, te weten:

- de afdeling Civiele Techniek, Werktuigbouw en Electrotechniek;
- de afdeling Onderzoek en Procestechnologie.

Op de eerstgenoemde afdeling is sprake van samenvoeging van taken, die voorheen verdeeld waren over twee afdelingen;

Op de laatstgenoemde afdeling is sprake van uitbreiding van het takenpakket met de taak "Onderzoek".

gehandhaafde hoofdafdeling Oppervlaktewater

wordt nu uitgebreid met nieuwe taken, die verdeeld zijn over drie nieuwe afdelingen, te weten:

- de Operationele afdeling (waarin de taken van de voormalige afdelingen Waarneming, Verwerking en Voorbereiding en Interpretatie);
 - de afdeling Voorbereiding Waterkwaliteitsbeleid;
 - de afdeling Coördinatie en Uitvoering Waterkwaliteitsbeleid
- Laatstgenoemde afdeling is vanaf 1977 gesplitst in verschillende districten, te weten: de districten Noord, Zuid-West en Zuid-Oost.

De grenzen van deze districten komen overeen met die van de gelijknamige districten van de (nu voormalige) directie Waterhuishouding- en Waterbeveging. Met dien verstande evenwel, dat tot het district Noord van de afdeling Coördinatie en Waterkwaliteitsbeleid van het RIZA tevens werden gerekend: De Waddenzee en het Eems-Dollardestuatuim; dat tot het district Zuid-West van die afdeling tevens werden gerekend: de Noordzee en de Westerschelde.

In de periode 1980-1985 - de laatste jaren van het bestaan van het RIZA als zelfstandig instituut - werd de nieuwe hoofdafdeling Bedrijfseconomische en Interne Zaken ingesteld. Hieronder ressorteerden:

- de afdeling Planning en Kostprijszaken;
- de afdeling Financiën en Overeenkomsten;
- de afdeling Interne Zaken.

De laatstgenoemde afdeling kwam in de plaats van de voormalige afdeling Algemene Zaken, met dien verstande evenwel dat de voormalige onderafdeling "Personeelszaken" hiervan van nu af aan een zelfstandig bestaan ging leiden als "stafafdeling Personeelszaken".

In 1983 werd de hoofdafdeling Zuiveringstechniek opgeheven. De taken ervan werden overgeheveld naar de hoofdafdeling Afvalwater met name naar de afdeling Advisering Afvalwaterbeleid daarvan.

In 1981 werd het RIZA-laboratorium, dat tot dan toe gevestigd was geweest te Sappemeer, verplaatst naar Groningen.

Commissie van Toezicht - Commissie in zake Waterverontreiniging

Ingevolge artikel 4 van het koninklijk besluit van 30 juli 1920, nr. 53, werd tegelijk met de oprichting van het Instituut voor Zuivering van Afvalwater ingesteld een Commissie van Toezicht, welke leden daarna bij koninklijk besluit zouden worden benoemd. Bij koninklijk besluit van 9 september 1920, nr. 60, (Ned. Staatscourant d.d. 20 september 1920, nr. 182) werden de leden benoemd.

Bij het koninklijk besluit van 5 mei 1927, nr. 34, (Ned. Staatscourant d.d. 10 mei 1927, nr. 90), waarbij de regeling voor het Instituut voor Zuivering van Afvalwater werd vernieuwd, werd in artikel 5 tevens een nieuwe regeling gegeven voor de Commissie van Toezicht en wel als volgt:

"Er wordt ingesteld een Commissie van Toezicht op het Instituut. Deze Commissie bestaat uit een voorzitter en twee leden, die door ons worden benoemd en ontslagen.

De leiding der werkzaamheden aan het Instituut geschiedt in voortdurend overleg met de voorzitter van de Commissie.

De voorzitter en de leden van de Commissie hebben steeds toegang tot de localiteiten van het Instituut en worden op hun verzoek door de directeur en de ambtenaren van het Instituut ingelicht over al het geen het werk van het Instituut raakt.

De Commissie van Toezicht houdt zich regelmatig op de hoogte van de werkzaamheden van het Instituut."

Bij koninklijk besluit van 2 september 1927, nr. 55, (Ned Staatscourant d.d. 7 september 1927, nr. 173) werd het aantal leden van de Commissie van Toezicht uitgebreid van twee naar zes.

Deze Commissie van Toezicht bleef voortbestaan tot begin 1934.

Bij koninklijk besluit van 10 april 1934, nr. 28, (Ned. Staatscourant, nr. 77) werd deze Commissie van Toezicht vervangen door een Commissie in zake waterverontreiniging.

In artikel 1 van dit koninklijk besluit wordt gemeld:

"Deze Commissie heeft tot taak Onze Minister van Sociale Zaken van advies te dienen omtrent aangelegenheden, die raken het voorkomen en bestrijden van de verontreiniging van openbare wateren."

In artikel 8 wordt voorts bepaald dat het Instituut (voor Zuivering Afvalwater) onder toezicht staat van de Commissie inzake Waterverontreiniging.

Het dagelijks toezicht op het Instituut zou worden uitgeoefend door de voorzitter van de Commissie, "bijgestaan door een door de minister van Sociale Zaken aan te wijzen persoon, die deskundig is op dat gebied van de natuurwetenschap, dat meer in het bijzonder betrokken is bij de vraagstukken betreffende waterverontreiniging en de zuivering van afvalwater".

In verband met het feit dat het RIZA vanaf 6 maart 1947 ressorteerde onder de minister van het nieuwe departement van Verkeer en Waterstaat werd bij koninklijk besluit van 23 december 1947, nr. 8, bepaald dat de Commissie inzake Waterverontreiniging voortaan haar adviezen moest uitbrengen aan de minister van Verkeer en Waterstaat.

Van RIZA naar de Dienst Binnenwateren/RIZA

In de tachtiger jaren won de gedachte veld dat men de problematiek van de waterverontreiniging beter het hoofd zou kunnen bieden, wanneer men zou overgaan tot een integrale benadering van het waterbeheer. Met deze integrale benadering heeft men dan het oog op aspecten als watervoorziening, (grond)waterstanden, waterkwaliteit en de ecologie van het water (de betrekkingen tussen de waterplanten en -dieren en hun natuurlijke (water)omgeving), de bestrijding van de verzilting van het water, de hydraulische randvoorwaarden voor de waterkeringen, de samenstelling van de bodem en de internationale aspecten van het waterbeheer.

Op organisatorisch gebied heeft men gemeend deze integrale benadering van het waterbeheer te kunnen bevorderen door een reorganisatie binnen de rijkswaterstaatsdienst.

Zo werden op 1 juli 1985 formeel opgeheven:

- a) de directie Waterhuishouding en Waterbeweging die tot dan toe belast was geweest uitsluitend met de zorg voor de loop van alle (zee- en rivier)wateren en voor het behouden van een voldoende quantum (= hoeveelheid) oppervlaktewater overal waar dat nodig is.
- b) het Rijks Instituut voor Zuivering van Afvalwater als zelfstandig werkende instelling, voordien belast met de zorg voor het behoud van een goede kwaliteit van al het (zoete en zoute) oppervlaktewater. In plaats van deze instellingen met deze taken werden met ingang van 1 juli 1985 ingesteld :
 - a) de dienst Getijdewateren en
 - b) de dienst Binnenwateren/RIZA.

Elk van beide nieuwe diensten werd - zij het nu op een beperkt territorium - belast zowel met de zorg voor de kwaliteit van het water (voorheen het monopolie van het "oude" RIZA) als met de zorg voor het behoud van een voldoende hoeveelheid water en de waterloop (voorheen het monopolie van de "oude" directie Waterhuishouding en Waterbeveging).

Hoewel de taak vergeleken met die van de nu opgeheven oude instanties in omvang was toegenomen, was het werk-terrein van beide nieuwe instanties minder groot.

Was het werkterrein van elk van beide opgeheven instellingen: al het oppervlaktewater (zout en zoet) in Nederland - thans werd aan de dienst Getijdewateren als werkterrein toegevoegd: het zoute oppervlaktewater (de zee en de op zee uitmondende grote rivieren); aan de dienst Binnenwateren/RIZA werd toegevoegd: het zoete oppervlaktewater: de meren en kanalen die niet in verbinding staan met de zee (met als enige "zoute" uitzondering op deze regel: de Nieuwe Waterweg van Rotterdam naar Hoek van Holland).

De aanduiding "RIZA" is behouden gebleven in de naam "dienst Binnenwateren/RIZA" om te voorkomen dat door deze reorganisatie zou worden gehandeld in strijd met de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren, die, zoals hiervoor vermeld, in artikel 32, eerste lid, het oude RIZA belastte met een adviestaak jegens Provinciale Staten der provincies.

Dit betekent dat de RIZA-poot van de huidige dienst Binnenwateren/RIZA jegens de Provinciale Staten ook thans nog deze adviestaak dient uit te oefenen onverschillig of het in een concreet geval nu gaat om zoet of zout water.

Activiteiten van het RIZA

In de herfst van het jaar van oprichting 1920 werd door het RIZA - samen met het rijksinstituut voor hydrografisch visserij - onderzoek-op de Rijn gezocht naar de bron van de verontreiniging die aanleiding gaf tot klachten van de riviervissers over de vuile carbolmaak van de uit de Rijn gevangen vis en naar de herkomst van het op de Rijn drijvend vuil.

Dit onderzoek strekte zich uit tot voorbij Mannheim. Het bleek dat de oorzaak van de vervuiling was het lozen van onvoldoende gezuiverd afvalwater in de Emscher door de fabrieken in het Duitse industriegebied.

In 1921 en de eerste helft van 1922 werd met betrekking tot het afvalwater van strokarton- en aardappelmeelfabrieken door het RIZA onderzocht de mogelijkheid om gedeeltelijk gezuiverd afvalwater weer terug te nemen voor herhaald gebruik in het bedrijf.

Voorts werd bepaald de hoeveelheden koolzure kalk en het totale kalkgehalte van het gezuiverd afvalwater van strokartonfabrieken om de kans van verstopping van continufilters te berekenen; ook werd bepaald de hoeveelheid xylaan in strokartonafvalwater in verband met de hoeveelheid krachtgas bij gisting; voorts werd nagegaan de invloed van ijzer-oxyde op de reinigende werking bij toepassing van geactiveerd slib; werden proeven genomen wat betreft de snelheid van bezinking van geactiveerd slib.

Ook werd onderzocht de reinigende werking van bevoeiingsvelden bij aardappelmeelfabrieken te Veelerveen, Musselkanaal e.o., Terapelkanaal en Stadskanaal.

In de tweede helft van 1922 werden rapporten uitgebracht over de verontreiniging van beken en meren in ons land, alsmede over de situatie van het afvalwater van verschillende fabrieken, waaronder "De Drie Provinciën" te Oostwolde en de "Twee Provinciën" te Stadskanaal; gedurende de suikerbietencampagne werd ook nog onderzoek verricht naar de reinigende werking van een continufilter, welke was gebouwd bij de Friesch-Groningse Suikerfabriek, naar de klaring van pulpperswater door middel van schuimaarde en naar de behandeling van het spoelwaswater der bieten.

In het voorjaar van 1922 was ingesteld een onderzoek naar de reinheidstoestand van de openbare wateren in en om Groningen (herhaald in 1924); in de zomer van dat jaar werd onderzocht de mogelijkheid van zuivering van het afvalwater van zuivelfabrieken en exportslachterijen door middel van geactiveerd slib.

(Eerst bij nadere onderzoekingen in 1923 en 1924 van het afvalwater van zuivelfabrieken bleek, dat naast de ander biologische methoden de toepassing van de methode met geactiveerd slib ook goede resultaten opleverde).

Aan het gemeentebestuur van Bergen op Zoom werd advies uitgebracht over de maatregelen die genomen moesten worden om tegemoet te komen aan bezwaren die-in het belang van de oestercultuur op de Zeeuwsche stromen - gemaakt werden tegen het velenen van een vergunning voor uitbreiding van de Coöperatieve Suikerfabriek te Bergen op Zoom.

Aan de gemeente Tilburg werd een uitgewerkt plan gepresenteerd om te komen tot de reiniging van het afvalwater van de Tilburgse fabrieken die tot dan toe de daar gelegen "Voorste Stroom" sterk verontreinigden.

Een soortgelijk plan - toepassing van "bio-aeratie" - werd in dat jaar ook samengesteld voor de gemeente Alblasserdam; voor de gemeente Voorburg werd uitgewerkt een plan voor toepassing van "bio-flocculatie" en van continufilters.

In de jaren 1922/1923 is een omvangrijk onderzoek ingesteld naar de verontreiniging door rioolwater van het zeewater bij een van de badplaatsen. In 1923 kwam in ons land gereed de eerste "geactiveerd slib"-installatie welke afvalwater en het daarbij behorend bezinkings-slib reukloos reinigt. De installatie was bestemd voor de zuivering van het afvalwater van de remises van de Haagsche Tramweg Maatschappij alsmede van het rioolwater afkomstig van de woningen van employé's. In diezelfde jaren werd voor de gemeente Winterswijk een uitgebreid onderzoek verricht om vast te stellen of het wenselijk zou zijn om over te gaan tot zuivering van het rioolwater tegelijk met het afvalwater der textielfabrieken, of dat het beter zou zijn om het ververij-water van de fabrieken afzonderlijk te zuiveren.

Nadat in een advies gemeenschappelijke zuivering was aanbevolen werd door het RIZA in 1924 het ontwerp van een zuiveringsinstallatie ingediend (dat eerst na 1930 is uitgevoerd).

In oktober 1926 werden bij een boottocht op de Rijn met vertegenwoordigers van de Duitse regering de mogelijkheden besproken tot zuivering van het afvalwater van de langs de Rijn gevestigde fabrieken en werd door het RIZA voorgesteld om een centrale klaringsinrichting voor het Emswater te maken waardoor bereikt zou kunnen worden dat een veel minder verontreinigd afloopwater de Rijn zou bereiken. Als gevolg hiervan besloot de Emscher Genossenschaft al in maart 1927 tot de bouw van zo'n centrale klaringsinrichting te Karnap.

In de periode 1920-1930 werd door het RIZA voorts nog nagegaan welke de oorzaken waren van de verontreiniging van openbare wateren overal in het land; werd voorlichting gegeven aan de visserij-inspectie over de oorzaken en de methoden ter voorkoming van de achteruitgang van de visstand; aan provinciale en gemeentebesturen en de Inspectie van de Volksgezondheid inzake het stellen van voorwaarden krachtens de Hindernet voor de toestemming tot het voortzetten van bestaande en de oprichting van nieuwe fabrieken in vele steden en dorpen; aan de rijkswaterstaat, de provinciale waterstaatsdiensten en aan waterschappen inzake het stellen van voorwaarden voor de toestemming tot het lozen van afvalwater in wateren van het Rijk, van de desbetreffende provincie of het betreffende waterschap; aan industriëlen en particulieren inzake de bouw van de meest doelmatige zuiveringsinrichtingen; aan gemeenten voor het ontwerpen van plannen tot zuivering van riool- en afvalwater uit de betreffende gemeenten; werden door het RIZA verder bestaande zuiveringsinstallaties gecontroleerd en verbeterd van vele steden en dorpen alsmede de bevoeiingsvelden bij aardappelmeelfabrieken in Groningen, Drenthe en Overijssel; werd voorlichting gegeven hoe luchtverontreiniging door waterverontreiniging in fabrieken te voorkomen en hoe de beschadiging van het natuurschoon door de verontreiniging van stad- en particuliere wateren zou kunnen worden voorkomen.

Naar aanleiding van een klacht van het gemeentebestuur van Breukelen bij het provinciale bestuur over de vervuiling van de Vecht werd herhaaldelijk een onderzoek ingesteld naar de toestand van die rivier. Om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden tot het lozen van grote hoeveelheden afvalwater in een water, waarin geen sterke getijstromen optreden, werd onderzocht het effect van de lozing van het rioolwater van Amsterdam in de Zuiderzee bij Durgerdam. In verband met het plan om het rioolwater van de gemeente Groningen door een persleiding af te voeren naar de haven van Delfzijl werd door het RIZA een onderzoek ingesteld naar de stromingen in die haven onder verschillende omstandigheden. Op verzoek van het bestuur van het waterschap "De Berkel" werd een onderzoek ingesteld naar de invloed van de lozing van het afvalwater van een blekerij en een leerlooierij op de Berkel. Onderzoek werd gedaan naar het effect van de verontreiniging van de Dedemsvaart en Het Zwarte Water door aardappelmeelfabrieken bij Coevorden. Naar aanleiding van klachten over stank in het Noordzeekanaal bij IJmuiden - waarvan het RIZA de oorzaak had ontdekt - werd samen met de sulfietcellulosefabriek van Gelderen gezocht naar een methode om het afvalwater van deze fabriek onschadelijk te maken.

De directeur van het RIZA maakte deel uit van een studiec commissie die moest nagaan op welke wijze de verontreiniging van de Geleenbeek zou kunnen worden teruggedrongen.

De verontreiniging van de beken in het Regge-gebied had in 1926 geleid tot de instelling van de Regge-commissie.

Het RIZA heeft een belangrijk aandeel gehad in de samenstelling van het eindrapport van deze commissie, dat werd uitgebracht in 1928.

Door het gemeentebestuur van Gilze-Rijen werd voorlichting gevraagd inzake de aan te wenden methoden om de verontreiniging te doen ophouden van de vele watertjes die het afvalwater van 39 leerlooierijen afvoeren naar de rivier de Donge.

Dit leidde tot de uitvoering van een plan van het RIZA om een zuiveringsinstallatie te bouwen alsmede een speciale riolering aan te leggen om het vuile water van de verschillende leerlooierijen naar die zuiveringsinstallatie te voeren.

Ook heeft het RIZA zich bemoeid met het vinden van een oplossing van klachten ingediend bij het bestuur van de gemeente Terneuzen wegens stank afkomstig van de Westelijke Waterleiding van het Kanaal Terneuzen-Gent. De stank werd veroorzaakt door verontreiniging van het water door toedoen van een paar suikerfabrieken en een maisstijfselfabriek. Door de in de fabrieken gebouwde continufilterinstallatie werd de zuivering van dat stijfswater mogelijk gemaakt.

De activiteiten van het RIZA in de dertiger en veertiger jaren gaven hetzelfde beeld als hiervoor geschetst van de activiteiten in de twintiger jaren. Desgevraagd onderzocht het RIZA het oppervlaktewater op elke door de aanvrager aangegeven plaats in het land, gaf het advies over het onschadelijk maken van vooral industrieel afvalwater en gaf het suggesties en aanwijzingen bij de bouw van nieuwe zuiveringsinstallaties.

Eerst in de vijftiger jaren kreeg het onderzoek naar de kwaliteit van het oppervlaktewater een systematisch en planmatig karakter en werd door het RIZA uitgevoerd, onafhankelijk van een ter zake tot hem gericht verzoek.

Zo begon het RIZA in het begin van de vijftiger jaren met een systematisch onderzoek van het oppervlaktewater op enkele plaatsen aan de benedenloop van de Maas. Dit onderzoek breidde zich langzamerhand uit en werd gaandevog een routine.

In 1953 startte het Internationaal Rijnonderzoek, waaraan ook Nederland deelnam. In dat kader werd door het RIZA onderzoek verricht, eenmaal per twee weken, in de Rijn bij de plaatsen Lobith, Gorinchem, Vreeswijk en Kampen.

In de periode 1953-1961 werd het traject Nieuwe Maas-Nieuwe Waterweg onderworpen aan een groot aantal bemonsteringen over de gehele lengte en een aantal getijbemonsteringen bij Hoek van Holland. Het betrof hier chemisch onderzoek dat uitliep op chemisch onderzoek éénmaal per week op een aantal vaste plaatsen van de riviertak en voorts chemisch en bacteriologisch onderzoek bij Hoek van Holland eenmaal per maand van monsters, genomen op vier plaatsen op de bodem en aan de oppervlakte van het water.

Rond het jaar 1955 begon de afdeling te Sappemeer van het RIZA - samen met de studiedienst van de dienst Landaanwinningswerken van de rijkswaterstaat - te zoeken naar een oplossing tegen de ernstige verontreiniging van de Groningse en de Drentse kanalen door de strokarton-, aardappelmeel- en suikerfabrieken.

Later werd onderzocht of het zelfreinigend vermogen van het Eems-Dollard estuarium groot genoeg was om afvalwater van de bovengenoemde fabrieken met persleidingen te kunnen lozen in dit grote buitenwater.

Na afloop van dit onderzoek dat werd begonnen door Dr. L.F. Kamps hield men er naast de terzake beschreven resultaten het laboratoriumvaartuig "Dr. L.F. Kamps" aan over. Dit schip werd nadien ingezet voor het verrichten van onderzoek van oppervlaktewateren overal in het land.

De nog niet genoemde takken van de grote rivieren - met uitzondering van de Gelderse IJssel - werden in de periode 1957-1964 onderworpen aan bacteriologisch en chemisch onderzoek. De watermonsters hiervoor werden verzameld door de regionale vaartuigen van de rijkswaterstaatsdienst. Speciale aandacht werd besteed aan het onderzoek van het oppervlaktewater van de Lek, de Noord, de Beneden-Merwede en de Oude Maas.

In 1958 werd in het kader van het Internationaal Rijnonderzoek begonnen met een radiochemisch onderzoek van het oppervlaktewater op de hiervoor reeds genoemde bemonsteringsplaatsen (hiervoor was in de periode 1956-1957 al een radiochemisch laboratorium in het RIZA ingericht).

In dit radiochemisch onderzoek werd ook betrokken het oppervlaktewater van de Westerschelde en het Kanaal Gent-Terneuzen (waarin ook het uit België afkomstige water) alsmede van het IJsselmeer.

In 1959 werd ook het oppervlaktewater van de Maas en van een aantal van zijn zijriviertjes in dit radiochemisch onderzoeksplan opgenomen. In de periode 1960-1963 vond driemaal een bacteriologisch onderzoek plaats van het oppervlaktewater van de Westerschelde.

Zoals in de vijftiger jaren reeds gedaan was met betrekking tot het oppervlaktewater van het Eems-Dollard-estuarium werden nu de analyseresultaten van onderzoekingen verricht in het oppervlaktewater van de Westerschelde gebruikt voor het bepalen van de mate waarin dat water beschikte over een zelfreinigend vermogen.

In de periode 1963-1965 werd uitgevoerd het Gecoördineerd onderzoek van Oppervlaktewateren in samenwerking met vrijwel alle waterbeheerders en wateronderzoeklaboratoria in Nederland.

In 1966 werd begonnen met een systematisch hydrobiologisch onderzoek van het oppervlaktewater op tien plaatsen langs de rivier de Maas.

(In 1968 werden ook verschillende plaatsen aan aftakkingen van de Rijn opgenomen in het plan van systematisch hydrobiologisch onderzoek)

In 1966 werd door het RIZA deelgenomen aan een onderzoek naar de mogelijkheid tot reiniging van een door verschillen in zoutgehalte in verschillende lagen zand uitgespreid (gestratificeerd) water door het inblazen van lucht. Dit werd gedaan met het water van het Veerse Meer onder auspiciën van de Deltadienst.

In de periode 1965-1968 werd door het RIZA - onder auspiciën van de Mathematisch-Physische dienst van de nu voormalige directie Waterhuishouding en Waterbeweging - deelgenomen aan diffusieproeven, te weten van de Westerschelde (in 1965), van de Noordzee vanaf Putten tot het eiland Texel (in 1966) en van de Grevelingen (in 1968).

In 1969 werd door het RIZA medewerking verleend aan de KEMA bij het opnemen van de watertemperatuur in de loop van het Amsterdam-Rijnkanaal door de lozing van een grote hoeveelheid koelwater van de electriciteitscentrale te Utrecht.

Rond het jaar 1969 werd voorts nog onderzoek verricht naar de aanwezigheid van bacteriën in estuaria, welke niet waren verontreinigd door lozingen ter plaatse zoals het Hollands Diep-Haringvliet en het Hollands Diep-Volkerak-Zijpe-Keetel-Oosterschelde.

In 1970 nam de directeur van het RIZA deel aan een bijeenkomst te New-York van het comité van voorbereiding aan de conferentie die in 1972 door de Verenigde Naties zou worden gehouden over het leefmilieu. In datzelfde jaar nam het RIZA deel aan oriënterende besprekingen over de opzet en de inrichting van permanente meetstations voor de waterkwaliteit in de Rijn te Lobith en in de Maas te Eijsden. In de maand augustus van dat jaar voltooide de afdeling Oppervlaktewater van het RIZA een rapport over de gevolgen van de lozing van het afvalwater van Den Haag via een persleiding in de zee bij Scheveningen. In de IJssel vond een onderzoek plaats van een continue lozing gedurende twee dagen van afvalwater vanaf de kop van een krib. Dit onderzoek vond plaats in samenwerking met de afdeling Studiedienst van de directie Bovenrivieren en het Waterloopkundig Laboratorium te Delft om vergelijkingsmateriaal te verzamelen ten behoeve van vergelijkbaar onderzoek, dat door laatstgenoemd laboratorium in een model werd verricht.

In 1971 werd wat betreft het onderzoek naar de kwaliteit van het Maaswater een coördinatie tot stand gebracht tussen verschillende belangstellenden, te weten het RIZA, het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid, het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening en grote waterleidingmaatschappijen.

De bemonstering van het Maaswater werd overgelaten aan het RIZA die deze taak uitvoerde samen met de regionale directie Limburg van de rijkswaterstaatsdienst.

Ook werd het RIZA ingeschakeld bij de coördinatie van het onderzoek van de waterkwaliteit van het IJsselmeer en de Randmeren. De andere partners waren de Dienst der Zuiderzeewerken, de Studiedienst IJmuiden van de regionale directie Noord-Holland van de rijkswaterstaat (als beheerder van het IJsselmeer en de Randmeren) het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening.

In de periode 1972-1973 werd door de afdeling te Sappemeer van het RIZA - in samenwerking met de regionale directie Groningen en Friesland - onderzoek verricht naar de kwaliteit van het water van de Waddenzee.

In deze periode nam het RIZA deel aan overleg omtrent de afstemming op elkaar van het uitvoeringsbesluit van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren en dat van de Bestrijdingsmiddelenwet (- welke laatste verbiedt om resten van verdunde bestrijdingsmiddelen te verwijderen of te vernietigen zodat het gevaar oplevert voor verontreiniging van oppervlaktewater, dat niet voortdurend doorstroomt).

In de periode 1974-1975 werd een prognose opgesteld van de te verwachte kwaliteit van het water van het IJsselmeer en van het Ketelmeer, nadat de dijk tussen Enkhuizen en Lelystad zou zijn voltooid.

Daarvoor werden een groot aantal routinegegevens verwerkt alsmede onderzoeken verricht door het laboratoriumvaartuig om inzicht te krijgen in het zelfreinigend vermogen van het water van het IJsselmeer en van het Ketelmeer.

Voorts werd aan het eind van deze periode een studie afgerond - gerealiseerd door de samenwerking van het RIZA met de Dienst der Zuiderzeewerken en de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders - over de gevolgen van de bouw van technische werken ingeval van de aanleg van de Markerwaard; over de waterkwaliteit en de gebruiksmogelijkheden van het Markermeer zelf, van het overblijvende deel van het IJsselmeer en van de Zuidwestelijke randmeren.

Tegelijkertijd werd begonnen met een studie over de mogelijkheden die bestaan om spaarbekkens voor drinkwatervoorziening te maken in het IJsselmeergebied. Het RIZA moest de daarbij gehanteerde waterkwaliteitsgegevens interpreteren en motiveren waarom bepaalde plaatsen geschikt zouden zijn om water in te nemen om daarmee die spaarbekkens te vullen.

In de zomer van 1974 werd door het laboratoriumvaartuig van het RIZA deelgenomen aan een onderzoek van het oppervlaktewater van de Rijn. Dit onderzoek was op touw gezet door de Internationale Commissie ter bescherming van de Rijn tegen verontreiniging (IRC) (welke ingevolge een tractaat van de Europese landen door welke de Rijn stroomt in 1963 was ingesteld). Door dit onderzoek wilde men meer inzicht krijgen in de veranderingen van de samenstelling van het Rijnwater op zijn weg van de bovenloop naar de monding aan zee.

In het najaar van 1975 werd in de IJssel een re-aeratie onderzoek uitgevoerd, waarbij de veranderingen die optraden in de in het water aanwezige zuurstof werden gemeten. Dit werd gedaan om gegevens te verkrijgen waarmee voor dit type rivier een betrouwbare re-aeratie-co-efficiënt zou kunnen worden berekend.

Periode 1976-1977

Na een oriënterend onderzoek in 1976 heeft het RIZA in 1977 enige malen op droogvallende platen in de westelijke Waddenzee de bodem-fauna onderzocht op dichtheden, biomassa, groei en soortenrijkdom om inzicht te verkrijgen in mogelijke veranderende milieuomstandigheden.

Ook werd onderzocht de bodemfauna op droogvallende platen in de centrale Dollard in verband met verlegging van de Eems en de eventuele aanleg van een Dollard-haven.

Ook in de Zuidelijke Dollard werd soortgelijk onderzoek verricht. Deelgenomen werd aan het overleg in de commissie van deskundigen van het project "Biologisch Onderzoek Eems-Dollard Estuarium" voor uitwisseling van gegevens en de afstemming op elkaar van de verschillende onderzoeken die werden verricht in de Eems-Dollard.

Periode 1978-1979

Ten behoeve van de werkzaamheden van de Internationale Rijn Commissie waren verschillende werkgroepen werkzaam.

Ook was het RIZA betrokken bij werkzaamheden in het kader van het Verdrag van Parijs (in zake de bescherming van de kustwateren), in het kader van het verdrag van Oslo (de bescherming van de Noordzee en de (Noord)Atlantische Oceaan) alsmede in het kader van het verdrag van Londen (de bescherming van de wereldzeeën).

Rapporten over afvalwater uit de textiel-, galvano- en petrochemische industrie werden geschreven. Een classificatiesysteem voor gevaarlijke stoffen werd opgesteld.

Onderzoek naar de kwaliteit van het water van de Noordzee en van de kustwateren werd voortgezet. Gestart werd met de deelname aan een internationaal onderzoek naar de kwaliteit van het Noordzeewater en de kustwateren.

In deze periode was het RIZA ook actief in het onderzoek naar de eutrofiëring (=overmatige groei van algen en hogere waterplanten) en de gevolgen daarvan voor het gehele watermilieu. Dit onderzoek werd geleid door de projectgroep Eutrofiëringsonderzoek Randmeren (een samenwerkingsverband van de rijkswaterstaat) en de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders.

Periode 1980-1982

In deze periode publiceerde het RIZA uitgebreide rapporten betreffende de kwaliteit van het water van de Rijn en van de Maas over de periode 1953-1980.

In september 1980 werd een onderzoek ingesteld naar de verspreiding van bodemdieren in het Rotterdamse havengebied.

Vorbereidend werk werd verricht voor het formeren van een interdepartementale stuurgroep ecologisch onderzoek Waddenzee/Noordzee.

In 1980 werd voorts in het Eems-Dollard-estuarium een experimenteel veldonderzoek uitgevoerd om de invloed van enkele belangrijke milieufactoren op de groei van schelpdieren na te gaan.

Sinds begin 1982 werd door het RIZA onderzoek verricht aan twee typen bio-rotoren, welke staan opgesteld op het Afvalwaterzuiveringsstation te Elburg.

Het doel van het onderzoek was het op praktijkschaal uittesten van een dergelijk zuiveringssysteem en het onderling vergelijken van twee typen bio-rotoren. Het onderzoek werd afgerond medio 1983 met een eindrapport.

Geraadpleegde literatuur

- ir. J.J. Hopmans De strijd tegen de waterverontreiniging in Nederland vóór de oprichting van het RIZA.
(in: " 50 jaar zuivering van afvalwater";gedenkboek anno 1970.
- ir. J.J. Hopmans Geschiedenis van de verwijdering van vloeibare afvalstoffen.
(in: "Land en Water",juni en augustus 1959)
- ir. J.J. Hopmans Afvalwaterzuivering in Nederland.
(in:Gedenkboek van het eeuwfeest van het Koninklijk Instituut voor Ingenieurs te 's Gravenhage)
- prof.dr.ir. C.P. Mom Over de zuivering van afvalwater.
(in: "Natuurkundige voordrachten", Nieuwe Reeks, nr.30. (1951/52)
- Staatscommissie van Lynden Rapport d.d. 29 juni 1901 betreffende verontreiniging der openbare wateren.
- H.J.N.H. Kessener Overzicht der werkzaamheden en resultaten van het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater: van 25 oktober 1920-31 december 1930 (verslag uitgebracht aan de minister van Arbeid,Handel en Nijverheid)
- "Mededelingen " uitgegeven door het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater, periode 1965-1982.
- J.H.M. Sloof Watervervuiling in de middeleeuwen en de maatregelen van overheidswege genomen om dat te voorkomen.

Bijlage 1.

Wij, Emma, Koningin-weduwe, Regentes van het Koninkrijk

op gemeenschappelijke voordracht van de ministers van Binnenlandsche Zaken en van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 13 oktober 1897, nr. 4174, afd. Medische Politie en van 14 oktober 1897, nr. 67, Kabinet

hebben goedgevonden en verstaan

1e: eene Staatscommissie in te stellen, aan welke Wij opdragen te onderzoeken welke maatregelen behooren te worden genomen ter voorkoming van voor de volksgezondheid schadelijke verontreiniging der openbare wateren en van dit onderzoek aan Ons verslag uit te brengen, eventueel ondeer bijvoeging van een of meer wetsontwerpen met memmore van toelichting;

2e: te benoemen

tot lid en voorzitter dier commissie mr. A.F. Baron van Lynden, referendaris bij het departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage;

tot lid en eerste secretaris J. Menno Huizinga, inspecteur voor het geneeskundig staatstoezicht voor Zuid-Holland te 's Gravenhage;

tot lid en tweede secretaris ir. H. Wortman, ingenieur van de rijkswaterstaat te 's Gravenhage;

tot leden:

H.F. Bultman, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, voorzitter van het Nederlandsche Landbouwcomité te Haarlemmermeer;

dr. L. Aronstein, hoogleeraar aan de Polytechnische School te Delft;

H.E. de Bruyn, hoofdingenieur belast met de algemeene dienst van de rijkswaterstaat te 's Gravenhage;

mr. H.A. Hooft, hoofdcommies bij het departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid te 's Gravenhage;

mr. H.Ph. de Kanter, advocaat en procureur te Haarlem;

dr. J.A. Ariëns Kappers, directeur van de Rijks Hogere Burgerschool, lid van de geneeskundige raad voor Friesland en Groningen te Leeuwarden;

dr. H.P. Kapteyn, geneeskundige, lid van de geneeskundige raad voor Gelderland en Utrecht, te Abcoude-Baambrugge;

H.J.Lovink, directeur der Nederlandsche Heidemaatschappij te Wageningen;

dr. W.P. Ruysch, adviseur voor de medische en veterinaire politie bij het departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage;

dr. C.H.H. Spronck, hoogleeraar aan de rijksuniversiteit te Utrecht;

mr. E. de Vries, dijkgraaf van het hoogheemraadschap van Rijnland te Leiden;

3e: te bepalen, dat de leden de bevoegdheid bezitten om, in geval hunne meening afwijkt van die der meerderheid, van hun gevoelen door nota's te doen blijken.

Het Loo, 18 oktober 1897.

EMMA

De minister van Binnenlandsche Zaken
H. Goeman Borgesius

De minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid
C. Lely

Bijlage 2.

Koninklijk Besluit van 30 juli 1920, nr.53.

Wij Wilhelmina,

op voordracht van Onze ministers van Landbouw, Nijverheid en Handel en van Arbeid van 5 juli 1920, nr. 6102, afd. Nijverheid en van 26 juli 1920, nr. 2307, afd. Arbeid;

hebben goedgevonden en verstaan

artikel 1

Er wordt ingesteld een Instituut voor zuivering van afvalwater. De zetel van het instituut is gevestigd te 's Gravenhage.

artikel 2

Het instituut heeft ten doel de waterverontreiniging te bestrijden en te voorkomen en wel door het verrichten van onderzoeken zowel aan het instittut zelf als aan proefinstallaties elders en door andere werkzaamheden, die ten deze door Onze minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, vor zoveel nodig in overleg met Onze minister van Arbeid, dienstig worden geacht.

artikel 3

Aan het hoofd van het instituut staat als directeur de scheikundige adviseur bij de arbeidsinsperctie.

artikel 4

Er wordt ingesteld een commissie van toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater , welke leden door Ons, op voordracht van Onze ministers van Landbouw, Nijverheid en Handel en van Arbeid worden benoemd.

artikel 5

De verdere organisatie en de werkzaamheden van het instituut en van de commissie van toezicht worden geregeld door Onze minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, voor zoveel nodig in overleg met Onze minister van Arbeid.

Het Loo, 30 juli 1920

WILHELMINA

De minister van Landbouw, Nijverheid en Handel
H.A. van IJsselsteijn

De minister van Arbeid
Aalberse

Bijlage 3.

Nederlandsche Staatscourant van 20 september 1920, nr. 182

Bij Koninklijk Besluit van 9 september 1920, nr. 60 zijn in de commissie van toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater benoemd:

a. tot lid en voorzitter: C.J.Ph. Zaalberg, directeur-generaal van de Arbeid te 's Gravenhage;

b. tot leden:

H.Aalderink, lid van het bestuur van de hoofdafdeling "Zoetwatervisscherij" van de Nederlandsche Heidemaatschappij te Groningen;

jhr. mr. dr. E.A. van Beresteijn, voorzitter van de vereniging tegen water-, bodem- en luchtverontreiniging te 's Gravenhage;

M. Bottemanne, hoofdinspecteur der Visserijen te 's Gravenhage;

F. van Maanen, adjunct-directeur van de Nederlandsche Heidemaatschappij te Arnhem;

dr. P.A. Meerburg, onerdirecteur van het Centraal Laboratorium voor de volksgezondheid te Utrecht;

dr. N.L.Söhngen, hoogleeraar aan de Landbouwhogeschool te Wageningen.

Bijlage 4.a.

Koninklijk Besluit van 20 juni 1924, nr. 183.

Wij Wilhelmina,

gelet op Ons besluit van 30 juli 1920, nr. 53

op voordracht van Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid van 18 juni 1924, nr. 475 H, afdeling Arbeid,

hebben goedgevonden en verstaan

enig artikel

In Ons besluit van 30 juni 1920, nr. 53 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

a. artikel 2 wordt gelezen als volgt:

"Het Instituut heeft ten doel de waterverontreiniging te bestrijden en te voorkomen en wel door het verrichten van onderzoekingen zowel aan het Instituut zelf als aan proefinstallaties elders en door andere werkzaamheden, die ten deze door Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid dienstig worden geacht."

b. artikel 3 wordt gelezen als volgt:

"Aan het hoofd van het Instituut staat een directeur, die door Ons wordt benoemd, geschorst en ontslagen."

c. artikel 4 vervalt.

d. artikel 5 wordt gelezen als volgt:

"De verdere organisatie en de werkzaamheden van het Instituut benevens de verhouding en de wijze van samenwerking van het Instituut en andere rijksdiensten worden geregeld door Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid."

Het Loo, 20 juni 1924

WILHELMINA

Bijlage 4b

Koninklijk Besluit van 20 juni 1924, nr.184, houdende eervol ontslag van de leden van de opgeheven Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater.

Wij, Wilhelmina,

gelet op Ons besluit van 30 juli 1920, nr.53, zoals gewijzigd bij Ons besluit van heden, nr. 183 op voordracht van Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid van 18 juni 1924, nr. 475 E, afd.Arbeid

hebben goedgevonden en verstaan

wegens opheffing van de Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater aan de leden dier Commissie, de Heeren:

H.Aalderink, lid van het bestuur der Hoofdafdeeling "Zoetwatervisscherij" van de Nederlandsche Heidemaatschappij te Groningen;

Jhr.mr.dr.E.A.v.Beresteijn, oud voorzitter van de Nederlandsche Vereeniging tegen water-, bodem- en luchtverontreiniging te 's Gravenhage;

J.M.Bottemanne, Hoofdinspecteur der Visscherijen te 's Gravenhage;

Dr. J.B.M.Coebergh, Hoofdinspecteur der Volksgezondheid te Utrecht;

W.F.J.M.Krul, Directeur van het Rijksbureau voor drinkwatervoorziening te 's Gravenhage;

F.van Maanen, adjunct-directeur van de Nederlandsche Heidemaatschappij te Arnhem;

Dr.P.A.Meerburg, Directeur van het Centraal Laboratorium voor de Volksgezondheid te Utrecht en

Dr.N.L.Sohngen, hoogleeraar aan de Landbouwhogeschool te Wageningen

als zoodanig eervol ontslag te verleen en onder dankbetuiging voor de door hen in die functie bewezen diensten.

Het Loo, 20 juni 1924

WILHELMINA

Bijlage 5.a.

Koninklijk Besluit van 5 mei 1927, nr. 34.

Wij Wilhelmina

op voordracht van Onze minbister van Arbeid, Handel en Nijverheid van 29 april 1927, nr. 371 P, afdeling Volksgezondheid

hebben goedgevonden en verstaan

A. in te trekken Ons besluit van 30 juli 1920, nr. 53, gewijzigd bij Ons besluit van 20 juni 1924, nr. 183

B. vast te stellen de navolgende bepalingen:

Artikel 1

Er wordt ingesteld een Instituut voor zuivering van afvalwater.

Artikel 2

Het Instituut voor zuivering van afvalwater is gevestigd te 's Gravenhage en staat rechtstreeks ondeer Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid.

Artikel 3

Het Instituut heeft tot taak:

a. het uitbrengen van adviezen inzake zuivering van afvalwater, die aan het Instituut dooor Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid of ingevolge een door die minister getroffen regeling worden gevraagd.

b. het wetenschappelijk bestuderen van het vraagstuk der zuivering van afvalwater en wat daarmee samenhangt en het geven van publicaties op dat gebied; dit laatste na bekomen machtiging van Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid.

Artikel 4

Aan het hoofd van het Instituut staat een directeur, die door Ons wordt benoemd en ontslagen.

Artikel 5

Er wordt ingesteld een Commissie van Toezicht op het Instituut. Deze commissie bestaat uit een voorzitter en twee leden, die door Ons worden benoemd en ontslagen. De leiding der werkzaamheden aan het Instituut geschiedt in voortdurend overleg met de voorzitter van de commissie. De Commissie van Toezicht houdt zich regelmatig op de hoogte van de werkzaamheden van het Instituut.

Artikel 6

De verdere organisatie en de werkzaamheden van het Instituut en van de Commissie van Toezicht benevens de verhouding en de wijze van samenwerking van het Instituut en andere rijksdiensten worden door de minister van Arbeid Handel en Nijverheid geregeld

Het Loo, 5 mei 1927

WILHELMINA

Bijlage 5b.

Zuivering van afvalwater

De minister van Arbeid, Handel en Nijverheid
gelet op artikel 6 van het Koninklijk Besluit van 5 mei
1927, nr. 34
heeft goedgevonden en verstaan

A.

1. Het adviseren over de wijze van zuivering van afvalwater behoort tot de taak van het Instituut voor zuivering van afvalwater; het overige gedeelte van de bemoeiing van het centraal gezag met de bestrijding der waterverontreiniging tot de taak van de inspectie van de volksgezondheid, belast met de zaken, rakende de hygiëne van bodem, water en lucht...
2. Aan het Instituut wordt daarom in de eerste plaats met betrekking tot de zuivering van afvalwater opgedragen:
 - a. het uitbrengen van adviezen over voorwaarden krachtens de Hinderwet door de gemeentebesturen, de provinciale besturen en door de Koningin op te leggen;
 - b. het uitbrengen van adviezen over voorwaarden, te verbinden aan vergunningen van den Rijkswaterstaat, den Provinciaal Waterstaat of van waterschapsbesturen tot loozing in openbaar water;
 - c. het beoordelen van en het adviseren over plannen van zuiveringsinstallaties.
3. De hoofdinspecteur en de inspecteurs van de volksgezondheid zullen aanvragen voor het uitbrengen van de bedoelde adviezen, die tot hen mochten worden gericht, zo spoedig mogelijk aan het Instituut ter behandeling doorzenden, eventueel met opmerkingen.
4. Het Instituut zendt zijn adviezen aan de hoofdinspecteur der volksgezondheid toe. Deze zal de adviezen aan degenen, die ze gevraagd hebben, ongewijzigd overleggen tenzij naar zijn oordeel
 - a. de belangen der volksgezondheid mochten worden geschaad;
 - b. andere dringende redenen aanwezig zijn, die het onraadzaam maken het advies van het Instituut over te leggen.
 In deze gevallen zal de hoofdinspecteur de beslissing van de minister van Arbeid, Handel en Nijverheid inroepen.....

B.

1. Worden aanvragen om advies rechtstreeks tot het Instituut gericht dan stelt het zo spoedig mogelijk - door toezending van de stukken - de betrokken inspecteur der volksgezondheid in de gelegenheid daarover opmerkingen te maken. Het Instituut zendt zijn advies toe aan de hoofdinspecteur van de volksgezondheid. Vindt deze geen aanleiding om terzake van dat advies de beslissing van de minister in te roepen, zoo zendt hij het advies terug aan het Instituut ter toezending aan de aanvrager.
2. Overigens neemt het Instituut geen aanvragen om advies in behandeling, welke door anderen zijn gedaan dan de minister van Arbeid, Handel en Nijverheid, de hoofdinspecteur of de inspecteurs van de volksgezondheid dan na daartoe te zijn

gemachtigd door de voorzitter der commissie van toezicht op het Instituut. Deze geeft hiervan dan kennis aan de minister van Arbeid, Handel en Nijverheid.

C.

De directeur van het Instituut enerzijds, de hoofdinspecteur en de inspecteurs van de volksgezondheid anderzijds zijn verplicht om elkaar op hun verzoek in te lichten omtrent het stadium van behandeling, waarin een door hem ter hand genomen zaak betreffende afvalwater zich bevindt.

D.

Adviezen bestemd voor openbare besturen worden door het Instituut gratis uitgebracht. Voor het uitbrengen van andere adviezen door het Instituut worden aan de belanghebbenden de kosten in rekening gebracht volgens regels door de minister van Arbeid, Handel en Nijverheid vastgesteld.

E.

Het opstellen en uitwerken van bepaalde plannen geschiedt in verband met gevraagde adviezen alleen dan door het Instituut, als dit voor het uitbrengen van het advies noodzakelijk is. Het maken van proefinstallaties geschiedt door het instituut alleen na bekomen machtiging van de minister van Arbeid, Handel en Nijverheid.

F.

In Hindervetsberoepen betreffende inrichtingen, die waterverontreiniging kunnen veroorzaken, wordt - nadat Gedeputeerde Staten terzake hebben geadviseerd - het advies ingewonnen van de hoofdinspecteur van de volksgezondheid en van de directeur-generaal van de arbeid.

's Gravenhage, 26 juli 1927

voor de minister
De Secretaris-Generaal
A.L.Scholtens.

Bijlage 6.

Koninklijk Besluit van 2 september 1927, nr. 55

Wij Wilhelmina,

op voordracht van Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid
van 19 augustus 1927, nr. 770 P, afdeling Volksgezondheid

gezien Ons besluit van 5 mei 1927, nr. 34

hebben goedgevonden en verstaan te bepalen

artikel 5, eerste lid, tweede volzin van Ons besluit van 5 mei
1927, nr. 34 wordt aldus gelezen:

"Deze commissie bestaat uit een voorzitter en zes leden, die
door Ons worden benoemd en ontslagen".

's Gravenhage, 2 september 1927

WILHELMINA

Bijlage 7.

Koninklijk Besluit van 19 september 1927, nr.52 houdende de benoeming van voorzitter en leden van de Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater.

Wij, Wilhelmina

op voordracht van Onze minister van Arbeid, Handel en Nijverheid van 15 september 1927, nr. 824 P, afd Volksgezondheid

gezien Ons besluit van 5 mei 1927, nr. 34 gewijzigd bij Ons besluit van 2 september 1927, nr. 55

hebben goedgevonden en verstaan

te benoemen tot voorzitter van de Commissie van Toezicht op het Instituut voor zuivering van afvalwater: de heer

H.A.v.Ijsselsteijn, oud-minister van Landbouw, Nijverheid en Handel;

tot leden van die Commissie de heeren:

A.B.Brouwer, chef van de afdeling Visscherijen van het Departement van Binnenlandsche Zaken en Landbouw;

Dr.J.B.M.Coebergh, Hoofdinspecteur van de volksgezondheid;

prof.Dr. A.J.Kluyver, hoogleeraar te Delft;

B.F.Krantz, lakenfabrikant te Leiden;

M.E.H.Tjaden, directeur van het gemeentelijk bouw- en woningtoezicht te Amsterdam;

C.J.Ph.Zaalberg, Directeur-Generaal van de Arbeid.

's Gravenhage, 19 september 1927

WILHELMINA

Koninklijk Besluit van 10 april 1934, nr. 28

Wij Wilhelmina,

Op voordracht van Onze ministers van Sociale Zaken, van Waterstaat en van Economische Zaken van 29 januari 1934, nr. 38 H, Afdeling Arbeid, 9 februari 1934, Litt. B.B., afdeling Waterstaatsrecht en 5 april 1934, afdeling I, Directie van de Landbouw

hebben goedgevonden en verstaan vast te stellen de navolgende bepalingen:

artikel 1. Er wordt, behoudens nadere regeling bij de wet, ingesteld een Commissie inzake Waterverontreiniging. Deze Commissie heeft tot taak Onze minister van Sociale Zaken van advies te dienen omtrent aangelegenheden, die het voorkomen en bestrijden van verontreiniging van openbare wateren raken.

Zij brengt - desgevraagd - daarover ook advies uit aan de hoofden van andere departementen van Algemeen Bestuur, aan de besturen van provincies, gemeenten en waterschappen en aan de Waterstaat.

In dat geval doet zij aan Onze minister een afschrift van haar advies toekomen.

Artikel 2.

1. De voorzitter van de Commissie, die tevens lid daarvan is, wordt door Ons benoemd en ontslagen.

2. Leden van de Commissie zijn voorts:

- a. de Directeur-Generaal van den Arbeid;
- b. de Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid, belast met de handhaving van de wettelijke bepalingen op de uitoefening van de artseneijbereidkunst en van de Warenwet (*Staatsblad* 1919, nr. 581) en met de zaken, rakende de hygiëne van bodem, water en lucht;
- c. de Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid, belast met de handhaving van de wettelijke bepalingen betreffende de volkshuisvesting;
- d. de Directeur van het Rijksbureau voor Drinkwatervoorziening;
- e. de Directeur-Generaal van den Rijkswaterstaat;
- f. een door Onzen Minister van Economische Zaken aan te wijzen hoofdambtenaar van de Directie van den Landbouw;
- g. de Chef van de afdeling Visscherijen van het Departement van Economische Zaken.

3. Ieder van de in het tweede lid genoemde leden der Commissie kan zich als zoodanig door een door hem aan te wijzen ambtenaar van zijn dienstvak doen vervangen.

Artikel 3.

1. De Commissie pleegt bij de vervulling van hare taak het na te noemen overleg met de in het tweede lid bedoelde personen, die geacht worden vertegenwoordigers te zijn van belanghebbenden bij het voorkomen en bestrijden van de verontreiniging van openbare wateren.

2. De navolgende lichamen zijn bevoegd, voor dit overleg bij achter hunne namen vermelde aantal personen aan te wijzen:

- a. de Nijverheidsraad drie personen;
- b. de Hinderwetvereeniging één persoon;
- c. het Koninklijk Nederlandsch Landbouw-Comité, de Katholieke Nederlandsche Boeren- en Tuindersbond en de Cristelijke Boeren- en Tuindersbond in Nederland samen één persoon;
- d. de hoofdafdeeling Zoetwatervisscherij der Nederlandsche Huismaatschappij één persoon;
- e. de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten één persoon.

Onze Minister van Sociale Zaken kan hieraan nog andere vertegenwoordigers toevoegen.

3. De Commissie houdt deze personen in algemeenen zin op de hoogte van hare verrichtingen en belegt ten minste éénmaal in drie maanden eene vergadering met hen ter bespreking van de

schillende werkzaamheden, terwijl omtrent bij hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur aan te bevelen maatregelen van algemeene strekking deze personen steeds te voren door de Commissie worden gehoord. De Commissie legt alsdan bij de indiening van hare voorstellen het verslag van de bespreking en eventueel door vorenbedoelde personen ingediende nota's over.

4. Indien één of meer der vorenbedoelde personen zich niet met de door de Commissie ten aanzien van de haar opgedragen werkzaamheden gevorderde gedrag-sijn kunnen vereenigen, hebben zij het recht, bij den voorzitter eene nota in te dienen, waarin zij hunne bezwaren uiteenzetten, welke nota in de eerstvolgende vergadering, bedoeld in het derde lid, in bespreking moet worden gebracht. Zij, die de nota hebben ingediend, kunnen daarna den voorzitter verzoeken de nota, vergezeld van een verslag van de bespreking, over te leggen aan Onzen Minister van Sociale Zaken, aan welk verzoek de voorzitter verplicht is zoo spoedig mogelijk te voldoen.

Artikel 4.

1. Aan de Commissie wordt door Onzen Minister van Sociale Zaken een secretaris toegevoegd. Onze Minister voornoemd kan aan de Commissie één of meer adjunct-secretarissen toevoegen.

2. De Commissie stelt een reglement van orde voor hare werkzaamheden vast. Zij zendt hiervan afschrift aan Onzen Minister van Sociale Zaken.

Artikel 5.

De voorzitter heeft het recht, wanneer hij dit in het belang van een goede behandeling van eenige aangelegenheid wenschelijk acht, voor de bespreking van die aangelegenheid de vergadering door andere personen, dan in de artikelen 3, tweede lid, en 8, zesde en zevende lid, bedoeld, te doen bijwonen.

Artikel 6.

De in het tweede lid van artikel 2 genoemde leden verleenen, zooveel mogelijk, hunne medewerking, ieder voor zoover zijn dienstvak betreft, dat:

a. aan de Commissie de noodige voorlichting in het belang van de vervulling van hare taak wordt gegeven;

b. klachten en verzoeken om advies of onderzoek in zake de verontreiniging van openbare wateren bij de Commissie worden ingebracht, voor zooveel noodig onder mededeeling van hun gevoelen ter zake.

10 April 1934.

458

Artikel 7.

De Commissie is bevoegd in het belang van de vervulling van hare taak de medewerking in te roepen van openbare lichamen, colleges, autoriteiten en andere personen.

Artikel 8.

1. Er is een Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater. Het is gevestigd te 's-Gravenhage en staat rechtstreeks onder Onzen Minister van Sociale Zaken.

2. Aan het hoofd van het Instituut staat een Directeur, die door Ons wordt benoemd en ontslagen.

3. Het Instituut verschaft aan de Commissie de door haar gewenschte voorlichting, hetzij zelfstandig, hetzij in samenwerking met anderen, overeenkomstig opdracht van de Commissie.

4. Het Instituut heeft voorts tot taak het wetenschappelijk bestudeeren van de verontreiniging der openbare wateren en van de zuivering van het afvalwater en wat daarmee samenhangt en het geven van publicaties op dit gebied, dit laatste na bekomen machtiging van Onzen Minister van Sociale Zaken.

5. Het Instituut staat onder toezicht van de Commissie. Het dagelijksch toezicht op het Instituut wordt uitgeoefend door den voorzitter van de Commissie, bijgestaan door een door Onzen Minister van Sociale Zaken aan te wijzen persoon, die geacht wordt deskundig te zijn op dat gebied van de natuurwetenschap, dat meer in het bijzonder betrokken is bij de vraagstukken betreffende de waterverontreiniging en de zuivering van afvalwater. Zij hebben steeds toegang tot de lokaliteiten van het Instituut en worden op hun verzoek overal hetgeen het werk van het Instituut en worden op hun verzoek overal hetgeen het werk van het Instituut en worden op hun verzoek overal hetgeen het werk van het Instituut maakt door den Directeur en de ambtenaren van het Instituut ingelicht. Zij houden zich regelmatig op de hoogte van de werkzaamheden van het Instituut. De leiding der werkzaamheden geschiedt door den Directeur, in overleg met den voorzitter.

6. De in het vorige lid bedoelde deskundige heeft het recht de vergaderingen der Commissie bij te wonen. Bij verhindering of ontstentenis van den voorzitter vervangt hij dezen. In dat geval oefent hij stemrecht uit.

7. Het in artikel 6, onder b, bepaalde geldt ook voor den Directeur van het Instituut. Tenzij de Commissie anders beslist, woont de Directeur de vergaderingen bij. De Directeur behoeft voor het uitbrengen van adviezen, anders dan aan Onzen Minister voornoemd of aan de Commissie, de toestemming van de Commissie.

Artikel 9.

1. De Commissie is bevoegd subcommissiën in te stellen voor de bestudering van eenig onderwerp, met hare taak in verband staande.

2. Voor de benoeming van leden van zoodanige subcommissiën buiten de in de artikelen 2, 3, tweede lid, en 8, zesde en zevende lid, bedoelde personen behoeft de Commissie de goedkeuring van Onzen Minister van Sociale Zaken.

3. De Commissie kan het uitbrengen van de in artikel 1 bedoelde adviezen in gevallen, waarin het eene waterverontreiniging van geringe beteekenis betreft, overdragen hetzij aan eene subcommissie uit haar midden, hetzij aan den Hoofdinspecteur of een der Inspecteurs van den dienst, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder b, hetzij aan het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater. Van deze adviezen wordt een afschrift aan de Commissie toegezonden. Het bepaalde in den laatste volzin van artikel 1 vindt daarbij voorts overeenkomstige toepassing.

Artikel 10.

1. Voor adviezen, als bedoeld in artikel 1, die aan Rijksorganen worden uitgebracht, of die bestemd zijn voor besturen van Provinciën, Gemeenten of Waterschappen in verband met de uitvoering der Hinderwet of met het verleenen van vergunning tot loozing in openbaar water, worden geen kosten in rekening gebracht. Voor het uitbrengen van andere adviezen door de Commissie of het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater worden, behoudens in de gevallen, door Onzen Minister van Sociale Zaken uitgezonderd, aan belanghebbenden eeloor of namens dezen Minister bepaalde kosten berekend.

2. De Commissie zal er naar streven tot dekking van de in het eerste lid van artikel 11 bedoelde kosten bijdragen te krijgen van hen, die belang hebben bij het voorkomen en bestrijden van de verontreiniging van openbare wateren.

Artikel 11.

1. Jaarlijks, uiterlijk 1 April, dient de Commissie eene begrooting voor het eerstvolgende kalenderjaar in bij Onzen Minister van Sociale Zaken. Op deze begrooting worden, behalve de kosten van de Commissie, ook die van het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater uitgetrokken.

2. In den loop van die zelfde maand brengt de Commissie aan Onzen Minister voornoemd een verslag uit van hare werkzaamheden, waaraan het verslag van den Directeur van het Instituut over de door deze instelling verrichte werkzaamheden wordt toegevoegd.

artikel 8

Er is een Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater. Het is gevestigd te 's Gravenhage en staat rechtstreeks onder Onze minister van Sociale Zaken.

Het Instituut verschaft aan de commissie de door haar gewenste voorlichting. Het Instituut staat onder toezicht van de commissie. Het dagelijks toezicht op het Instituut wordt uitgeoefend door de voorzitter bijgestaan door een door Onze minister van Sociale Zaken aan te wijzen persoon, die deskundig is op dat gebied van de natuurwetenschappen, dat meer in het bijzonder betrokken is bij de vraagstukken betreffende waterverontreiniging en de zuivering van afvalwater.

artikel 9

De commissie kan het uitbrengen van adviezen, in gevallen waarin het betreft een waterverontreiniging van geringe betekenis, overdragen hetzij aan een subcommissie hetzij aan het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater. Van deze adviezen wordt een afschrift aan de commissie toegezonden.

artikel 12

De verdere regeling van de organisatie en de werkzaamheden van de commissie en van het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater benevens van de verhouding en de wijze van samenwerking tussen de commissie, het Instituut voor zuivering van afvalwater en andere rijksdiensten geschiedt zonodig door Onze minister van Sociale Zaken in overleg met de betrokken ministers.

artikel 13

Dit besluit treedt in werking op een nader door Ons te bepalen datum. Met ingang van die datum vervalt Ons besluit van 5 mei 1927, nr.34, zoals dat is gewijzigd bij Ons besluit van 2 september 1927, nr. 55.

Het Loo, 10 april 1934

WILHELMINA

Bijlage 9.

Koninklijk Besluit van 24 april 1934, nr.30 houdende bepaling van de datum van inwerkingtreding van het K.B. van 10 april 1934, nr.28 en van benoeming van de voorzitter van de Commissie inzake waterverontreiniging.

Wij, Wilhelmina,

op voordracht van Onze minister van Sociale Zaken van 19 april 1934, nr. 220 H, afd.Arbeid

gelet op het bepaalde in de artikelen 2, eerste lid en 13, eerste lid van Ons besluit van 10 april 1934, nr. 28

hebben goedgevonden en verstaan

I. te bepalen, dat Ons besluit van 10 april 1934, nr. 28 in werking treedt met ingang van 1 juni 1934;

II. voor het tijdvak van 1 juni 1934 tot en met 31 mei 1936 te benoemen tot lid en voorzitter van de bij Ons voornoemd besluit ingestelde Commissie inzake waterverontreiniging de Heer ir.H.A. v.Ijsselsteijn, oud-minister van Landbouw, Nijverheid en Handel te 's Gravenhage.

Het Loo, 24 april 1934

WILHELMINA.

Bijlage 10.

De minister van Sociale Zaken

gelet op de Ambtenarenwet 1929, alsmede op het
Rijksambtenarenreglement
gezien de Koninklijke Besluiten van 10 en 24 april 1934, nrs. 28
en 30

heeft goedgevonden

- A. in te trekken de beschikking van de minister van
Arbeid, Handel en Nijverheid van 1 september 1931, nr. 664 H
afd. Arbeid;
- B. vast te stellen de navolgende bepalingen, welke de
instructie zullen uitmaken van de ambtenaren, werkzaam bij het
Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater.

Artikel 1.

1. Aan het hoofd van het Rijksinstituut voor zuivering van
afvalwater staat een directeur.
2. De overige ambtenaren, die onder leiding van de directeur
werkzaam zijn, dragen de titel van :
 - Ingenieur
 - Laboratoriumchef
 - Analyst
 - Amanuensis
 - Bureelchef
 - Bureelambtenaar 2e klasse

Artikel 2.

1. Alvorens zijn ambt te aanvaarden legt de directeur in handen
van de minister van Sociale Zaken de eed of de belofte af, dat
hij ijverig, nauwgezet en onpartijdig de aan zijn ambt verbonden
plichten zal nakomen.
2. Alvorens hun ambt te aanvaarden leggen de overige ambtenaren
in handen van de directeur de eed of de belofte af, dat zij
ijverig, nauwgezet en onpartijdig de aan hun ambt verbonden
plichten zullen nakomen.
3. Van deze verrichtingen wordt proces-verbaal opgemaakt.

Artikel 3.

1. de Directeur is belast met de regeling van en het toezicht op
de werkzaamheden van de overige ambtenaren.
2. Hij dient de minister van Sociale Zaken desgevraagd van
advies en kan dezen voorstellen doen.
3. Hij geeft aan de Commissie inzake waterverontreiniging alle
gevraagde inlichtingen.

Artikel 4.

1. De directeur draagt er zorg voor, dat het archief van het Instituut behoorlijk wordt geordend en bewaard en dat de minuten van alle door of namens hem verzonden brieven daarin worden neergelegd.

2. Indien de directeur in een andere functie wordt werkzaam gesteld, wordt ontslagen of overlijdt, wordt het archief aan zijn opvolger overgedragen en daarvan proces-verbaal opgemaakt, dat in het overgedragen archief wordt neergelegd.

Artikel 5.

Bij ziekte, verlof, afwezigheid of ontstentenis van de directeur wordt deze vervangen door de oudst in dienst zijnde ingenieur, tenzij de minister van Sociale Zaken een andere voorziening treft.

Artikel 6.

1. Het instituut is geopend.....

Artikel 7.

1. Indien de directeur langer dan twee dagen van de waarneming van zijn ambt wenst te worden ontheven, heeft hij verlof van de minister van Sociale Zaken.

2. De directeur kan aan de overige ambtenaren verlof verlenen.

3. Van elk verleend verlof van langere duur dan drie weken geeft de directeur kennis aan de minister van Sociale Zaken. Indien bijzondere omstandigheden tot de verlofaanvraag geleid hebben, worden deze bij de kennisgeving aan de minister medegedeeld.

Artikel 8.

Indien de directeur door ziekte of anderszins verhinderd is zijn ambt waar te nemen, geeft hij hiervan kennis aan de minister van Sociale Zaken. De overige ambtenaren geven in dat geval kennis aan de directeur.

Artikel 9.

Bij afwezigheid van hun standplaats, anders dan gedurende een hun verleend verlof, dragen de ambtenaren er zorg voor, dat hun verrblijfplaats ten burele bekend is.

Artikel 10.

De directeur en de ingenieurs zijn bij de uitoefening van hun ambt voorzien van een hun door de minister van Sociale Zaken afgegeven legitimatiekaart.

Artikel 11.

1. Jaarlijks, uiterlijk 1 maart, dient de directeur bij de Commissie inzake waterverontreiniging een begroting in, vermeldende de bedragen, welke hij voor het volgende kalenderjaar ten behoeve van het Instituut nodig acht.

2. Telkens vóór 15 maart zendt de directeur bij voornoemde Commissie een verslag in over de in het afgelopen kalenderjaar door het instituut verrichte werkzaamheden.

's Gravenhage, 18 juni 1934

Voor de minister
de Secretaris-Generaal

Bijlage 11.

Koninklijk Besluit van 16 mei 1936, nr.29 houdende wijziging van artikel 3, eerste en tweede lid van het K.B. van 10 april 1934, nr 28.

Wij Wilhelmina

op voordracht van Onze ministers van Sociale Zaken, van Waterstaat en van Landbouw en Visscherij van 17 april 1936...

hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

enig artikel

Het eerste en tweede lid van artikel 3 van Ons besluit van 10 april 1934, nr.28 worden gelezen als volgt:

- " 1. De Commissie pleegt bij de vervulling van haar taak het na te noemen overleg met de in het tweede lid bedoelde personen, waarvan die, vermeld onder a tot en met e geacht worden vertegenwoordigers te zijn van belanghebbenden bij het voorkomen en bestrijden van de verontreiniging van openbare wateren.
2. De navolgende lichamen zijn bevoegd voor dit overleg het achter hun namen vermelde aantal personen aan te wijzen:
- a. De Nijverheidsraad : drie personen
 - b. Het Koninklijk Nederlandsch Landbouw-Comité, de Katholieke Nederlandsche Boeren- en Tuindersbond en de Christelijke Boeren- en Tuindersbond in Nederland samen één persoon;
 - c. De hoofdafdeeling Zoetwatervisscherij der Nederlandsche Heidemaatschappij: één persoon;
 - d. De Vereeniging der Nederlandsche Gemeenten: één persoon;
 - e. De Unie van waterschapsbonden: één persoon;
 - f. De Hindervetvereeniging: één persoon;
 - g. De Nederlandsche Centrale Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek: één persoon.

Onze minister van Sociale Zaken kan hieraan nog andere vertegenwoordigers toevoegen.

Het Loo, 16 mei 1936

WILHELMINA

Bijlage 12.

Koninklijk Besluit van 15 oktober 1938, nr. 27 houdende wijziging van artikel 2 van het K.B. van 10 april 1934, nr. 28. (uittreksel)

Wij Wilhelmina

Op voordracht van Onze ministers van Sociale Zaken, van Waterstaat en van Economische Zaken

hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

eenig artikel

Artikel 2 van Ons besluit van 10 april 1934, mnr. 28 gewijzigd bij Ons besluit van 16 mei 1936, nr. 29 wordt gelezen als volgt:

"1. De voorzitter van de Commissie, die tevens lid daarvan is, wordt door ons benoemd en ontslagen.

2. Leden van de Commissie zijn voorts:

- a. de Directeur-Generaal van de Arbeid;
- b. de hoofdinspecteur van de volksgezondheid, belast met de handhaving van de wettelijke bepalingen op de uitoefening van de artseneijbereidkunst en van de Warenwet en met de zaken, rakende de hygiëne van bodem, water en lucht;
- c. de hoofdinspecteur van de volksgezondheid belast met de handhaving van de wettelijke bepalingen betreffende de volkshuisvesting;
- d. de directeur van het Rijksbureau voor drinkwatervoorziening;
- e. de directeur-generaal van de rijkswaterstaat;
- f. een door Onze minister van Economische Zaken aan te wijzen hoofdamtenaar van de Directie van de Landbouw;
- g. de chef van de afdeling Visscherijen van het Departement van Economische Zaken;

3. De chef van de afdeling Arbeid en de chef van de afdeling Volksgezondheid van het Departement van Sociale Zaken zijn gerechtigd de vergaderingen van de Commissie bij te wonen.

4. Ieder van de in het tweede en derde lid genoemde personen kan zich door een door hem aan te wijzen ambtenaar van zijn dienstvak doen vervangen.

40 a

KON. BESLUIT van 8 December 1939, n°. 17, houdende
nadere wijziging van het Kon. besluit van 10 April 1934,
n°. 28, laatstelijk gewijzigd bij Kon. besluit van 15 October
1938, n°. 27, tot instelling van eene Commissie inzake
waterverontreiniging en vaststelling van bepalingen daar-
omtrent.

Op de voordracht van Onze Ministers van Sociale Zaken, van
Waterstaat en van Economische Zaken van 11 November 1939,
n°. 671 H, Afdeling Arbeid, van 22 November 1939, n°. 479, Afd.
Waterstaatsrecht en van 2 December 1939, n°. 11601 S. Directie
van den Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Eenig artikel.

Het derde lid van artikel 2 van Ons besluit van 10 April 1934,
n°. 28, laatstelijk gewijzigd bij Ons besluit van 15 October 1938,
n°. 27, wordt gelezen als volgt:

„De Chefs van de afdelingen Arbeid, Volksgezondheid en Werk-
verruiming van het Departement van Sociale Zaken zijn gerechtigd
de vergaderingen der Commissie bij te wonen.”
Onze Minister van Sociale Zaken enz.

Bijlage 13.

Beschikking van de secretaris-generaal van het departement van Sociale Zaken van 18 juli 1941, nr.242 H,afd.Arbeid, houdende wijziging van artikel 1, tweede lid van de beschikking van de minister van Sociale Zaken van 18 juni 1934,nr.355 N,afd.Arbeid.

De secretaris-generaal van het departement van Sociale Zaken heeft goedgevonden

in de beschikking van de minister van Sociale Zaken van 18 juni 1934,nr.355 H,afd.Arbeid, houdende de instructie van de ambtenaren werkzaam bij het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater de navolgende wijziging aan te brengen:

het tweede lid van artikel 1 der beschikking wordt gelezen als volgt:

" 2. De overige ambtenaren, die onder leiding van de directeur werkzaam zijn, dragen de titel van :

- hoofdingenieur
- ingenieur
- bouwkundig ambtenaar
- laboratoriumchef
- analyst
- amanuensis
- bureelchef
- bureelambtenaar"

's Gravenhage, 18 juli 1941

De wnd.secretaris-generaal

Bijlage 14.

Koninklijk Besluit van 6 september 1945, Staatsbl.F.167,
houdende regeling van taken en bevoegdheden van het Hoofd van
het ministerie nvan openbare Werken en Wederopbouw.(uittreksel)

Wij Wilhelmina

op voordracht van onze ministers...van 21 augustus 1945

overwegende dat noodzakelijk is, dat nader worde bepaald, welke
taken en bevoegdheden aan het hoofd van het departement van
Openbare Werken en Wedseropbouw worden opgedragen

gelet op artikel 79 van de Grondwet

hebben goedgevonden en verstaan

I. Aan het hoofd van het departement van Openbare Werken en
Werderopbouw wordt opgedragen :

.....

D. de zorg voor de zaken betreffende

b. de zuivering van afvalwater;
van het hoofd van het departement van Sociale Zaken.

Dit Besluit treedt in werking op de dag volgende op die van zijn
afkondiging in het Staatsblad.

Het Loo, 6 september 1945

WILHELMINA.

Bijlage 15.

Koninklijk Besluit van 23 december 1947, nr. 8 houdende instelling van een Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater en een Commissie inzake waterverontreiniging. (uittreksel)

Wij Wilhelmina

op voordracht van Onze minister van Verkeer en Waterstaat van 17 december 1947, nr. 720, afd. Waterstaatsrecht

hebben goedgevonden en verstaan

vast te stellen de navolgende bepalingen:

Artikel 1.

Er is in afwachting van een nadere wettelijke regeling van deze materie tijdelijk een Commissie inzake waterverontreiniging. Deze commissie heeft tot taak Onze minister van Verkeer en Waterstaat van advies te dienen omtrent aangelegenheden, die het voorkomen en bestrijden van de verontreiniging van openbare wateren raken. Zij brengt desgevraagd daarover ook advies uit aan de hoofden van de andere departementen van algemeen bestuur en aan de besturen van provincies, gemeenten en waterschappen. In dat geval doet zij aan Onze minister een afschrift van haar advies toekomen.

Artikel 2.

1. Lid en voorzitter van de commissie is de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat.
2. Leden van de commissie zijn voorts:
 - a. de Directeur-Generaal van de Arbeid;
 - b. de hoofdinspecteur van de volksgezondheid, belast met de handhaving van de wettelijke bepalingen op de uitoefening van de Artsenijbereidkunst en van de Warenwet en met de zaken, rakende de hygiëne van bodem, water en lucht;
 - c. de hoofdinspecteur van de volksgezondheid, belast met de handhaving van de wettelijke bepalingen betreffende de volkshuisvesting;
 - d. de directeur van het Rijksinstituut voor drinkwatervoorziening;
 - e. een door Onze minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening aan te wijzen hoofdamtenaar.
 - f. het hoofd van de afdeling Visserijen van het ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening.

Het hoofd van de afd. Arbeidsverhoudingen en het hoofd van de afd. Volksgezondheid van het ministerie van Sociale Zaken zijn gerechtigd de vergadering van de commissie bij te wonen.

artikel 3

1. De Commissie pleegt bij de vervulling van haar taak overleg met de in het tweede lid hierna genoemde personen.
2. De navolgende personen zijn bevoegd voor dit overleg het achter hun namen vermelde aantal personen aan te wijzen:
 - a. de Hoofdgroep Industrie : drie personen;
 - b. de Stichting van de Landbouw : één persoon;
 - c. de Hoofdafdeling Zoetwatervisserij der Nederlandse Heidemaatschappij: één persoon;
 - d. de Vereniging van Nederlandse Gemeenten: één persoon;
 - e. de Unie van Waterschapsbonden: één persoon;
 - f. de Vereniging van Directeuren van Gemeentewerken, Openbare Werken, Bouw- en Woningtoezicht en Woningdienst: één persoon;
 - g. de Hinderwetvereniging : één persoon;
 - h. de Nederlandse Centrale Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek: één persoon.
3. De commissie houdt deze personen op de hoogte van haar verplichtingen. Zij belegt tenminste éénmaal in de drie maanden een vergadering met hen ter bespreking van de verschillende werkzaamheden. Wanneer de commissie eigener beweging bij de hoofden van de departementen van algemeen bestuur maatregelen van algemene strekking aanbeveelt, zullen de in het vorige lid genoemde personen steeds te voren door de commissie terzake worden gehoord. Bij de indiening van haar aanbevelingen legt de commissie dan het verslag van haar besprekingen met vorenbedoelde personen alsmede de door hen ingediende nota's over.

Artikel 4.

1. Aan de commissie wordt door onze minister van Verkeer en Waterstaat een secretaris toegevoegd.
2. De commissie stelt een reglement van orde vast voor haar werkzaamheden. Zij zendt hiervan afschrift aan Onze minister van Verkeer en Waterstaat.

Artikel 7

De commissie is bevoegd in het belang van het vervullen van haar taak de medewerking in te roepen van openbare lichamen, colleges, autoriteiten en anderen.

Artikel 8.

1. Er is een Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater. Het is gevestigd te 's Gravenhage. Het staat onder de algemene leiding van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat.
2. Aan het hoofd van het instituut staat een directeur, die door Ons wordt benoemd en ontslagen.
3. Het instituut verschaft aan de commissie de door haar gewenste inlichting, hetzij zelfstandig hetzij in samenwerking met anderen overeenkomstig de opdracht van de commissie.
4. Het instituut heeft voorts tot taak het wetenschappelijk bestuderen van de verontreiniging der openbare wateren en van de zuivering van afvalwater en wat daarmee samenhangt. Voorts het uitgeven van publicaties op dit gebied na daartoe te zijn gemachtigd door Onze minister van Verkeer en Waterstaat.

Artikel 9.

De commissie is bevoegd subcommissies in te stellen voor de bestudering van enig onderwerp verband houdende met haar taak. De commissie kan het uitbrengen van de in artikel 1 bedoelde adviezen, wanneer het een waterverontreiniging van geringe betekenis betreft, overdragen hetzij aan een subcommissie uit haar midden hetzij aan het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater. Van deze adviezen wordt een afschrift aan de commissie toegezonden. In dat geval wordt ook aan Onze voornoemde minister een afschrift van het advies toegezonden.

Artikel 10.

Voor adviezen die worden uitgebracht aan rijksorganen of aan besturen van provincies, gemeenten en waterschappen - in verband met de uitvoering van de Hinderwet of met het verlenen van vergunning tot lozing in openbaar water- worden geen kosten in rekening gebracht. Voor het uitbrengen van andere adviezen door de commissie of door het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater, worden tenzij Onze minister terzake anders beslist, aan belanghebbenden de door deze minister bepaalde kosten berekend.

Artikel 11.

In de loop van de maand april van elk jaar brengt de commissie aan Onze minister van Verkeer en Waterstaat een verslag uit van haar werkzaamheden.

Artikel 12.

De verdere regeling van de organisatie en van de werkzaamheden van de commissie en van het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater, en van de verhouding en de wijze van samenwerking tussen de commissie, het instituut en andere rijksdiensten, geschiedt zo nodig door Onze minister van Verkeer en Waterstaat.

Artikel 13.

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1948. Met ingang van die datum vervalt Ons besluit van 10 april 1934, nr. 28 gewijzigd bij ons besluit van 8 december 1939, nr. 17

Amsterdam, 23 december 1947.

WILHELMINA.

Artikel 5

De voorzitter heeft het recht, wanneer hij dit in het belang van een goede behandeling van enige aangelegenheid wenselijk acht, voor de bespreking van die aangelegenheid de vergadering door andere personen, dan in de artikelen 3, tweede lid, en 8, vijfde lid, bedoeld, te doen bijwonen.

Artikel 6

De leden der commissie verlenen zoveel mogelijk hun medewerking, ieder voor zover zijn dienstvak betreft, dat:

- a. aan de commissie de nodige voorlichting in het belang van de vervulling van haar taak wordt gegeven;
- b. klachten en verzoeken om advies of onderzoek in zake de verontreiniging van openbare wateren bij de commissie worden ingebracht, voor zoveel nodig onder mededeling van hun gevoelen ter zake.

Bijlage 16.

Wet van 13 novemer 1969, houdende regelen omtrent de verontreiniging van oppervlaktewateren, Stbl. 536.

Wij, Juliana, bij de gratie Gods Koningin der Nederlanden

alzo Wij in overweging genomen hebben, dat regelen dienen te worden gesteld tot het tegengaan en tot het voorkomen van verontreiniging van oppervlaktewateren

zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk I: Algemene Bepalingen

Artikel 1

Het is verboden zonder vergunning met behulp van een daarvoor bestemd werk afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen, in welke vorm ook, te brengen in oppervlaktewateren.

Hoofdstuk II: De vergunning; de verklaring

Artikel 3

Tot de oppervlaktewateren onder beheer van het Rijk worden gerekend mede te behoren de met deze oppervlaktewateren in open verbinding staande havens, welke bij anderen dan het Rijk in beheer zijn.

Artikel 4

Bij Algemene Maatregel van Bestuur worden nadere regelen vastgesteld met betrekking tot het onderwerp van deze wet voor de oppervlaktewateren onder beheer van het Rijk, de territoriale wateren hieronder begrepen.

De voordracht voor een Algemene Maatregel van Bestuur wordt Ons gedaan door Onze minister van Verkeer en Waterstaat in overeenstemming met Onze minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de Raad van de Waterstaat gehoord.

Artikel 5

Provinciale Staten stellen met betrekking tot het onderwerp dezer wet onder Onze goedkeuring verordeningen vast voor de oppervlaktewateren, welke niet onder beheer van het Rijk staan. In die verordeningen geven Provinciale Staten onder meer regelen met betrekking tot de doelmatige samenwerking op chemisch en technisch gebied. Daarbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheid tot inschakeling van het in artikel 32 bedoelde Rijksinstituut voor de zuivering van afvalwater.

Hoofdstuk VIII: Slotbepalingen
artikel 32

Er is een Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater, belast met het wetenschappelijke en praktische onderzoek van de hoedanigheid van oppervlaktewateren en van de wijze waarop deze kunnen worden beschermd tegen verontreiniging in welke vorm ook en voorts met het geven van adviezen betreffende de met het oog op die bescherming te treffen voorzieningen.

Aan het hoofd van dit instituut staat een hoofdingenieur-directeur. De algemene leiding van dit instituut berust bij de directeur-generaal van de Waterstaat.

Onze minister van Verkeer en Waterstaat geeft regelen omtrent de inrichting en werkwijze van het instituut en omtrent de aan dit instituut te betalen vergoedingen voor bevezene diensten.

Bijlage 17.

Besluit van 14 januari 1971 tot uitvoering van artikel 5, tweede lid van de Waterstaatswet 1900. (Organiek Besluit Rijkswaterstaat)

Wij Juliana

op voordracht van Onze minister van Verkeer en Waterstaat van 8 oktober 1970, nr. R/O 60927, Hoofddirectie van de Waterstaat

gelet op artikel 5, tweede lid van de Waterstaatswet 1900

de Raad van State gehoord

hebben goedgevonden en verstaan

artikel 4

De Rijkswaterstaat is samengesteld uit:

- a. de Hoofddirectie van de Waterstaat;
- b. de directies, diensten en overige instellingen van de rijkswaterstaat.

De Hoofddirectie van de Waterstaat is onder de Directeur-Generaal belast met de algemene leiding over de directies, diensten en overige instellingen van de rijkswaterstaat.

artikel 7

De directies, diensten en overige instellingen van de rijkswaterstaat worden onderscheiden in regionale en functionele. Zij kunnen worden verdeeld in organisatorische eenheden als arrondissementen, afdelingen en dienstkringen.

Tot de bedoelde directies, diensten en overige instellingen behoort mede het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater, bedoeld in artikel 32 van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren.

Nota van toelichting

Voorts is, in overeenstemming met de in feite bestaande toestand, thans formeel vastgelegd, dat het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater deel uitmaakt van de rijkswaterstaat. Ook de Dienst der Zuiderzeewerken zal in het vervolg behoren tot de diensten van de rijkswaterstaat.

De minister van Verkeer en Waterstaat

J.A. Bakker

Bijlage 18.

Beschikking van de minister van verkeer en waterstaat van 6 juni 1985, nr.0 20643,HW.(uittreksel)

De minister van Verkeer en Waterstaat

op voordracht van de directeur-generaal van de Rijkswaterstaat overwegende,

dat met het gereedkomen van de Deltawerken een nieuwe waterhuishoudkundige situatie in Nederland tot stand is gekomen, die wordt gekenmerkt door een duidelijke scheiding tussen getijdewateren en binnenwateren(zout en zoet water);

dat onder Rijkswaterstaat ressorteert het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater(RIZA), welk instituut is belast met het wetenschappelijk en praktisch onderzoek van de kwaliteit van oppervlaktewateren

gelet op de artikelen 2, 4 eerste lid onder b en 8 van het Organiek Besluit Rijkswaterstaat(Stbl.1971,42)

besluit

in te stellen de Dienst Binnenwateren/RIZA(DBW/RIZA) te Lelystad, waarin de onderzoek- en adviestaken op fysisch, chemisch en biologisch gebied worden samengebracht en die wordt belast met het aandragen van wenselijkheden, mogelijkheden en randvoorwaarden vanuit de technisch-wetenschappelijke invalshoek voor het ontwikkelen en bijstellen van een visie op integraal waterbeheer en het terzake te voeren beleid;
het ondersteunen van de rijkswaterstaat bij de uitvoering van dit beleid;
het behandelen van vraagstukken met betrekking tot het grondwater, de zout-zoet problematiek in het gebied van de benedenrivieren, alsmede de zoutindringing in het binnenland.

In de Dienst Binnenwateren/RIZA blijft het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater als eenheid functioneren. De taken voortvloeiende uit wettelijke kaders blijven bij dit dienstonderdeel berusten, zodat de advisering inzake de bescherming van oppervlaktewateren tegen verontreiniging in welke vorm ook door deze dienst zal worden voortgezet.

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 1985.

's Gravenhage, 6 juni 1985.

De Minister
(w.g.)N.Smit-Kroes.

Dienst hfd

Hydrobiol. afd.
Baflo
zie betr. schema

Radiochem. afdeling

U. J. B. de Regt tha
(hoofd der afd.)
J. Schuurman anl
P. M. Lammers. adjlab
E. v. Riel Cfr A
10%

Hydrobiol. afdeling

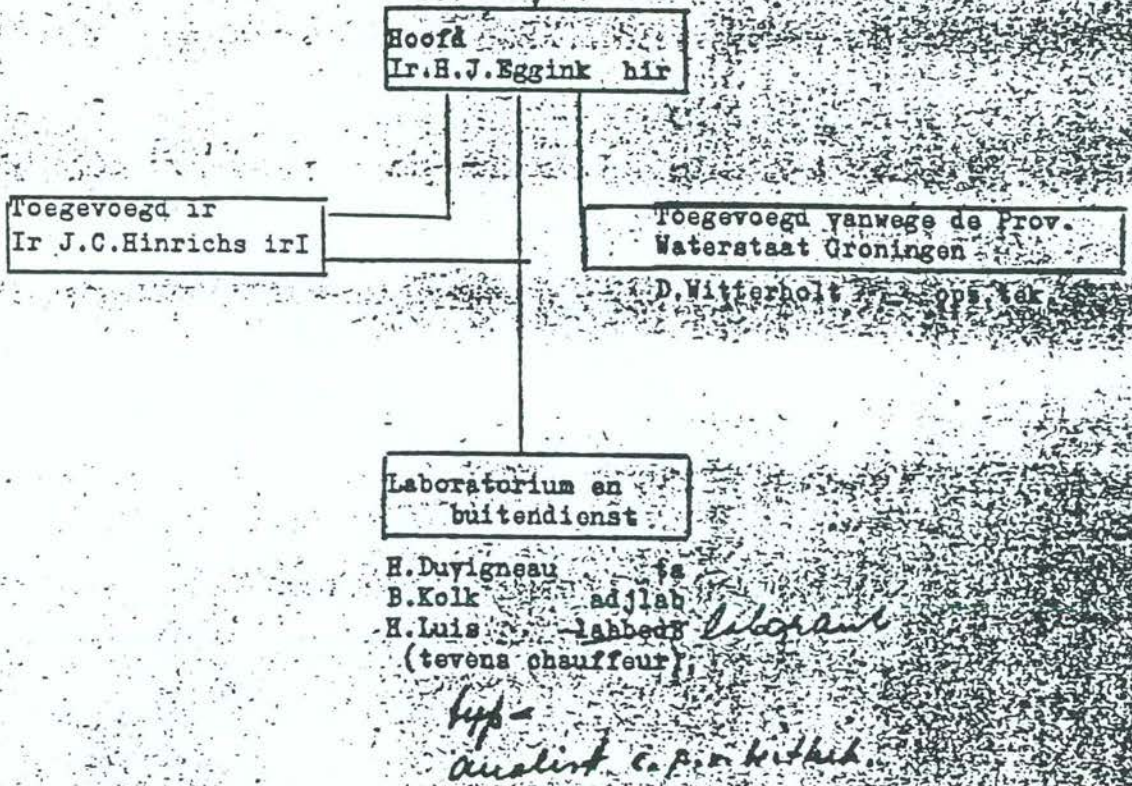
Drs. B. M. Hoeks weha
(hoofd der afd.)
Drs. L. Rodrigues
de Miranda wea I
vac. lab.
H. v. Riel Cfr A
25%

Administratie

S. L. van Ketel aaA I
(bureauchef)
beheers- en bestuurszaken
Hinderwetsaangel. lozings-
voorwaarden
beheer lab. S'meer. en Baflo.
auto's
P. Poleij aaB I
(plv. bureauchef)
R. F. H. Gravelotte aaB I 70%
Personeelszaken
P. Poleij aaB I
Compt., boekhouding, g.i.r.o.
E. de Jong aaC II 50%
M. J. Kroon schr A 20%
Aanschaffingen (lab. en kant.)
E. de Jong aaC II 50%
Bibl., tijdschr. buitenl.
corresp., vertalingen
R. F. H. Gravelotte aaB I 30%
M. J. Kroon schr A 80%
Archief
P. H. Verschuur aaC III
Typekamer en telefooch
H. Vos van Ravenstein
(ook reisdiel.) schr A
S. C. M. van Peor typ A
B. Niggobruzzo typ A
Lazaro
Huish. dienst en instrum. mak.
C. de Jong bode C
vac. knecht 10%
J. H. v. Zijl de Lange anah
J. v. Spaans labbed C 60%
H. van Riel Cfr A 30%

art. 12. q. 2.

ORGANISATIESCHEMA LABORATORIUM SAPPENEER
Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater

Voorburg, oktober 1960.

BULAGE 1 behorend bij schrijven no. ...
 dtd. ... van de D.G.

HFD. V. DIENST

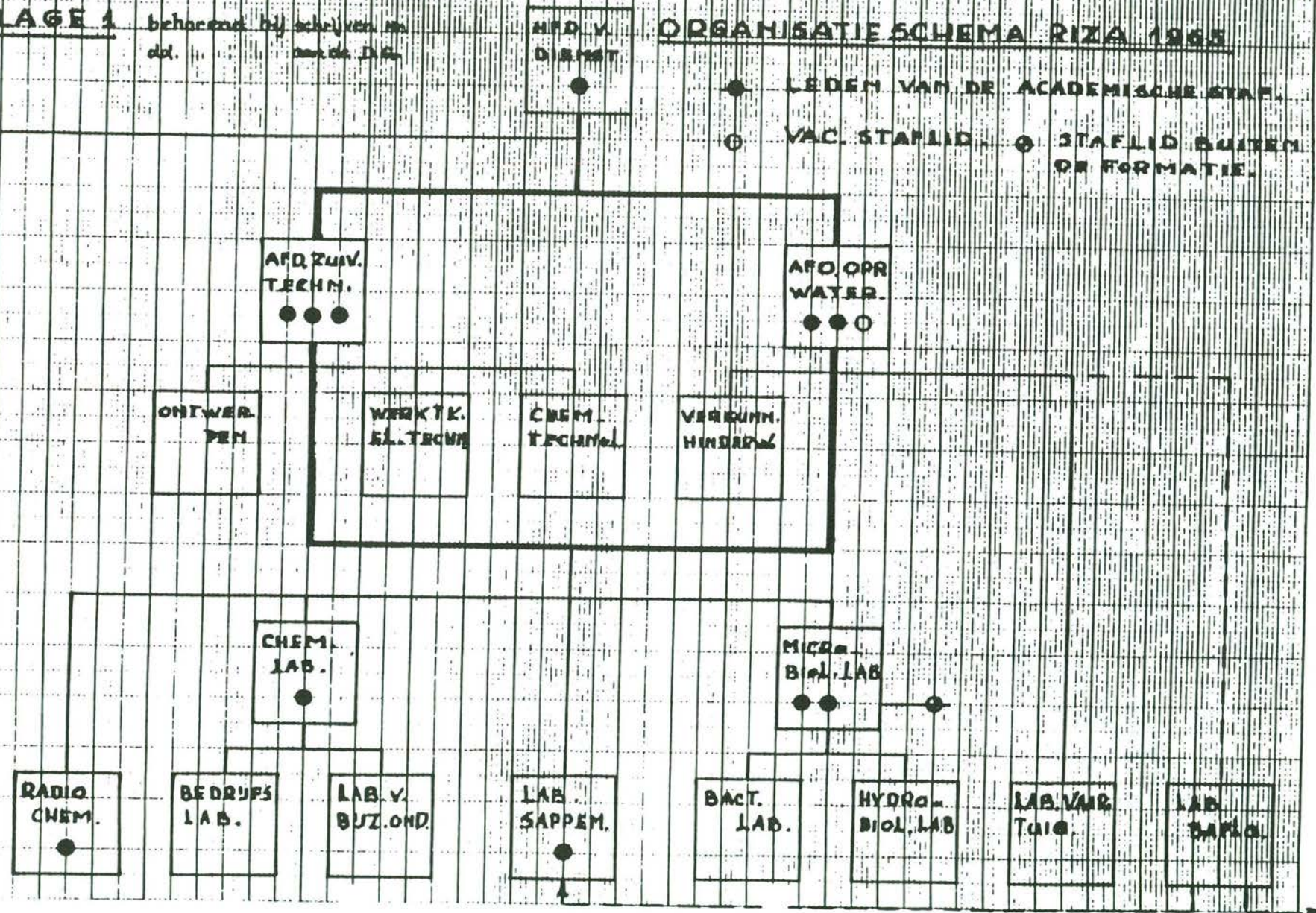
ORGANISATIE SCHEMA RIZA 1965

● LIDEN VAN DE ACADEMISCHE STAF.
 ○ VAC. STAF LID ⊙ STAF LID BUITEN OF FORMATIE.

ADMINISTR. HUISH. DIENST ARCHIEF BIBLIOTH.

-53-

bijlage 20

figuur 1.

Organisatieschema.

ORGANISATIE
RIZA 1968

Hoofd van dienst
Ir K. C. Zijlstra higr-dir

Hoofdafd. zuiveringstechniek
Ir R. Vrijburg higr a
Ir R. Karper higr
Ir A. H. Dirkzwager igr I

Hoofdafd. oppervlaktewater
Ir W. A. H. Brouwer higr
Ir J. L. Koolen igr I

Lab. vaartuig
Dr L. F. Kamps

Chemie
Dr Ir P. K. Baaij higr

Bacteriologie
Ir D. Tromp igr

Hydrobiologie
Drs H. van der Mark weta

Radiochemie
Mej. H. J. B. de Regt ref

Microbiologie
Hoofdafd. laboratoria

Afd. vergunningen en aanslagregelingen
Ir J. H. Jansen igr I

Laboratoriumafdeling Sappemeer
Ir K. Diekema igr

Afdeling algemene zaken
Mej. S. L. van Ketel admha

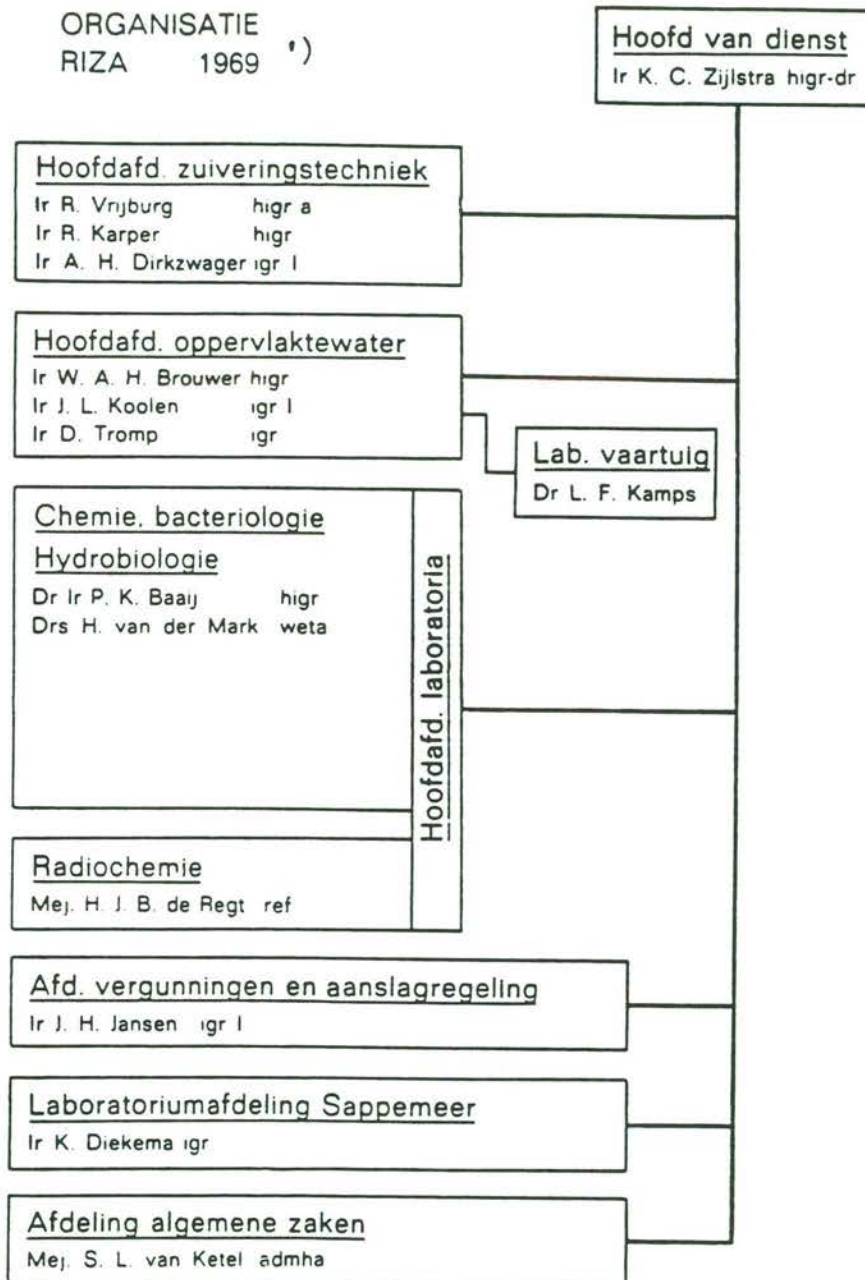
te verkregen
nme worden

naliteit van
het vorige
in publicatie
gevoeld.

ie van deze
bestaande
in het ver-

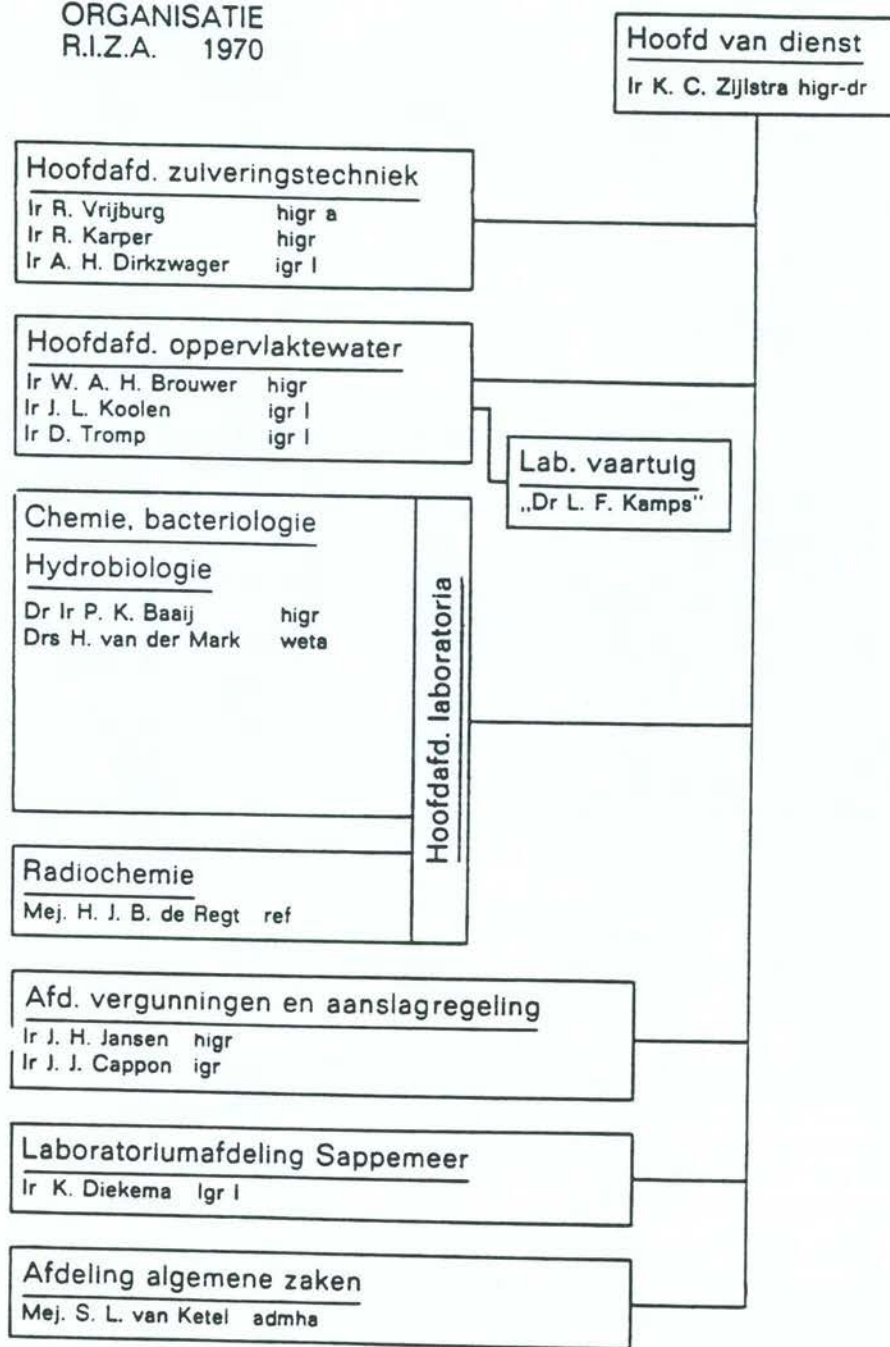
ht gegeven
verschillende

Dr. L. F.
ofdstuk 'Op-
tonderdeel.
de kennis
lozing van
rdt in dit

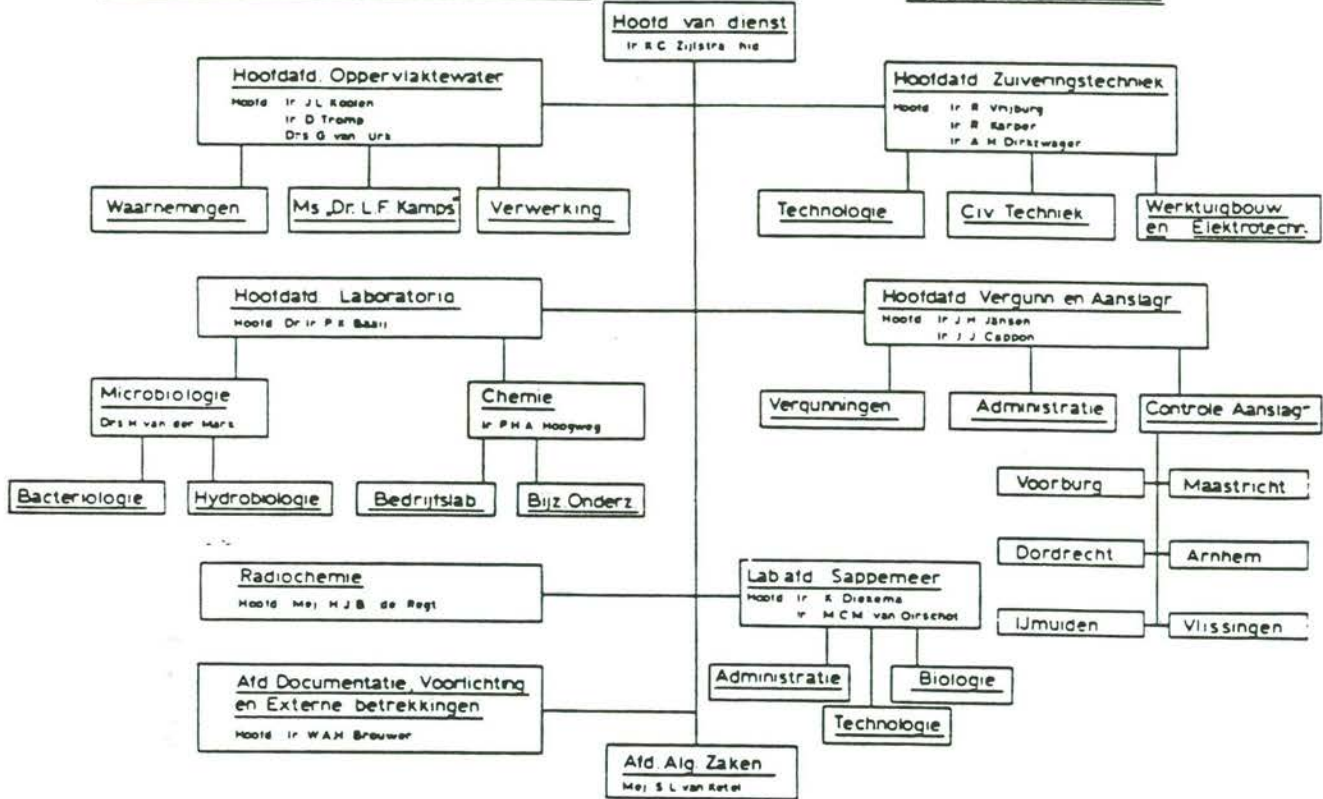
- ') Omtrent de organisatiestructuur van het RIZA waren slechts beschikbaar de terzake gepubliceerde schema's over de jaren 1968 - 1971, 1974, 1978, 1980 en 1984. Over de daarvóór en de daartussen liggende jaren zijn geen schema's bekend.

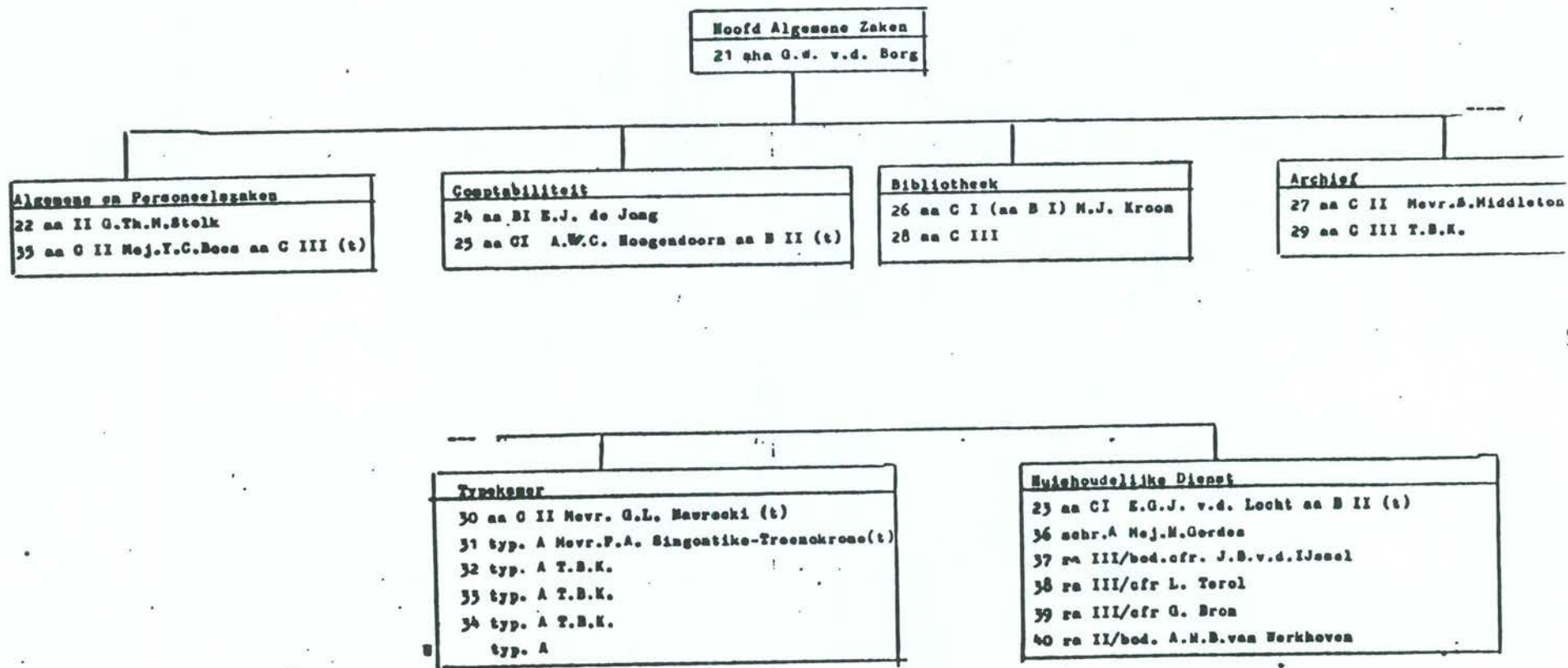
ORGANISATIE
R.I.Z.A. 1970

Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater

Organisatieschema 1971

Hoofd van de Afdeling
R 41 wetha Ir. J.H. Jansen hir

Stafbureau Juridische Zaken
U ref.

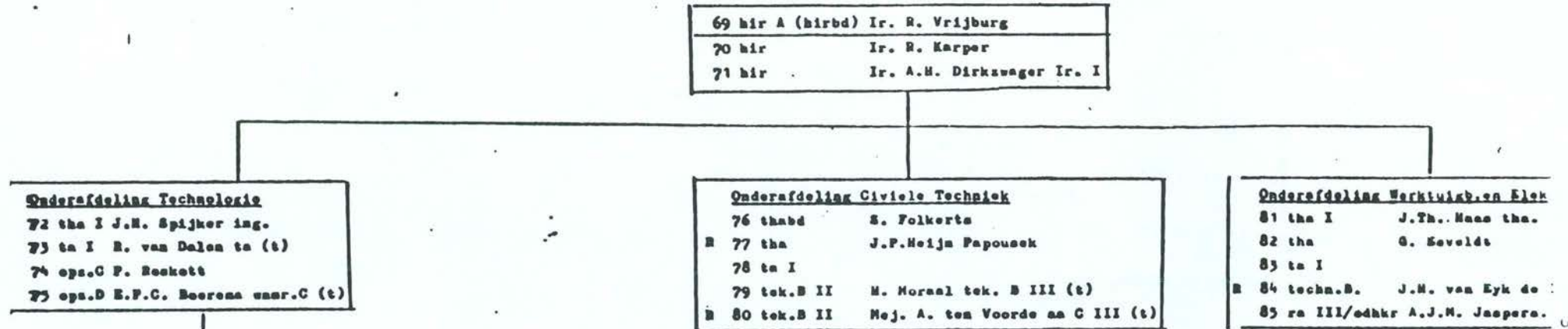
Afd. Algemene Zaken
42 ir I Ir. J.J. Cappon
tha
47 ta I
J rek A

Afd. Proces Technologie
R 43 ir I Ir. H.F.J. Peters (t)
44 ir I
R 48 ta I
R 49 ta I D. Couwenhoven (t)
U ta I
U ta I

Afd. Vergunningen
45 tha I G. Bamberg
50 aha P. Foley
46 ta I L.H. Oosterkamp

Afd. Aanslagregeling en controle
52 tha D. Luyendijk ta I
Sectie Voorburg I
54 ta I
56 ops. C C. Roosenburg (t)
57 ops. D W.C.H. Kamp wnr C (t)
Sectie Voorburg II
53 ta I P.J. Baars ta (t)
55 ops. C. D. van Vliet
U ops D
Sectie Maastricht
58 ta I R.J.H.M. Brüggeman ta (t)
59 lab A
60 ops D P.M.M. Hendrix wnr C (t)
Sectie Dordrecht
61 ta I C.J.J. Meuwissen ta (t)
62 lab A
63 ops D W.R. Lalleman wnr C (t)
Sectie Vlissingen
64 ta I
U lab A
65 ops D
Sectie Arnhem
66 ta I
U lab A
67 ops. D
Sectie IJmuiden
68 ta I
U ops D
Sectie Sappeneer
w ...

Afd. Administratie
R 51 aa O II Mevr. M.M. C.

Hoofd van de Hoofdafdeling
86 hir A dr.ir. P.K. Baaij

Laboratorium voor Chemie
87 hir. Ir. P.N.A. Hoogweg ir (t)

Microbiologie
114 ir I Drs. H.v.d.Mark, weta

Laboratorium voor Bijzonder Onderzoek

149 labhass J. Hasenberg labass A
150 anl. A H.M.J. Janssen anl (t)
anl. A
191 anl Mevr. H.M. Raphael-v. Baalte
192 anl J. Corver lab.
anl.
anl.
193 lab. B.M.G. Kneester ,
lab.

Bedrijfslaboratorium

94 labhass H.C. Romeijn labass A
labass
95 anl A Mej. J.E.M. Loof anl (t)
96 anl A Mej. J.M.C. Walther
97 anl J.T.M. Groenewegen lab (t)
98 anl Mej. J.C. Neding (t)
99 anl Mej. E.I.M.T. Baptist
100 lab S.F. Gillaard
101 lab F.J.v. Poorten adj.lab (t)
102 lab Mevr. J.J. Duin-Duimel adj.lab.
103 lab H.J. Vlijtenbegaardt (b)
104 lab Mej. C.E. Biet (t)
105 lab F. Graaf (t)
106 ops D (enmr B) H. van Riel
107 wmr. C.J.J. Spaans
108 ra II/lab.bed. J. van Es (t)

Hydrobiologie

115 labass A Mevr. A.J.J. Giepen v.d.Weg
116 anl A J. v.d. Mout anl.
lab
117 ra II lab.bed.

Bacteriologisch laboratorium

109 labass A Mej. J.A.C. van C
110 anl. Mej. M.M. Post lab
111 lab Mevr. M.Th. Muller
112 ops D C. de Jong
113 ra II/lab.bed. Mevr. M.C.
Bazebroek (b)

Hoofd van de Hoofdafdeling		
R 118	hir	Ir. J.L. Koolen
120	ir I	Ir. L.J. Gilde (t)
121	ir I	Dr. G. van Urk weta (t)
122	ir I	Dr. A.A. Boukema weta (t)
U	ir I	

Onderafdeling Aarnemingen		
R 124	ta I	J.E. Mulehof
U	ta I	
125	waar C	

Onderafdeling Verwerking		
133	rek A	H. Ruiter
134	rek A	J.B. Nieman
135	rek A	
136	rek A	
U	rek A	
U	rek A	

Onderafdeling Voorbereidingen Interpretatie		
123	ta I	

M.S. "Dr. L.F. Kemps"		
126	ase A	M. v.d. Velde
127	lab A	M. van Dijk
128	lab A	M. Dijkstra
129	schvnd/gav	H.J. Bos opaC/gav
130	wrthC	E. Formsester ra
131	schvM/bton	S.v.d. Lei ra III
132	ra III/kohdhn	G. Oldengarn (t)

Organisatieschema.
Afdeling Radio Chemie.

Rijksinstituut voor Zuivering van Afval
RA-XX-XX
januari 1973.

Hoofd.

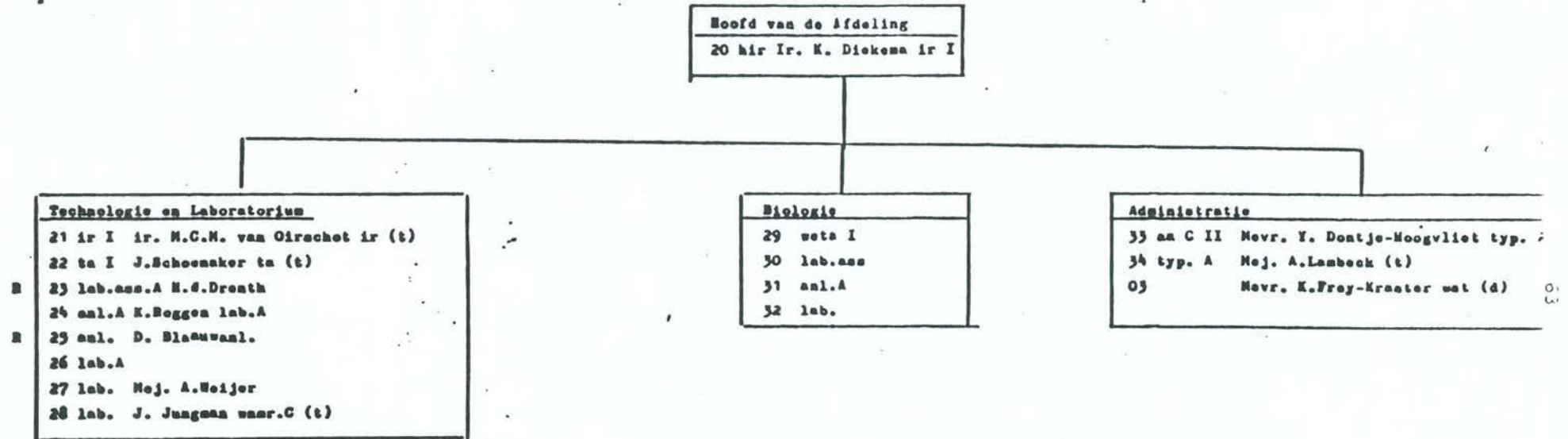
	137 Ir. I (ref.)	Mej. H.J.B. de Regt
U	Ir. I	
	138 labass.	D.J. Gaastra anl.A.
R	139 anl.	O.G. Nieuwendam lab.A.
	140 lab.A	A. Latuperisa
	141 lab.	

Voorlichting documentatie en externe betrekkingen.

	119 Ir.I (hir)	Ir. W.A.H. Brouwer.
--	----------------	---------------------

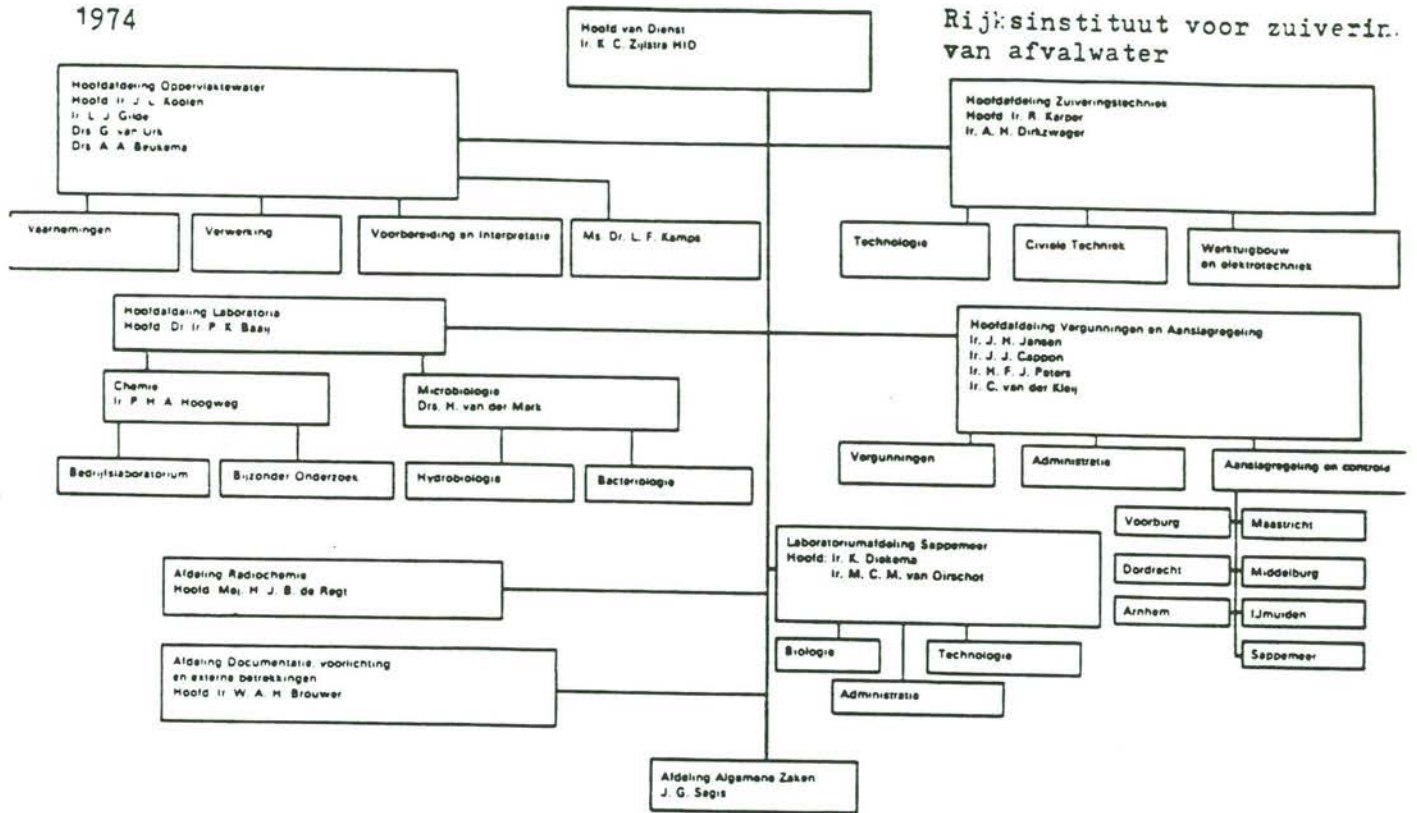
Organisatieschema
Laboratorium Sappeneer

Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater
RA-LS-XX januari 1975

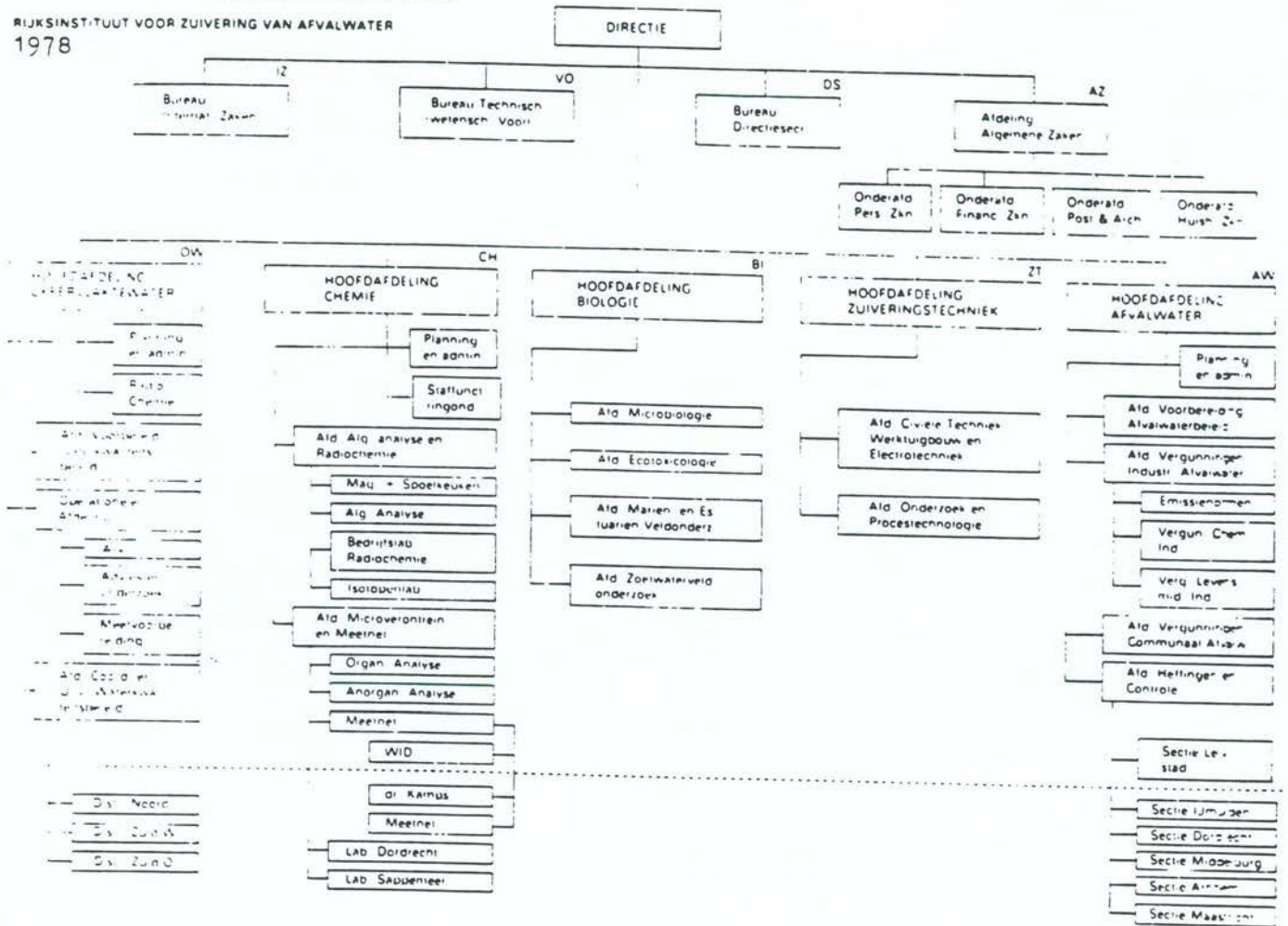

1974

Rijksinstituut voor zuiverin.
van afvalwater

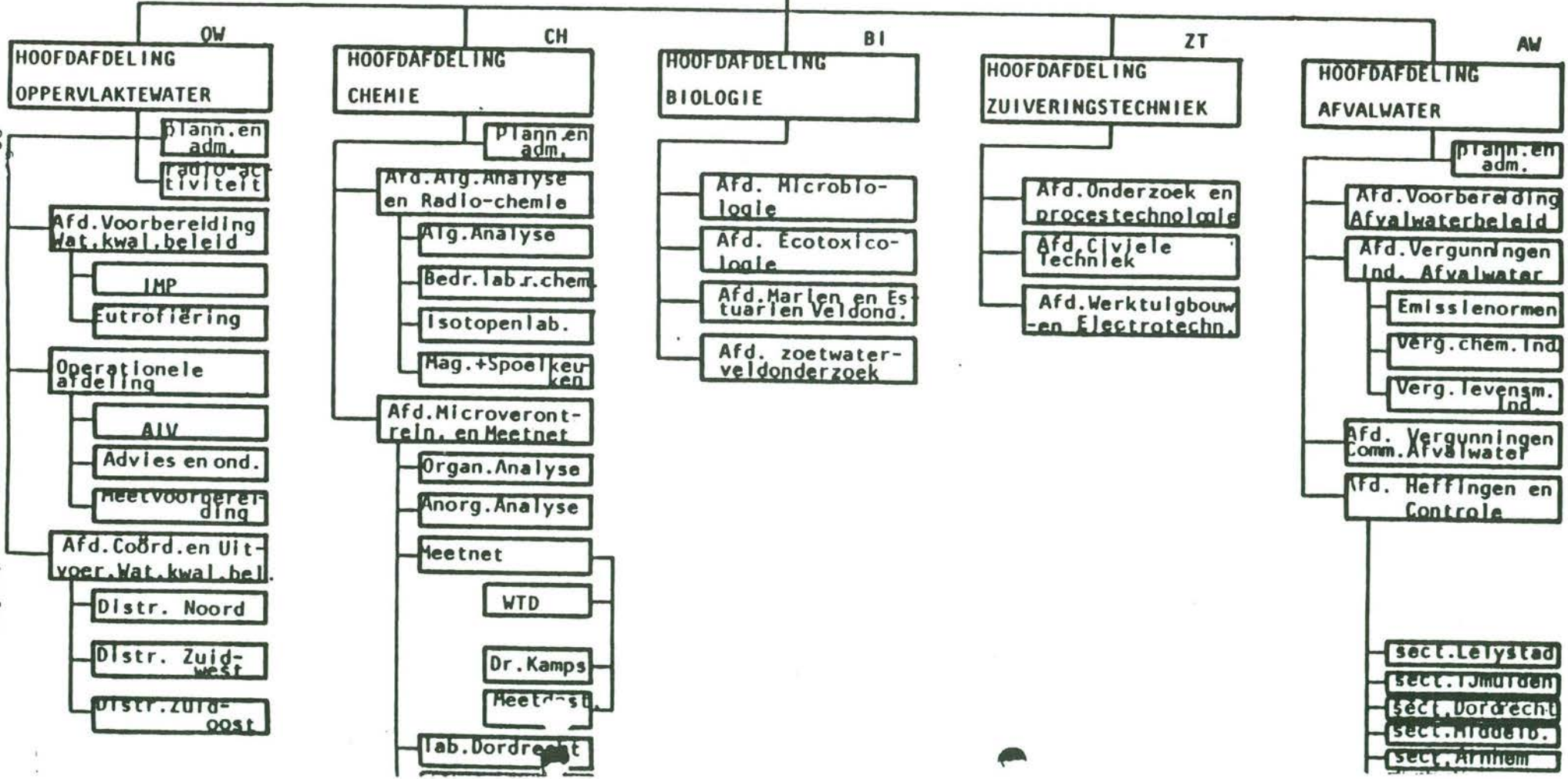
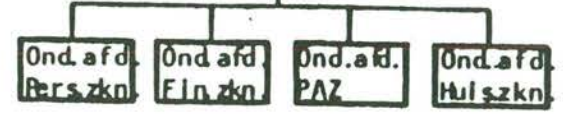

RIJKSINSTITUUT VOOR ZUIVERING VAN AFVALWATER
1978

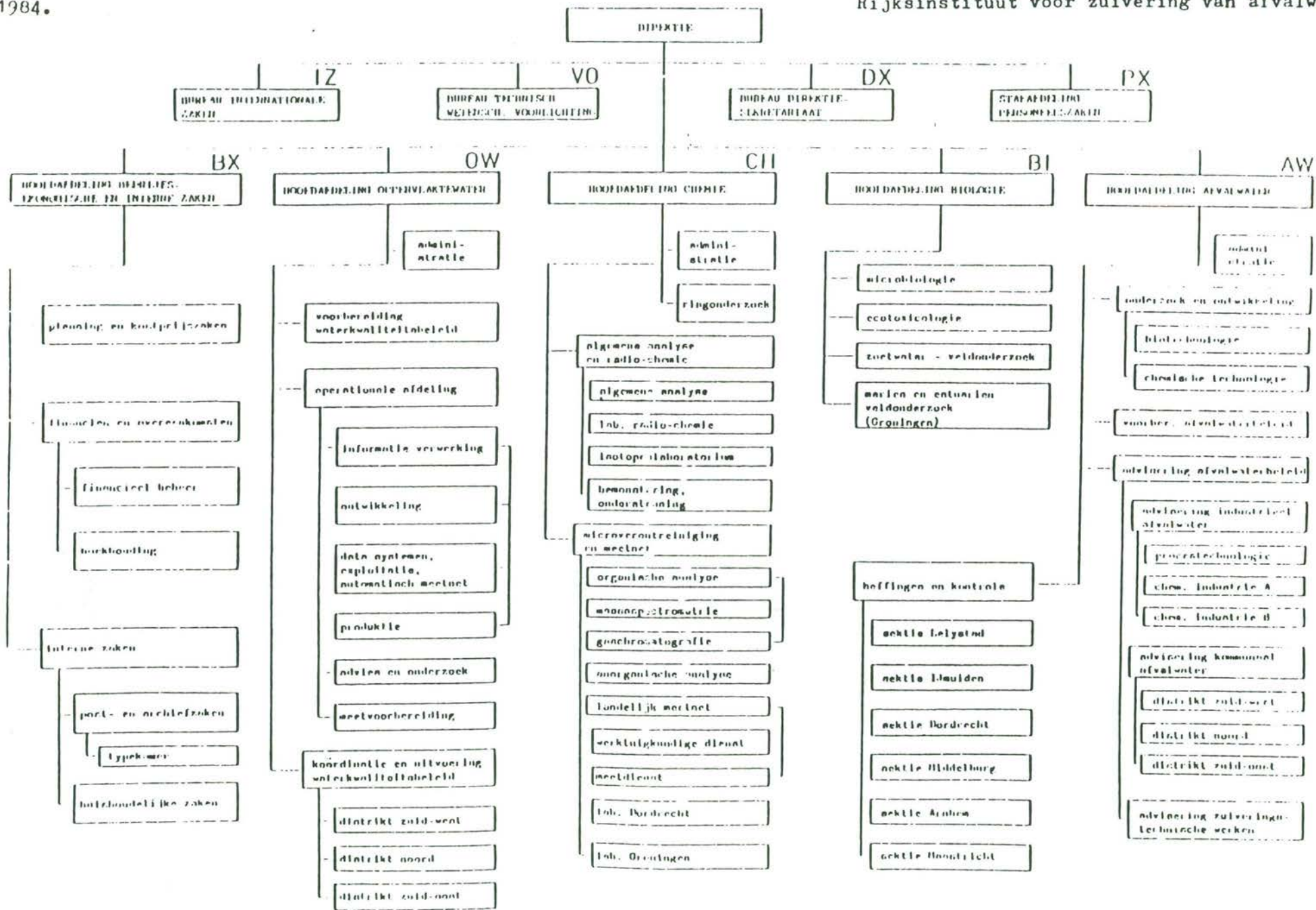
1774
DIRECTIE

nieuwe organisatie van 1975

66

Bijlage 27

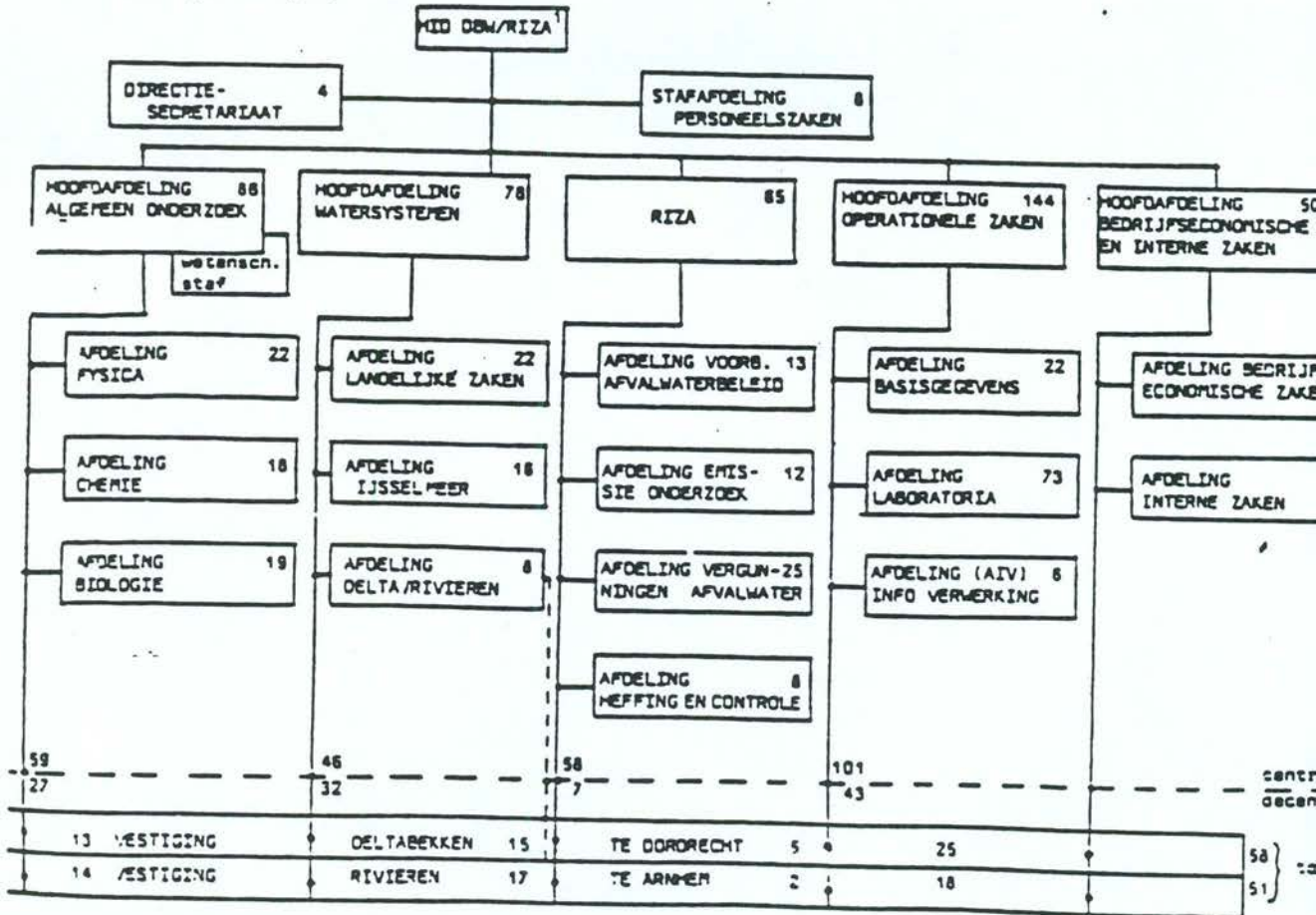

Bijlage 29 - 60-

4.8.11.3 DIENST BINNENWATEREN/RIZA

vanaf juli 1985

DBW: RILieu/fysica
435/ 270/ 165

in werkelijkheid kwam de zaak er op neer, dat de be-
stryding van de waterverontreiniging in handen gelegd
werd van de Pharmaceutische Inspecteurs van de V.G.
met het Instituut als technisch hulpparaat.

Deze regeling heeft niet geleid tot opheffing van de
bestaande moeilijkheden. Van een behoorlijke samenwer-
king was mede in verband met de voorgeschiedenis geen
Aanspraak; in geen geval kon gesproken worden van een
verbetering van de bestrijding van de vervuiling. In
dit verband zij nog opgemerkt, dat bij K.S. van 20 Juni
1924 de Commissie van Toezicht werd opgeheven, zonder
deze Commissie over de voorgenomen wijziging te raad-
plegen. Dit heeft in de betrokken kringen wel ontstem-
ming gewekt.

Bij K.S. van 5 Mei 1927 werd wederom een verandering
gebracht in de status van het Instituut in dien zin,
dat wederom een Commissie van Toezicht op het Insti-
tuut werd ingesteld, ditmaal onder voorzitterschap van
ir. van Rüsselsteyn. In deze Commissie had ook zitting
Prof. Kluyver. In feite ging hierdoor de leiding van
het Instituut van de Pharmaceutische Hoofdinspecteur
over naar de Hr. van Rüsselsteyn.

Van deze wijziging was vooreerst geen een zeer fel debat
in de Kamer - maar tussen de Minister van Arbeid, Industrie
& Nijverheid (i.s. Klotz) en de Minister van de
Koning, lid van de K.S., en wel u.t.v. vragen, welke
de Hr. v.d. Meulen gesteld had over de positie van de
Directeur van het Instituut, die "gevangen als een vogel
in zijn kooi" zijn aaneenrijgende vingers niet kon uit-
slaan, terwijl de bestrijding van de waterverontreinig-
ing door de onderscheiden Inspecteurs van de V.G. geen
voortgang kon vinden. Welke bod bracht op de K.S. was
in het Departement, die deze ontledigende gang van
zaken kon heeft? de rijk de Hr. v.d. Meulen in de er-
der waarschuwing heeft dit Ministerie de steun gege-
ven tot de wijziging van het K.S. van 20 Juni 1924.

Deze regeling heeft geduurd tot medio 1934 en heeft
bepaald een verbetering aangebracht in verband met de
aanpak van de zaak. De Hr. v.d. Meulen is erin geslaagd
de aandacht te vestigen op de K.S. en heeft erin geslaagd
aan te geven, dat de K.S. niet alleen de K.S. maar ook de
directie heeft doorzocht. Regenschikkingen bleven even-
wel bestaan, ook al moest niet alle belangrijke
instanties in de Commissie van Toezicht bestaande uit
6 leden vertegenwoordigd waren.-

1936

De volgende stap was het E.B. van 10 April 1934, dat in werking getreden is op 1 Juni 1934, waarbij de Commissie inzake Waterverontreiniging werd ingesteld, eveneens onder voorzitterschap van de Mr. van IJsselstein. op 1 Juni 1934 legde de Mr. van IJsselstein deze functie neer; hij werd opgevolgd door de Mr. Jalsma, Burgemeester van Rensum, voordien lid der Commissie vertegenwoordigende de landbouwbelangen. Per gelijke datum werd ondergetekende benoemd tot Secretaris der Commissie.

Aan de samenstelling der Commissie lag ten grondslag de idee om de verschillende belangen betrokken bij de waterverontreiniging, zowel ambtelijk als particulier daarin te doen vertegenwoordigen. In het E.B. werd een onderscheid gemaakt tussen de ambtelijke en niet-ambtelijke leden; de laatste worden genoemd vertegenwoordigers van belanghebbende organisaties. In het begin heeft de Mr. Coebergh, Hoofdinspecteur van de V.C. (Pharmaceutische Inspectie), voorgesteld dit onderscheid bij de vervulling van de taak der Commissie streng doorzwaarlijk te voeren. De Mr. van IJsselstein heeft zich hiertegen met succes verzet en ook zijn volgelingen hebben het standpunt ingenomen de niet-ambtelijke leden dezelfde rechten toe te kennen als de ambtelijken, die in de Commissie zitten. Het oordeel kan worden, dat men er althans in geslaagd is de wenselingen, die zich in de buitenwereld vroeger voordeden t.a.v. dit vraagstuk, tot bedaren te brengen. Deze wenselingen zijn overigens ook in de bezien van de Commissie slechts in zeer beperkte mate tot uitdrukking gekomen.

Den tweede grondgedachte was om als Voorzitter der Commissie te benoemen een niet-ambtelijk figuur, die geheel onafhankelijk kon worden boven de partijen te staan; hier heeft men naar voren de gedachte aan een zijden draadje van tegengestelde belangen en meningen. In dit verband zij gewezen op de aanvullende van deze wets- en verordeningen in de afwijkingen. In het E.B. de Mr. van IJsselstein tot vier gestegenen namelijk toen de Mr. Groenewold, Directeur van de landbouwkundige Onderzoeksinstituut te De Kring

benoemd werd tot opvolger van de Hr. Kullens als vertegenwoordiger van de landbouw. De Hr. Groenewald was in hart en nieren industrieel en in de Commissie heeft hij vrijwel alleen en meestal zeer krachtig de belangen van de industrie verdedigd.

Bij Kon. Besluit van 6 September 1945 (No. 2 167) werd aan het Hoofd van het "apartement van Openbare Werken en wederopbouw (ir. Ringers) o.m. opgedragen "de zorg voor de zaken betreffende de zuivering van afvalwater" N.B. In dit A.B. wordt niet gesproken over de gang van het reinkhouden van de openbare wateren.

Vanaf laatstgenoemde datum ressorteerde het Instituut onder de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, waarbij zich de vroege figuur voerde, dat volgens het vigerende K.B. het Instituut stond onder leiding van de Voorzitter der Commissie, terwijl de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat "slechts" ambtelijk lid de Commissie was. Kennelijk met het doel deze figuur recht te trekken werd het K.B. gewijzigd bij K.B. van 23 December 1947 no. 3, waarbij als voornaamste wijziging werd bepaald, dat de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat lid en voorzitter is. Een tweede wijziging betrof het opheffen van de functie van deskundige en plaatsvervangend voorzitter, welke functie onder de Heren van IJsselstein en Kullens werd bekleed door Prof. Kluyver. De Hr. Kluyver heeft zich hierover nogal gebelge getoond, doch volgens een mondellijge mededeling van de Hr. de Graaff aan ondergetekende had de opheffing van deze functie niet in de bedoeling gelegen. (Prof. Kluyver is thans de vertegenwoordiger van T.N.O. in de Commissie.-)

M.a.v. deze wijziging is in de vergadering van de Commissie nog enig debat gevoerd tussen de Voorzitter (de Hr. Harmsen) en enkele leden over de wijziging van het voorzitterschap, waarbij gewezen werd op de onsystematische opzet een buiten de partijen staande persoon daarvoor aan te wijzen.-

's Gravenhage, Maart 1956.

De Secretaris van de Commissie
inzake "Waterverzuiveringszaken"

het Bijl. no. 1 van het verslag van de Commissie

(datum onbekend.-)

[Handwritten signature]

Oppervlaktewater

3.1 Algemeen

De hoofdafdeling werd in de verslagperiode uitgebreid met een staffunctionaris, die speciaal werd belast met het onderzoek naar het eutrofiëringsvraagstuk.

Tevens vonden uitbreidingen plaats met enkele technisch ambtenaren, rekenaars en administratieve krachten.

In het navolgende wordt verslag gedaan van de voornaamste activiteiten en onderzoeken welke door de hoofdafdeling in deze periode werden verricht ter ondersteuning en voorbereiding van de beleidsonderbouw voor de door het RIZA uit te brengen adviezen.

3.2 Het periodiek uitgevoerde onderzoek van de rijkswateren

Het routinematige onderzoek naar de kwalitatieve hoedanigheid van de rijkswateren vond in vorige jaren reeds plaats met behulp van een meetnet dat zich uitstrekt over alle rijkswateren.

In de verslagperiode hebben zich de volgende wijzigingen voorgedaan:

Om een beter inzicht te krijgen in de kwaliteit van het water in de Noordzee is het meetnet daarin in de loop van 1974 in nauw overleg met de Directie Noordzee uitgebreid tot een grotere afstand uit de kust (70 km). Door omstandigheden kon het volledige onderzoekprogramma in de Noordzee slechts enkele keren uitgevoerd worden.

- In 1975 is het onderzoeksprogramma in de Noordzee verder uitgebreid. Naast enkele nieuwe raaien in het noordelijke deel zijn de overige raaien van lengte (tot 100 km uit de kust) en richting veranderd. Het analyseprogramma is eveneens aanzienlijk toegenomen; met name geldt dit voor nutriënten en metalen. Daarnaast is zoveel mogelijk een onderzoeksfrequentie van 1 x per 14 dagen aangehouden. Op basis van de interpretatie van resultaten zal t.z.t. worden beslist welke informatie voor het inzicht blijvend moet worden ingewonnen.

- In 1975 zijn diverse belangrijke scheepvaartkanalen in het bemonsteringsnet opgenomen, zoals:

Julianakanaal	(1 punt)
Zuid-Willemsvaart	(2 punten)
Maas-Waalkanaal	(1 punt)
Hartelkanaal	(5 punten)
Calandkanaal	(2 punten)
Kanaal door Walcheren	(1 punt)
Schelde-Rijnverbinding	(2 punten)

3.2.3 *Re
periodie*

Overige nieuwe monsterpunten liggen in de Maas bij Stevensweert (grensrivier) de Oude Maas bij Born en de Hollandsche IJssel nabij Gouda.

3.2.1 *Omvang van het
bemonsteringsnet*

Aan het einde van de verslagperiode besloeg het totale meetnet in de rijkswateren ca. 380 monsterplaatsen; de bemonsteringsfrequentie kan uitlopen van 1 x per week tot 1 x per maand.

Het analyseprogramma kan uiteenlopen van ca. 12 parameters tot ca. 65 parameters.

Op jaarbasis levert het onderzoek ca. 200 000 gegevens op. Deze zijn globaal als volgt onderverdeeld:

	<i>aantal monster- plaatsen</i>	<i>aantal gegevens per jaar</i>
rivieren en kanalen	116	ca. 70 000
meren	111	ca. 45 000
estuaria	35	ca. 23 000
zee (incl. kust en waddenzee)	112	ca. 57 000

3.2.4 *Pi*

3.2.2 *Doelstellingen van het
periodieke onderzoek*

Met betrekking tot het onderzoek in de rijkswateren worden momenteel de volgende doelstellingen gehanteerd:

- het vaststellen van de huidige kwalitatieve toestand;
- het vaststellen van de veranderingen in de tijd en naar plaats van de kwalitatieve toestand en het bepalen van de factoren die hierbij een rol spelen;
- het vaststellen van mogelijke trendmatige veranderingen in de waterkwaliteit;
- het uit de verkregen informatie ontwerpen van strategieën op korte of lange termijn, teneinde ongewenste ontwikkelingen te voorkomen en erop te anticiperen.

In vergelijking met het verleden, waar het kwaliteitsonderzoek in eerste instantie een 'vinger aan de pols' functie had, is een aanmerkelijke verfijning bereikt.

Overigens dient hierbij opgemerkt te worden, dat praktische uitwerking ten aanzien van de vierde genoemde doelstelling,

3.2.5 *O
de wate.*

3.2.3 Rapportage over het periodieke onderzoek

nog niet vaak wordt gerealiseerd, omdat de meeste aandacht nog wordt gericht op het opzetten van de daarvoor nodige gegevensbestanden en veel van de mankracht nodig is voor het volgen van de invloed van de saneringsmaatregelen die thans in uitvoering zijn.

De primaire verslaggeving van de onderzoeksresultaten in de vorm van kwartaalberichten, zoals in 1973 gestart, is in de verslagperiode voortgezet. Dit geschiedde onder verantwoordelijkheid van de 'Redactiecommissie Kwaliteitsonderzoek in de Rijkswateren' waarin de betrokken onderzoeksinstanties vertegenwoordigd zijn, onder voorzitterschap van een medewerker van de hoofdafdeling.

Aan het onderzoek nemen drie diensten van de Rijkswaterstaat deel:

- RIZA;
- Deltadienst, afdeling Milieuonderzoek;
- Studiedienst IJmuiden van de Directie Noord-Holland;

en twee instituten van het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne:

- Rijksinstituut voor de Volksgezondheid (RIV);
- Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening (RID).

Deze redactiecommissie heeft daarnaast een start gemaakt met de opzet en uitwerking van een jaaroverzicht, waarin een nadere interpretatie van de gegevens is opgenomen.

Het kwaliteitsonderzoek in de rijkswateren vindt plaats in het kader van een interdepartementaal samenwerkingsverband waarbij de in 3.2.3 genoemde instanties betrokken zijn. Teneinde tot een optimale benutting van de bij de betrokken diensten aanwezige kennis en laboratoriumcapaciteit te komen is in 1974 de 'Programmacommissie Kwaliteitsonderzoek in de Rijkswateren' ingesteld. Naast de genoemde instanties is hierin tevens de Inspectie van de Volksgezondheid, belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu, vertegenwoordigd.

De programmacommissie evalueert de onderzoeksresultaten en coördineert de wensen en behoeften, zoals die worden geformuleerd door waterbeheerders en voortkomen uit lokale projectgroepen e.d.

De werkzaamheden in het kader van de ontwikkeling van een geautomatiseerd bestand (WAKWAL) voor waterkwaliteitsgegevens (verkregen na manuele monsternamen), zoals beschre-

3.2.4 Programmacommissie

3.2.5 Opslag en retrieval van de waterkwaliteitsgegevens

ven in het vorige jaarverslag, zijn in de verslagperiode voortgezet.

De database WAKWAL heeft een tweeledig doel:

- het opslaan van via manuele bemonstering verkregen waterkwaliteitsgegevens, zodanig dat ze voor verdere verwerking teruggevonden kunnen worden;
- het leveren van programmatuur voor een (eenvoudige) verdere bewerking.

De invoer in het systeem geschiedt via ponskaart of ponsband. Als uitvoermogelijkheden kent het systeem diverse mogelijkheden voor tabellen en grafieken.

Het datasysteem is ontwikkeld en wordt tevens technisch beheerd door de Dienst Informatie Verwerking van de Rijkswaterstaat.

Inhoudelijk berust het beheer bij de eigenaars van de gegevens in de bestanden.

3.2.6 Automatisering van gegevensverwerking

De hoofdafdeling kent als hoofddoelstelling het vergaren en uitdragen van kennis omtrent de eigenschappen en hoedanigheid van oppervlaktewateren. In dit verband wordt het periodieke onderzoek in de rijkswateren uitgevoerd en dienen de gegevens conform de doelstellingen, verwerkt en geïnterpreteerd te worden. Naast de bovenbeschreven activiteiten op het gebied van de ontwikkeling van een systeem voor opslag en retrieval van waterkwaliteitsgegevens, is binnen de afdeling in de verslagperiode veel aandacht gegeven aan de automatisering van de verwerking van deze gegevens.

Hiertoe is in de tweede helft van 1974 de afdeling middels een (telex) terminal aangesloten op het centrale computersysteem van de Rijkswaterstaat bij de Dienst Informatie Verwerking. In eerste instantie is veel aandacht gegeven aan de opleiding en training van medewerkers van de afdeling in de omgang met de computer en de toepassingen hiervan.

In een volgende fase ging het om het introduceren en ontwikkelen van programmatuur voor verwerkingsmethodieken op het gebied van het waterkwaliteitsonderzoek.

Deels kon hierbij geput worden uit elders reeds ontwikkelde programmatuur. Voor een groot gedeelte werd echter de programmatuur binnen de afdeling in samenwerking met de DIV ontwikkeld en getest op toepasbaarheid op het specifieke terrein van de waterkwaliteit.

Nieuwe verwerkingsmethodieken die in dit verband naast normale statistische routines zijn toegepast zijn: tijdreeksanalyses (met als onderdelen fourieranalyse en spectraalanalyse) en een indexering van de waterkwaliteit. In 1975 is vervolgens een begin gemaakt met de toepassing van multivariabele statistiek vanuit de visie dat de eigenschappen van het

3.2.7 Het geautometeetnet

Meetstation Eys

gperiode voort-

ing verkregen
verdere wer-

voudige) ver-

of ponsband
se mogelijk-

technisch be-
an de Rijks-

de gegevens

vergaren en
en hoedanig-
ordt het perio-
dien dienen de
en geïnterpre-
activiteiten op
voor opslag
nnen de afde-
aan de auto-

ing middels een
utersysteem
Verwerking.
de opleiding
de omgang

en en ontwik-
e odieken op

s ontwikkelde
hther de pro-
o met de DIV
specifieke ter-

band naast
ijn: tijdreeks-
ectraalana-
u 1975 is ver-
an multivari-
oen van het

3.2.7 Het geautomatiseerde meetnet

water, waarnaar door meting van individuele parameters onderzoek plaatsvindt, slechts via de onderlinge samenhang en relaties van die parameters gekend kunnen worden. Het is de bedoeling de verkregen kennis o.m. te publiceren o.a. middels de in 3.2.3 genoemde jaaroverzichten van de waterkwaliteit.

In het jaarverslag 1972-1973 is reeds melding gemaakt van de permanente meetstations te Lobith, Eysden en Lith. Genoemde stations zijn in de verslagperiode op proef in bedrijf genomen. Op het gebied van de geautomatiseerde gegevensinwinning heeft zich een verdere ontwikkeling voorgedaan. Omdat de meting van de waterkwaliteit in nauwe relatie tot die van de waterkwantiteit (afvoeren) moet gebeuren, is binnen de Rijkswaterstaat, voor dit soort metingen een overleg- en werkstructuur tot stand gebracht. Daarin zijn een aantal betrokken Rijkswaterstaatsdirecties vertegenwoordigd, zoals de Directie Waterhuishouding en Waterbeweging, het RIZA, de Dienst Informatie Verwerking en de beheerders van de betrokken rijkswateren. Alle activiteiten van de Rijkswaterstaat met betrekking tot

Meetstation Eysden — Maas

Zuiveringstechniek

4.1 Algemeen

In de verslagperiode hebben zich binnen de hoofdafdeling een aantal veranderingen voorgedaan in de personele sfeer. Door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd verliet per 31 december 1973 het hoofd van de afdeling, ir. R. Vrijburg de dienst. Hij werd opgevolgd door ir. R. Karper.

4.3.1.1 FOSF.

Ten aanzien van de taakstelling van de hoofdafdeling kan gesteld worden, dat meer dan voorheen naast het beoordelen van ontwerpen van zuiveringstechnische werken, het accent is gelegd op medewerking aan onderzoeksprojecten en de daarop afgestemde eigen activiteiten.

4.2 Advisering

De hoofdafdeling was betrokken bij het opstellen van saneringsplannen voor een aantal regio's en nam voorts deel aan werkzaamheden in het kader van de door de minister van Verkeer en Waterstaat ingestelde commissies tot sanering van rijkswateren.

Meer nog dan in voorafgaande verslagjaren werd de hoofdafdeling belast met het beoordelen van en het adviseren omtrent zuiveringstechnische werken voor het transport en behandeling van stedelijk en industrieel afvalwater. De beoordeling en advisering vindt grotendeels plaats in verband met aanvragen voor een rijksbijdrage uit het heffingenfonds, dan wel voor het verkrijgen van een vergunning voor een lozing op rijkswater.

In totaal passeerden 47 projecten, waarvan 9 industriële, de hoofdafdeling.

4.3.1.2 DESI
EFFLUENTEN

Een overzicht van de in 1974, respectievelijk in 1975 bij het RIZA om advies ontvangen plannen, van de door de betreffende beheerders in uitvoering genomen werken, alsmede van de in bedrijf gekomen zuiveringsinrichtingen wordt aan het slot van deze beschouwing gegeven.

4.3 Onderzoek

4.3.1 *Onderzoek naar de verbetering van effluenten van zuiveringsinstallaties*

In het kader van de studie om te geraken tot een verbetering van effluenten van zuiveringsinrichtingen zijn een aantal onderzoeken verricht, dan wel gesubsidieerd.

Van laatstgenoemde kan worden vermeld het door IG-TNO

Vergunningen en Aanslagregeling

5.1 Algemeen

De hoofdafdeling Vergunningen en Aanslagregeling is belast met het uitbrengen van adviezen over op grond van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (wvo) te verlenen lozingsvergunningen en op te leggen heffingen. Daarnaast brengt de hoofdafdeling algemene adviezen uit over het ingevalge de wvo te voeren beleid, onder andere door deelname in vele commissies en werkgroepen, terwijl zij aan werkzaamheden om afvalwaterlozingen te inventariseren een aandeel levert.

Voor deze taken is het in de loop der jaren steeds meer noodzakelijk gebleken dat binnen de hoofdafdeling een verdere specialisatie wordt doorgevoerd, met name op het terrein van het industriële afvalwater, omdat steeds meer bestrijdingsmethoden ter voorkoming van waterverontreiniging door de industrie ter beschikking komen. Om tot de juiste eisen in lozingsvergunningen te kunnen komen is voorts duidelijk gebleken dat een goede kennis van de betreffende industriële processen noodzakelijk is.

Doordat de personeelsomvang van de hoofdafdeling Vergunningen en Aanslagregeling geleidelijk meer in overeenstemming kon worden gebracht met de hoeveelheid werk, werd het in deze verslagperiode mogelijk om zowel de adviesaanvragen voor de in het kader van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (wvo) te verlenen lozingsvergunningen als die voor op te leggen heffingen binnen redelijke termijnen af te doen.

5.2 Vergunningen

Door de hoofdafdeling werd meegewerkt aan het tot stand komen van standaard-aanvraagformulieren voor wvo-vergunningen, alsmede aan het opstellen van model-lozingsvergunningen. Hierdoor werd het mogelijk de afhandeling van de vele adviesaanvragen over lozingsvergunningen meer te 'stroomlijnen'.

Bovengenoemde modelaanvraagvergunningen hebben betrekking op lozingen afkomstig van woningen, recreatie-objecten en bedrijven. Voor wat betreft de formulieren ten behoeve

van de bedrijven wordt opgemerkt, dat kleine bedrijven veelal met invulling daarvan kunnen volstaan.

Voor de grote industrieën vormt het vragenformulier meer een leidraad voor de aard van informatie die bij de vergunningaanvraag moet worden verstrekt. Modelvergunningen zijn opgesteld voor lozingen afkomstig van woningen, voor lozingen van huishoudelijk afvalwater afkomstig van bedrijven en instellingen, voor lozingen van industrieel afvalwater en voor lozingen die plaatsvinden via werken in beheer bij een gemeente.

De tot op heden opgedane ervaring met de aanvraagformulieren is gunstig te noemen. Het tempo van afdoening van de vergunningaanvragen is n.l. duidelijk verbeterd. Ook de beslissing van de Minister van Verkeer en Waterstaat om de vergunningverlening voor een aanzienlijk deel te delegeren aan de regionale directies van de Rijkswaterstaat, alsmede het beschikbaar komen van eerdergenoemde modelvergunningen zal tot een snellere afdoening van vergunningaanvragen bijdragen.

De bovengenoemde verbetering van de vergunningverleningsprocedure heeft tot gevolg gehad dat het aantal adviesaanvragen, dat de hoofdafdeling te verwerken kreeg, is gestegen. Ter illustratie worden de aantallen adviesaanvragen die de afdeling vergunningen de afgelopen jaren ter behandeling heeft gekregen onderstaand weergegeven:

1971 — ca. 50
1972 — ca. 80
1973 — ca. 100
1974 — ca. 130
1975 — ca. 220

Van het aantal adviesaanvragen in 1974 en 1975 (ca. 350) betrof 70% adviezen inzake lozingsvergunningen. De overige 30% betrof adviezen aan bedrijven of meer algemene informatie.

Inzake lozingsvergunningen wordt het RIZA om advies gevraagd indien:

- een nieuwe lozingsvergunning is vereist, wanneer zich een nieuw bedrijf vestigt, of wanneer bij een bestaand bedrijf proceswijzigingen gevolgen hebben voor de afvalwatersituatie;
- de waterbeheerder (een regionale directie van de Rijkswaterstaat) het noodzakelijk acht een bestaande vergunning op te zeggen en een nieuwe vergunning te verlenen met ge-

- wijzigde eisen. In dit geval ging het tot op heden om lozingen waar voor conform het gestelde in artikel 31 van de wvo een vergunning geacht kan worden te zijn verleend.

In een dergelijke vergunning zijn echter geen eisen opgenomen.

Om deze reden wordt het noodzakelijk geacht om binnen korte termijn alle vergunningen op basis van artikel 31 wvo te vervangen door geschreven vergunningen.

In de afgelopen verslagperiode bedroeg ca. 55% van het aantal voor advies gezonden vergunningszaken nieuwe of gewijzigde lozingen.

Afgezien van de specifieke grote industriële lozingen, waarop later wordt teruggekomen, wordt advies gevraagd inzake:

1. Lozingen afkomstig van diverse bedrijven. Hierbij kan het gaan om lozingen van bedrijfsafvalwater van betonbedrijven, garages, scheepswerven, galvanische bedrijven e.d., maar ook om lozingen van uitsluitend huishoudelijk afvalwater.
2. Lozingen afkomstig van gemeenten. Het gaat hierbij om lozingen van ongezuiverd en biologisch gezuiverd rioolwater, alsmede om lozingen via regenoverstorten.
3. Lozingen afkomstig van recreatieterreinen.
4. Lozingen afkomstig van elektriciteitscentrales. Hierbij gaat het om lozingen van koelwater, lozingen afkomstig van het beitsen van ketels, en om het toestaan van toepassing van anti-aangroei en anti-corrosiemiddelen.
5. Lozingen die plaatsvinden anders dan door middel van een werk, zoals bedoeld in art. 3 lid 3 van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren. Hierbij kan het gaan om lozingen afkomstig van schepen en om stortingen van afval in het winterbed van een rivier.

De tot op heden ingediende adviesaanvragen hadden voor 75% op industriële en voor 25 % betrekking op gemeentelijke lozingen.

Bij de laatste ging het veelal om lozingen van tijdelijk ongezuiverd rioolwater op rijkswater. Hierdoor werd dan een sanering verkregen van een oppervlaktewater dat in beheer is bij een zuiveringsschap of waterschap. Het ging hierbij meestal om lozingen afkomstig van kleine kernen of gemeenten. Tegen dergelijke lozingen werd in het algemeen geen bezwaar gemaakt, indien vaststond dat de lozingen binnen een zekere termijn aan biologische reiniging zouden worden onderworpen.

De industriële lozingen kunnen worden verdeeld in lozingen van uitsluitend met huishoudelijk afvalwater vergelijkbaar

800 i.e.
700 i.e.
500 i.e.
700 i.e.
000 i.e.
700 i.e.
0 i.e. op basis
970 i.e.
200 i.e.
170 i.e.
700 i.e.
000 i.e.
7.700 i.e.
1979 afvalwa-

*Bron
Jaarverslag RIZA
1970-1974*

HOOFDSTUK 7

Adviezen

Het RIZA ontleent zijn adviserende taak aan de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (WVO) en de plaats die het binnen de Rijkswaterstaat heeft gekregen.

De adviezen betreffen veelal

- beroepszaken
- vergunningaanvragen en saneringsplannen
- aanslagen verontreinigingsheffing
- subsidieverlening.

7.1 Beroepszaken

De Raad van State vraagt veelal advies aan het RIZA inzake beroepschriften tegen beschikkingen op grond van de wvo en de wvz.

Het aantal beroepen en dientengevolge het aantal verzoeken om advies laten een stijgende tendens zien.

Onderstaand overzicht toont dit:

jaar	aantal ingekomen adviesaanvragen
1971	0
1972	12
1973	7
1974	17
1975	21
1976	36
1977	31
1978	50
1979	42

7.2 Vergunningaanvragen en saneringsplannen

Vooralsnog adviseert het RIZA alleen inzake aanvragen voor lozingen op rijkswateren. Het gaat om lozingen van bedrijfsafvalwater en communaal afvalwater.

In adviezen betreffende vergunningaanvragen worden in het algemeen de volgende aspecten in beschouwing genomen:

- a De mate waarin bedrijven interne saneringsmaatregelen hebben getroffen of kunnen treffen alsmede de aard van de toe te passen zuiveringsmethode. Wanneer het een sanering van een lozing van communaal afvalwater betreft worden

tevens het rioleringsplan en het afvalwatertransport-systeem beoordeeld.

b De toelaatbaarheid van de resterende lozing en de eisen die hieraan moeten worden gesteld, rekening houdend met de technische en economische mogelijkheden.

c De plaats van het lozingspunt.

In gevallen waar in afwachting van saneringsmaatregelen de bestaande situatie in een vergunning wordt vastgelegd, wordt indien het een lozing van grote omvang betreft, voorgeschreven dat binnen een bepaalde termijn een saneringsplan dient te worden overgelegd. Het RIZA betreft in zijn advies dan tevens de inhoud van het saneringsplan.

Het totaal aantal adviesaanvragen in het kader van de vergunningverlening voor het lozen van afvalwater en of afvalstoffen in oppervlaktewater bedroeg in 1978 410 en in 1979 390. In deze jaren werden respectievelijk 370 en 335 adviezen uitgebracht. Het merendeel van de adviezen betrof het vastleggen van de huidige lozings situatie van een bedrijf of een gemeente in een lozingsvergunning. De adviezen voor de grotere industriële lozingen hadden voornamelijk betrekking op de aan de lozingsvergunningen te verbinden voorschriften waarbij relatief veel tijd werd gegeven aan de saneringsproblematiek bij de lozingen van oliehoudend afvalwater.

Ook de vergunningverlening ten behoeve van elektriciteitscentrales eiste veel aandacht op. Over zeven centrales zijn adviezen uitgebracht.

Naast de adviezen m.b.t. lozingen via een werk worden ook adviezen gevraagd m.b.t. lozingen anders dan via een werk. Een aparte categorie hierbij is het storten van baggerspecie. Het betrof onder meer adviezen betreffende het storten van baggerspecie uit het Rotterdamse havengebied in oppervlaktewater. Voor wat betreft de aard van het slib kan een onderscheid worden gemaakt tussen de volgende soorten:

- baggerspecie uit de oostelijke havens. Deze specie is verontreinigd door Rijnslib (metalen) en het heeft tevens een verhoogd chloridegehalte als kenmerk;
- baggerspecie uit de westelijke havens. Dit is in het algemeen minder verontreinigd en globaal gezien vergelijkbaar met zeeslib;
- baggerspecie die door lokale bedrijfsactiviteiten is verontreinigd.

Voorheen werd baggerspecie uit het Rotterdams havengebied op het land geborgen. In het algemeen werd daardoor de landbouwvruchtbaarheid vergroot. Voornamelijk door het bekend worden van de aanwezigheid van verontreinigingen in deze specie is er weerstand ontstaan tegen de berging op het land. Thans wordt gezocht naar andere mogelijkheden van berging.

7.3 Aanslagen verontreinigingsheffing

In verband met deze problematiek is door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland in juli 1975 een 'stuurgroep Berging Baggerspecie' ingesteld. Door deze stuurgroep is een 'voorlopige milieu-effect-rapport berging baggerspecie' gepubliceerd.

Als mogelijkheden voor de berging van baggerspecie worden in dit rapport met name genoemd:

- berging in zee;
- berging op het land;
- berging in plassen.

Voor eventuele storting van verontreinigde baggerspecie in oppervlaktewater is een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren noodzakelijk.

Inmiddels zijn een tiental adviezen door het RIZA afgehandeld. Dit betrof veelal baggerspecie die door plaatselijke bedrijfsactiviteiten was verontreinigd.

In 1978 en 1979 werden van het Hoofd van het Bureau Verontreinigingsheffing Rijkswateren 525 resp. 485 adviesaanvragen ontvangen inzake de vaststelling van de vervuilingswaarde van lozingen op rijkswateren, goedkeuring voor de wijze van meting en bemonstering, bezwaarschriften en beroepszaken. In deze jaren werden resp. 320 en 540 adviezen uitgebracht.

Het aantal ontvangen adviesaanvragen was belangrijk groter dan in voorgaande jaren. Voor de komende jaren wordt verwacht dat het aantal adviesaanvragen 450 à 500 zal blijven bedragen. Het aantal uitgebrachte adviezen in 1978 was beduidend kleiner dan in andere jaren. Het verschil in aanbod en afhandeling van adviesaanvragen in 1978 ten opzichte van voorgaande jaren heeft de volgende oorzaken.

- a In 1977 werden artikelen 18 en 19 van de wvo aangepast naar aanleiding van een arrest van de Hoge Raad inzake de toepassing van correctiefactoren voor de wijze van lozing van afvalwater (dagencorrecties, piekcorrecties). Na deze wetswijziging diende ook het Uitvoeringsbesluit Verontreiniging Rijkswateren te worden aangepast, teneinde piekcorrecties en dagencorrecties op een juiste wijze te kunnen toepassen. Het gewijzigde Uitvoeringsbesluit werd na een langdurige voorbereiding tenslotte op 11 maart 1978 (Staatsblad 121) van kracht, waarbij een aantal essentiële correctiemogelijkheden met terugwerking tot 1 januari 1977 van kracht werden verklaard.

Door deze aanpassing van het Uitvoeringsbesluit kon het Bureau Verontreinigingsheffing niet eerder dan medio maart 1978 de aangiftebiljetten 1977 naar de heffingplichtigen verzenden (normaal gebeurt dit reeds in januari), zodat de adviesaanvragen inzake de heffing over 1977 eerst medio 1978 door het RIZA werden ontvangen.

b) In bijlage I van het gewijzigde Uitvoeringsbesluit werd tevens een nieuwe procedure opgenomen aangaande de goedkeuring van meting en bemonstering. Een heffingsplichtige die door middel van meting en bemonstering de vervuilingswaarde van zijn afvalwater vaststelt dient nu vóór de aanvang van het heffingsjaar de wijze van meting en bemonstering aan het Hoofd van het Bureau Verontreinigingsheffing ter kennis te brengen. Derhalve dienden eind 1978 relatief veel adviesaanvragen hierover te worden afgehandeld. Deze adviesaanvragen veroorzaakten ook voornamelijk de stijging van het totaal aantal adviesaanvragen over 1978 en 1979 t.o.v. voorgaande jaren.

Eveneens werd in het Uitvoeringsbesluit (artikel 13) de mogelijkheid geopend om een verzoek in te dienen een beperkt onderzoek door middel van meting en bemonstering uit te voeren ten behoeve van de vaststelling van de vervuilingswaarde. De beslissing op dit verzoek wordt door het Hoofd genomen bij uitspraak. Met betrekking tot deze verzoeken werden eveneens veel adviesaanvragen ontvangen, die bovendien met een zekere prioriteit dienden te worden behandeld.

c) In een tweetal arresten van de Hoge Raad (12 april 1978 170, 171) werd via een *wetshistorische interpretatie* geconcludeerd dat het door de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voorgeschreven gebruik van het 'inwonerekwivalent' als maatstaf voor de heffing beperkingen met zich brengt voor de berekening van de vervuilingswaarde van industrieel afvalwater op basis van het chemisch zuurstofverbruik, in die zin dat wanneer de verhouding tussen CZV en BZV groter dan 2.5 is, de BZV uitgangspunt dient te zijn voor de berekening van de heffing.

Deze arresten leidden er toe dat in het tweede halfjaar 1978 nader onderzoek door bedrijven kon worden verricht om in aanmerking te komen voor een correctie op de berekende vervuilingswaarde op basis van chemisch zuurstofverbruik over voorgaande jaren, voor zover deze aanslagen nog niet definitief waren opgelegd. Dit onderzoek zou voor hen zinvol zijn indien de verhouding tussen het chemisch zuurstofverbruik en biochemisch zuurstofverbruik groter was dan 2.5 (inmiddels is door wijziging van art. 19 van de wvo het chemische zuurstofverbruik weer maatgevend voor de zuurstofbinding).

De advisering van RIZA-zijde inzake de hoogte van de vervuilingswaarde van deze bedrijven werd eerst mogelijk nadat de hiervoor in aanmerking komende lozers voldoende BZV-gegevens hadden verzameld, zodat noodgedwongen een groot aantal adviesaanvragen niet konden worden afgedaan vóór 1979.

7.4 Uitkeringen

Het Rijk heeft een heffing ingesteld op zuurstofbindende stoffen welke in eerste instantie ten doel heeft om het saneringsbeleid voor de rijkswateren te kunnen sturen d.m.v. uitkeringen uit de opbrengst van deze heffing.

Telkens dient nagegaan te worden welke onderdelen van maatregelen voor een uitkering in aanmerking komen. Met name in gevallen waarbij zowel interne saneringsmaatregelen als zuiveringsmaatregelen tegelijk worden genomen, dienen de plannen diepgaand te worden bestudeerd.

Bij de beoordeling van plannen wordt tevens de bedrijfszekerheid en de effectiviteit van de voorgestelde oplossing in de beschouwing betrokken. Wanneer het saneringsplannen van stedelijke gebieden betreft, wordt met name onderzocht of de onderdelen: riolering, transportsysteem, zuivering en lozingsplaats voldoende op elkaar zijn afgestemd.

In de verslagperiode werden terzake een twintigtal adviezen uitgebracht.

7.5 Toekomstige ontwikkelingen

Het ligt in de bedoeling om met ingang van 1 september 1980 de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne (WABM) en – wellicht gedeeltelijk – de daarbij behorende invoeringswet in werking te laten treden.

De WABM stelt regels betreffende de procedures zowel t.a.v. het verlenen van vergunningen op aanvraag als t.a.v. het ambtshalve beschikken en wijziging of intrekking van vergunningen. Deze procedures zijn aan bepaalde termijnen gebonden. Blijkens het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur zal het RIZA worden aangewezen als adviseur t.a.v. alle wvo-beschikkingen, dus ook wanneer het lozingen op niet-rijkswateren betreft. Het zal hierbij niet alleen gaan om directe lozingen, maar ook indirecte lozingen kunnen betreffen.

Dit heeft tot gevolg dat het aantal aanvragen om wvo-vergunningen, waarmee het RIZA direct of indirect bemoeienis heeft zal toenemen. Voorts is te verwachten dat het RIZA in toenemende mate zal worden betrokken bij de vergunningverlening voor indirecte lozingen welke niet onder de werking van de wvo zijn gebracht. Voorts dient aandacht te worden geschonken aan de mogelijkheid, dat door het RIZA meer adviezen zullen moeten worden uitgebracht in beroepsprocedures. Hoewel in de memorie van toelichting behorende bij de WABM de verwachting wordt uitgesproken dat het aantal beroepschriften zal dalen door de uitvoerige inspraakprocedure, moet toch vooral in de eerste jaren met een stijgende tendens rekening worden gehouden.

Hoe meer belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld tegen een te verlenen vergunning bezwaar te maken, des te meer kans is er immers op bezwaren van andere zijde. Het wegnemen van bezwaren aan de ene kant zal dan kunnen leiden tot beroepschriften van de partij die zich benadeeld voelt.

Daarbij komt nog, dat tegen beschikkingen van waterschappen en zuiveringschappen onder het regiem van de WABM geen beroep meer openstaat op Gedeputeerde Staten, maar dat beroepschriften rechtstreeks moeten worden ingediend bij de Kroon, hetgeen eveneens meer werk voor het RIZA met zich mee zal brengen.

In de verslagperiode zijn werkzaamheden verricht om tot een inventarisatie van de personeelsbehoefte te komen. Het ziet er naar uit dat als gevolg van de inwerkingtreding van de WABM tussen 10 en 20 medewerkers extra noodzakelijk zijn.

VOORWOORD

Ingevolge artikel 22 van het KB ASA van 1980 draagt ieder departement er zorg voor dat voor elk tot zijn departement behorend orgaan een lijst van voor vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden wordt vastgesteld als bedoeld in artikel 3, eerste lid van het Archiefbesluit.

Voor de Dienst Binnenwateren/RIZA, die organisatorisch deel uitmaakt van Rijkswaterstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, komen de in deze lijst genoemde groepen van archiefbescheiden voor vernietiging in aanmerking.

De taak en instelling van de Dienst Binnenwateren/RIZA is vastgesteld bij Besluit van 6 juni 1985, nr. O 20643, waarin de onderzoek- en adviestaken op fysisch, chemisch en biologisch gebied worden samengebracht en die in grote lijnen inhouden:

- het aandragen van wenselijkheden, mogelijkheden en randvoorwaarden vanuit de technisch-wetenschappelijke invalshoek voor het ontwikkelen en bijstellen van een visie op integraal waterbeheer en het ter zake te voeren beleid;
- het ondersteunen van de Rijkswaterstaat bij de uitvoering van dit beleid;
- het behandelen van vraagstukken met betrekking tot het grondwater en de zout-zoet problematiek in het benedenrivierengebied, alsmede de zoutindringing in het binnenland in zijn algemeenheid.

De Dienst Binnenwateren/RIZA richt zich daarbij op de zoete wateren in Nederland, met inbegrip van de Nieuwe Waterweg.

In de Dienst Binnenwateren/RIZA blijft het Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater als eenheid functioneren.

De taken, voortvloeiend uit wettelijke kaders, blijven bij dit dienstonderdeel berusten, zodat de advisering inzake de bescherming van oppervlaktewateren tegen verontreiniging, in welke vorm ook, door deze dienst wordt voortgezet.

De wettelijke kaders omvatten:

De Waterstaatswet 1900

Het Organiek Besluit Rijkswaterstaat

De Rivierenwet

De Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren

De Wet Verontreiniging Zeewater

De Grondwaterwet

De Wet op de Waterhuishouding.

Een in november 1987 ingestelde projektgroep, bestaande uit medewerkers van de Dienst Binnenwateren/RIZA, de Hoofddirectie van de Waterstaat en de Centrale Archief Selectiedienst, heeft, met inachtneming van richtlijnen en informatie van de Rijksarchiefinspectie, een vernietigingslijst opgesteld.

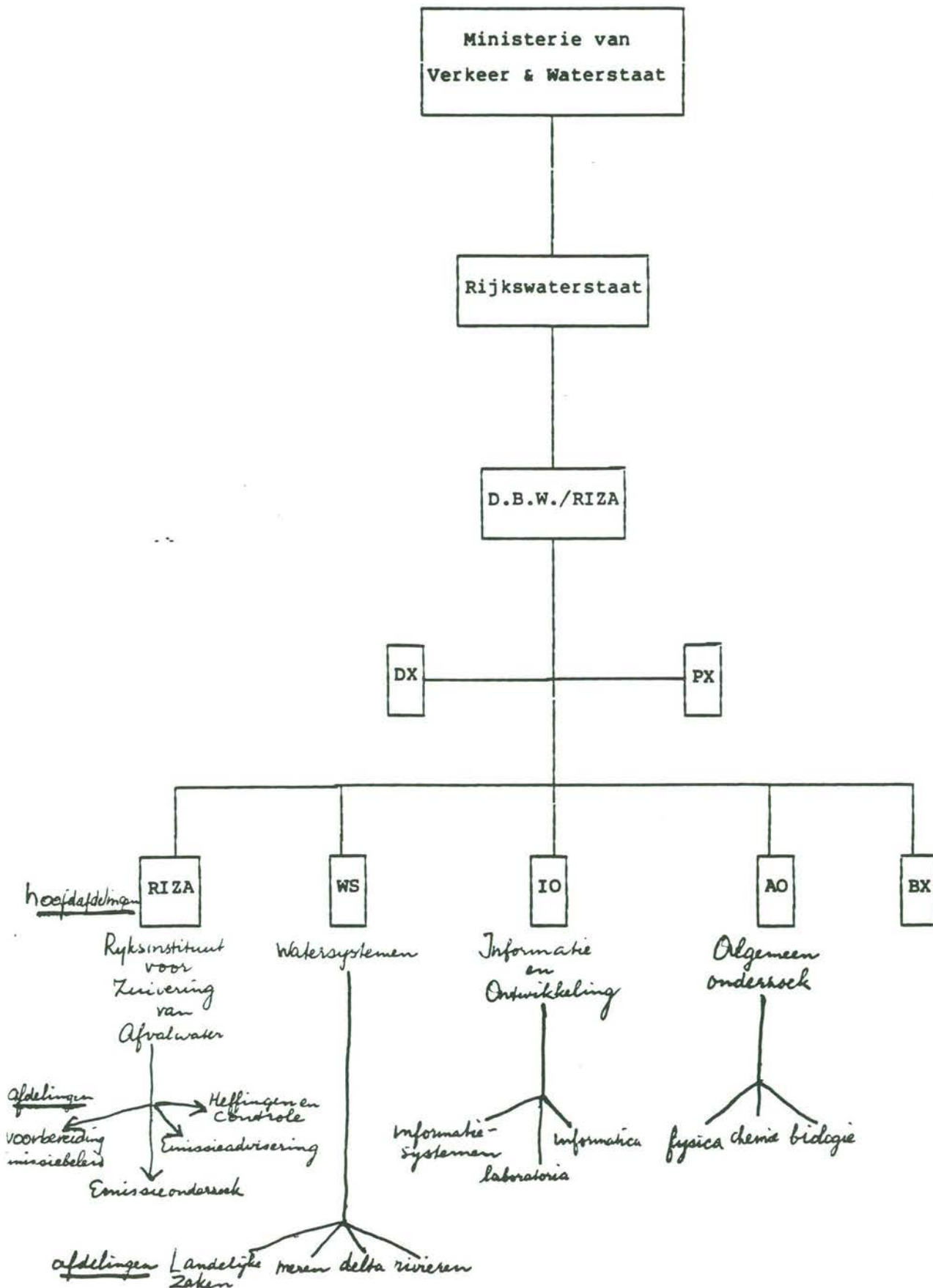
De projektgroep is met de lijst gereed gekomen d.d. 29 juni 1988.

TOELICHTING OP DE LIJST

1. De lijst geeft machtiging tot vernietiging van de daarin aangewezen categorieën van archiefbescheiden voor de taken van de Dienst Binnenwateren/RIZA. Voor de categorieën "Algemeen", "Huisvesting en Uitrusting", "Comptabele en Financiële Zaken" en "Personeel" geldt de departementale lijst van voor vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden d.d. 19 augustus 1977, nr. AZK/A 23432. Voor de wijze van handelen wordt verwezen naar de inleiding van bovengenoemde lijst. De in de lijst gestelde termijnen zijn de kortste termijnen, na afloop waarvan vernietiging mag plaatsvinden.
2. Het begrip "stukken" is identiek aan het begrip "archiefbescheiden", bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Archiefwet 1962. Bescheiden, ontstaan als gevolg van automatisering, vallen ook onder deze definitie.
3. Onder "stukken betreffende" worden, behoudens het gestelde in de punten 5 en 6, verstaan alle tot de omschreven categorieën behorende archiefbescheiden.
4. De lijst heeft vooral betrekking op bescheiden betreffende de routinematige uitvoering van de taak.
5. De lijst is, tenzij daarin anders is bepaald, uitdrukkelijk niet van toepassing op bescheiden die een samenvatting zijn van gegevens, zoals bijvoorbeeld jaarverslagen, overzichten, nota's en rapporten, opge- maakt door de dienst, waarvoor deze lijst geldt.
6. Onder de omschrijvingen in de lijst zijn voorts uitdrukkelijk niet begrepen:
 - a) bescheiden betreffende precedenten;
 - b) bescheiden betreffende incidentele gevallen, die aanleiding waren tot het treffen van regelingen van algemene aard;
 - c) bescheiden, houdende gegevens, die het gevoerde beleid en de uitvoering van de taak karakteriseren;
 - d) bescheiden, die in het logische verband van de te bewaren bescheiden, niet gemist kunnen worden.

7. De in de lijst genoemde termijnen worden, voor wat betreft de zaaksgewijs geordende stukken, geacht in te gaan op de eerstvolgende dag na die, waarop de zaak waartoe de stukken behoren, is afgedaan dan wel beëindigd.
8. De vernietiging van de in de lijst genoemde bescheiden betreft steeds de originele, door de dienst ontvangen of opgemaakte stukken. Dubbelen (dat wil zeggen: copieën en afschriften) van deze stukken behoeven derhalve niet gedurende de desbetreffende voorgeschreven termijn te worden bewaard. Zij kunnen worden vernietigd met uitzondering van de gevallen waarin de originelen ontbreken, dan wel op de dubbelen aantekeningen zijn geplaatst die op het origineel ontbreken, maar wel van belang zijn voor de afhandeling van de zaak.

ORGANISATIESCHEMA

HOOFDDIRECTIE VAN DE WATERSTAAT

Nr. 0 20643

6 juni 1985

Vorig NR.
Volgend NR.

van de inrichting van de Rijkswaterstaat.

RIJKSWATERSTAAT
RIJKSINSTITUUT VOOR
ZUIVERING VAN AFVALWATER

Nr. 9099

13 JUN 1985

M	div	MFD	ds		
I	I	bx			
D	D				

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

Op de voordracht van de directeur-generaal van de Rijkswaterstaat;

Overwegende:

- dat met het gereedkomen van de Deltawerken een nieuwe waterhuishoudkundige situatie in Nederland tot stand is gekomen die wordt gekenmerkt door een duidelijke scheiding tussen getijdewateren en binnenwateren (zout en zoet water);
- dat een goed waterbeheer van grote maatschappelijke en economische betekenis is voor het land;
- dat het waterbeheer slechts kan voldoen aan de vele eisen die de samenleving stelt als het watersysteem (water, bodem, oevers met alle daarin voorkomende stoffen en organismen) goed functioneert;
- dat voor het aanpassen van het waterbeheer aan de gewijzigde inzichten de organisatorisch verspreide kennis van waterkwaliteit, waterkwantiteit en ecologie moet worden gebundeld;

AL IJLAGEN BE- MAN. DOE. *Waterkwantiteit en ecologie moet worden gebundeld; uitgereikt in 07.1986*

dat onder Rijkswaterstaat ressorteert het Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater (RIZA), welk instituut is belast met het wetenschappelijk en praktisch onderzoek van de kwaliteit van oppervlaktewateren;

Gelet op de artikelen 2, 4 eerste lid onder b, en 8 van het Organiek Besluit Rijkswaterstaat (Stb. 1971, 42);

BESLUIT:

1. In te stellen de Dienst Binnenwateren/RIZA (DBW/RIZA) te Lelystad waarin de onderzoek- en adviestaken op fysisch, chemisch en biologisch gebied worden samengebracht en die wordt belast met het aandraagen van wenselijkheden, mogelijkheden en randvoorwaarden vanuit de technisch-wetenschappelijke invalshoek voor het ontwikkelen en bijstellen van een visie op integraal waterbeheer en het terzake te voeren beleid;

-DWB/RIZA
model 1083

voor 1-1-'81:	- - het -
Class.nr.	
na 1-1-'81: 07.50.07 556	

2) . 07.556

- het ondersteunen van de Rijkswaterstaat bij de uitvoering van dit beleid;
 - het behandelen van vraagstukken met betrekking tot het grondwater en de zout-zoet problematiek in het benedenrivierengebied, alsmede de zoutindringing in het binnenland in zijn algemeenheid.
2. De Dienst Binnenwateren/RIZA richt zich daarbij op de zoete wateren in Nederland met inbegrip van de Nieuwe Waterweg.
 3. In de Dienst Binnenwateren/RIZA blijft het Rijksinstituut voor Zuivering van Afvalwater als eenheid functioneren. De taken voortvloeiend uit wettelijke kaders blijven bij dit dienstonderdeel berusten, zodat de advisering inzake de bescherming van oppervlaktewateren tegen verontreiniging in welke vorm ook, door deze dienst zal worden voortgezet.
 4. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 juli 1985.
 5. Afschrift van dit besluit wordt gezonden aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 6 juni 1985.

DE MINISTER VOORNOEMD,

w.g. N. Smit-Kroes.

voor eensluidend afschrift
het hoofd Algemene Secretarie

H. Nijborg

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling : Voorbereiding Emissiebeleid

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
1	Stukken betreffende de voorbereiding van IMP's-Milieu, NMP's en basisdocumenten	10 jaar na het tot stand komen	
2	Stukken betreffende het opstellen van beleidsnota's zoals de Heffingennota, de nota Omgaan met water e.d.	10 jaar " " " " "	
3	Stukken betreffende de voorbereiding van waterkwaliteits(beheers)plannen, alsmede het beoordelen van door lagere overheden opgestelde plannen	10 jaar " " " " "	
4	Stukken betreffende de voorbereiding van wetten, wetswijzigingen, Alg.Maatregelen van Bestuur e.d.	10 jaar " " " " "	
5	Stukken betreffende de voorbereiding van heffings- en waterkwaliteitsverordeningen, alsmede adviezen aangaande de hoogte van de op te leggen heffingen	10 jaar " " " " " resp.na uitbrengen advies	
6	Stukken betreffende internationaal overleg met een bindend karakter (IRC, EEG, Verdrag van Londen/Parijs/Oslo, Benelux, CIWAR, CIM, Maas & Schelde-overleg)	35 jaar	
7	Stukken betreffende internationaal overleg met een (min of meer) vrijblijvend karakter (ECE, ICES, IMO, NATO, OECD, Raad van Europa, UNEP, UNESCO, WHO)	25 jaar	

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling : Voorbereiding Emissiebeleid

volnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
8	Stukken betreffende het uitbrengen van ambtsberichten aan de Raad van State inzake vergunningen WVO, WVZ, alsmede de hoogte van de verontreinigingsheffing	10 jaar na K.B. of uitspraak <i>25 jaar</i>	
9	Stukken betreffende medewerking aan beantwoorden van vragen van leden Tweede Kamer	10 jaar	
10	Stukken betreffende diverse beleidsvoorbereidende kaders, waaronder CUWVO	10 jaar	
11	Stukken betreffende beleidsvoorbereidende onderzoeksprojecten	10 jaar	
12	Stukken betreffende informatiesytemen en gegevensuitwisseling over emissies	10 jaar	
13	Stukken betreffende het verlenen van advies en bijstand via de diverse provinciale commissies	5 jaar	

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling : Emissie-onderzoek

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
14	Stukken betreffende onderzoek in het kader van de Themagroep Afvalwaterlozingen (TAL)	10 jaar	
15	Stukken betreffende onderzoek in het kader van de subsidieregeling Schone Technologie Water (STW), alsmede de Milieuvriendelijke Technologie (MVT)	10 jaar 15	
16	Stukken betreffende internationale samenwerking op onderzoeksgebied	10 jaar	
17	Stukken betreffende begeleiding van onderzoek, uitgevoerd in opdracht van ^{door} derden (VROM, RIVM), RWS-HW e.a.)	10 jaar	
18	Stukken betreffende nationale werkgroepen (werkgr. milieubiotechnologie, SOSUV, CAM, CUR e.d.)	10 jaar	

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling : Emissie-advisering

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
19	Stukken betreffende advisering aangaande bedrijfslozingen en gemeentelozingen in het kader van de Rivierenwet, het Baggerreglement, het Politie-reglement etc. (vóór de WVO tot stand kwam)	35 jaar	
20	Stukken betreffende advisering aangaande vergunningverlening huishoudelijk afvalwater <u>minder</u> dan 20 inwonerequivalenten (nádat de WVO tot stand kwam)	5 jaar	
21	Stukken betreffende advisering aangaande vergunningverlening WVO <u>meer</u> dan 20 inwonerequivalenten	25 35 jaar	
22	Stukken betreffende advisering aangaande vergunningverlening WVZ	25 35 jaar	
23	Stukken betreffende advisering aangaande hoogte van subsidies en uitkeringen voor het nemen van zuiveringstechnische en rioleringstechnische maatregelen	25 35 jaar	
24	Stukken betreffende de kennisverwerving met betrekking tot de procestechnologie	10 25 jaar	
25	Stukken betreffende vergunningen in het kader van de Kernenergiewet, verleend door VROM	5 jaar	

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling : Emissie-advisering

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
26	Stukken betreffende WABM-overleg RWS	5 jaar	
27	Stukken betreffende de FWVO en subgroepen	5 jaar	
28	Stukken betreffende vergunningenoverleg lagere overheden	5 jaar	

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling : Heffingen en Controle

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
29	Stukken betreffende advisering aan het Bureau Verontreinigingsheffing Rijkswateren over het vaststellen van de hoogte van de aanslagen verontreinigingsheffing	5 jaar na het jaar van de aanslag 15	
30	Stukken betreffende advisering aan het Bureau Verontreinigingsheffing Rijkswateren over bezwaaren beroepszaken aangaande de hoogte van de aanslagen verontreinigingsheffing	10 jaar	
31	Stukken betreffende advisering aan het Bureau Verontreinigingsheffing Rijkswateren over de wijze en de frequentie van meting en monsterneming door heffingsplichtige	5 jaar	
32	Stukken betreffende advisering aan de regionale directies van de RWS over de wijze en de frequentie van meting en monsterneming door heffingsplichtige	5 jaar	
33	Stukken betreffende onderzoek c.q. advisering met betrekking tot illegale lozingen, de zogenaamde J(ustitie)-zaken	10 jaar	
34	Stukken betreffende onderzoek c.q. advisering met betrekking tot overtredingen vergunningen WVO J(ustitie)-zaken	10 jaar	

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling : Heffingen en Controle

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
35	Stukken betreffende onderzoek c.q. advisering met betrekking tot overtredingen vergunningen WVZ J(ustitie)-zaken	10 jaar na het jaar van de aanslag	
36	Stukken betreffende controle op de naleving van de verleende vergunningen WVO (vanaf 1-7-'85: toezicht op de controle)	10 jaar 25	
37	Stukken betreffende de controle op de naleving van de verleende vergunningen WVZ (vanaf 1-7-'85 toezicht op de controle)	10 jaar	

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)
Afdeling : Landelijke Zaken

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
38	Stukken betreffende de voorbereiding van IMP's-Water. Hiervoor in de plaats gekomen zijn de Nota's Waterhuishouding (zie hieronder)	10 jaar na het tot stand komen	
39	Stukken betreffende de voorbereiding van Nota's Waterhuishouding en andere beleidsnota's	10 jaar na het tot stand komen	
40	Stukken betreffende de voorbereiding van waterkwaliteits(beheers)plannen en grondwaterplannen, alsmede het beoordelen van door lagere overheden opgestelde plannen	10 jaar na het tot stand komen	
41	Stukken betreffende het beoordelen van door lagere overheden opgestelde grondwaterplannen	10 jaar	
42	Stukken betreffende het verrichten van beleidsanalytische studies, ter onderbouwing van de Nota's Waterhuishouding (PAWN o.a.)	10 jaar	
43	Stukken betreffende het overleg met België en Duitsland inzake de grensoverschrijdende onbevaarbare wateren	35 jaar	

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling : Meren

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
44	Stukken betreffende uitbreiding en aanpassingen in de regio IJsselmeer voor wat betreft de natte infrastructuur, met name eventuele aanleg Markerwaard, energie-opslagbekken (advisering)	5 jaar	
45	Stukken betreffende advisering inzake plannota's op het gebied van zandwinning, integraal bekkenbeheer, integraal waterhuishoudkundig beheer in het merengebied (beleidszaken)	5 jaar	
46	Stukken betreffende advisering inzake vergunningen, wateraccorden en grondwaterplannen	10 jaar	
47	Stukken betreffende de technische advisering aan de regionale directies m.b.t. de uitvoering van beheer met name peil- en maalbeheer, waterverdeling, baggerspecieberging; met het oog op de veiligheid: waterkeringen	5 jaar	
48	Stukken betreffende projektgericht onderzoek m.b.t. het beleid en het beheer van het merengebied (samen met AO en IO)	5 jaar	
49	Stukken betreffende het organiseren van dijkbewaking, stationsbezetting, hulpverlening en rampenplannen van de IJsselmeerdijken	5 jaar	organisatieschema's bewaren

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling : Delta

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
50	Stukken betreffende de zoet-zout problematiek in Zuidwest-Nederland (advisering)	5 jaar	
51	Stukken betreffende advisering inzake waterkeringen en veiligheid met name de Oosterschelde en de Nieuwe Waterweg	5 jaar	
52	Stukken betreffende onderzoek naar de waterbeweging en de daarbij behorende dan wel opgewekte transporten van stoffen, inclusief warmte	5 jaar	
53	Stukken betreffende onderzoek naar de waterkwaliteit en het ecologisch functioneren in het Delta-gebied	5 jaar	

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling : Rivieren

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
54	Stukken betreffende projektgericht onderzoek en advisering inzake beleid en beheer van de grote rivieren	5 jaar	
55	Stukken betreffende projektgericht onderzoek en advisering inzake beleid en beheer van rijkskanalen	5 jaar	
56	Stukken betreffende de planvorming aangaande de waterhuishouding van de hoge gronden	5 jaar	
57	Stukken betreffende de ondersteuning van het beleid en het beheer der grote rivieren door middel van wiskundige modellen	5 jaar	
58	Stukken betreffende advisering over de waterkwaliteit van kleinere rivieren, beken e.d.	5 jaar	
59	Stukken betreffende de periodieke evaluatie van de landelijke waterstaatkundige toestand (meetgegevens, meetnetten, afvoeren e.d.)	5 jaar	
60	Stukken betreffende alarmering verontreinigingen van de grote rivieren	5 jaar	

Hoofdafdeling: Informatie en Ontwikkeling (IO)

Afdeling : Informatiesystemen

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
61	Stukken betreffende het ontwerpen van de eigen meetstations door derden	25 jaar	laatste goedgek.tekeningen, bestek, financ.afrek.bewaren
62	Stukken betreffende het beheer en onderhoud van de eigen meetstations door derden	10 jaar	
63	Stukken betreffende het door derden ontwerpen, het beheer en het onderhoud van eigen laboratoriumvaartuigen (Dr.L.F. Kamps, m.s. Argus, m.s. Holland) afgesloten taak	10 jaar	laatste goedgek.tekeningen en bestek bewaren
64	Stukken betreffende de opslag, verwerking en presentatie van gegevens betreffende de hoedanigheid van het oppervlaktewater c.q. grondwater	10 jaar	
65	Stukken betreffende het uitgeven van berichten over de dagelijkse waterstanden, hoog- en laagwaterberichtgeving, ijsberichten en calamiteitsmeldingen grote rivieren	10 jaar	
66	Stukken betreffende de meetvoorbereiding in het Merengebied, het Deltagebied en het Rivierengebied	10 jaar	
67	Stukken betreffende bijzondere metingen in het Merengebied, het Deltagebied en het Rivierengebied	10 jaar	

Hoofdafdeling: Informatie en Ontwikkeling (IO)
Afdeling : Laboratoria

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
68	Stukken betreffende het bevorderen van de kwaliteit en de gelijkwaardigheid van waterkwaliteitsgegevens d.m.v. normalisatie en standaardisatie	10 jaar	
69	Stukken betreffende het bevorderen van de kwaliteit van de laboratoria ter verkrijging van een certificaat van bekwaamheid	10 jaar	
70	Stukken betreffende de ontwikkeling van methoden met betrekking tot het analyseren van monsters	10 jaar	
71	Stukken betreffende het onderzoek van water, zwevende stof, sediment en organismen	10 jaar	
72	Stukken betreffende het onderzoek van afvalwatermonsters t.b.v. de controle op vergunningen en heffingen	10 jaar	
73	Stukken betreffende het onderzoek van afvalwatermonsters t.b.v. zuiveringsprocessen en inventarisaties	10 jaar	
74	Stukken betreffende ringonderzoek tussen diverse laboratoria	10 jaar	bij rapporten verzend- zendlijst bewaren
75	Stukken betreffende oppervlaktemetingen via meetnetten	10 jaar	

Hoofdafdeling: Informatie en Ontwikkeling (IO)

Afdeling : Laboratoria

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
76	Stukken betreffende oppervlaktemetingen t.b.v. procesonderzoek	10 jaar	
77	Stukken betreffende zee-onderzoek en onderzoek strandvervuiling (afgesloten taak)	10 jaar	

Hoofdafdeling: Informatie en Ontwikkeling (IO)
 Afdeling : Informatica

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
78	Stukken betreffende het opstellen van het informatieplan voor de eigen dienst, alsmede dat voor andere RWS-diensten	25 resp. 10 jaar	
79	Stukken betreffende het opstellen van het automatiseringsplan	25 jaar	
80	Stukken betreffende het onwikkelen, bouwen en testen van pakketten en systemen	25 jaar	
81	Stukken betreffende het leveren van een bijdrage aan de voorbereiding van een automatiseringsbeleid van RWS	10 jaar	
82	Stukken betreffende het opstellen van richtlijnen voor het gebruik van apparatuur en programmatuur	25 jaar na afloop projekt	
83	Stukken betreffende het evalueren van automatiseringstoepassingen	25 jaar	
84	Stukken betreffende de exploitatie en het beheer van pakketten en systemen	25 jaar	
85	Stukken betreffende het samenstellen en geven van interne cursussen	25 jaar	

Hoofdafdeling: Algemeen Onderzoek (AO)

Afdeling : Fysica

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
86	Stukken betreffende algemeen onderzoek op het gebied van hydraulica; stromings- en transportverschijnselen, getijdeleer, turbulentie en golven alsmede stukken betreffende rivierdijken	10 jaar	
87	Stukken betreffende algemeen onderzoek op het gebied van morfologie	10 jaar	
88	Stukken betreffende algemeen onderzoek op het gebied van hydrologie en geohydrologie, met name grondwater c.q. verdroging	10 jaar	
89	Stukken betreffende algemeen onderzoek op het gebied van de hydrologie van het stroomgebied van de Rijn (C.H.R.)	10 jaar	
90	Stukken betreffende algemeen onderzoek op het gebied van remote sensing technieken	10 jaar	
91	Stukken betreffende het ontwikkelen van wiskundige modellen en statistiek	10 jaar	

Hoofdafdeling: Algemeen Onderzoek (AO)

Afdeling : Chemie

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
92	Stukken betreffende de coördinatie van chemisch onderzoek van water en bodem	10 jaar	
93	Stukken betreffende de milieuchemie (chemie van de microverontreinigingen) in de vorm van adviezen en projecten	10 jaar	
94	Stukken betreffende de hydro/geochemie (de algemene chemie van water en bodem) in de vorm van adviezen en projecten	10 jaar	
95	Stukken betreffende onderzoek naar de ecotoxicologie (effekten van de microverontreinigingen)	25 jaar	
96	Stukken betreffende toxicologische controle op lozingen	25 jaar	
97	Stukken betreffende het hiermee samenhangende isotopen-onderzoek	25 jaar	

Hoofdafdeling: Algemeen Onderzoek (AO)

Afdeling : Biologie

volgnummer	omschrijving	bewaartermijn	opmerking
98	Stukken betreffende adviseering inzake biologie, met name: koelwaterlozingen, waterstaatkundige werken, ecologische doelstellingen	15 jaar	
99	Stukken betreffende uitvoering en begeleiding van onderzoekwerk in werkgroepverband	25 jaar	
100	Stukken betreffende het verrichten van biologisch onderzoek, met name de oorspronkelijke gegevens	25 jaar	

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling: Voorbereiding Emissiebeleid

volgnummer	omschrijving
1	Vorbereidingsgroep NMP
1	Projectgroep Brongerichte eisen
1	Overleggroep evaluatie elektriciteitscentrales
1	Klankbordgroep riolering
1	Werkgroep verspreiding
1	Filosofiegroep NMP
1	Begeleidingsgroep basisdocument benzeen
1	Begeleidingsgroep basisdocument cadmium
1	Begeleidingsgroep basisdocument asbest
1	Begeleidingsgroep basisdocument toluen
1	Begeleidingsgroep basisdocument propyleenoxyde
1	Begeleidingsgroep basisdocument methyleenchloride
1	Begeleidingsgroep basisdocument HCH
1	Begeleidingsgroep basisdocument fluoriden
1	Begeleidingsgroep basisdocument koper
1	Begeleidingsgroep basisdocument PAK
1	Begeleidingsgroep basisdocument TRI en PER
1	Begeleidingsgroep basisdocument acrylonitril
1	Taakgroep benzeen
1	Taakgroep cadmium
1	Taakgroep chloormethaan
1	Werkgroep zwarte lijst
1	Subgroep AMvB's: overige organische meststoffen
1	Begeleidingscommissie economische gevolgen referentiewaarden
1	Klankbordgroep inventarisatie risicobedrijven /bodemkwa
1	Werkgroep LM van de commissie toetsing bestrijdingsmiddelen
1	Bestrijdingsmiddelenoverleg
1	Taakgroep basisdocument nitraat
1	Taakgroep basisdocument ammoniak
1	Projectgroep koolwaterstoffen 2000
2	Werkgroep emissies 3 ^e Nota Waterhuishouding
2	Werkgroep heftruck
2	Overleggroep Integraal Waterbeheer +
2	Stuurgroep Eutrofiëring
2	Werkgroep financiering waterbeheer
2	Werkgroep economische aspecten
2	Werkgroep Heffingen
2	Fosfaatoverleg RWS-VROM
2	Werkgroep doelstellingen en systeemkenmerken t.b.v. 3 ^e Nota

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: RIZA
 Afdeling: Voorbereiding Emissiebeleid

volgnummer	omschrijving
3	Begeleidingscommissie waterhuish.systeem prov. N-Holland
3	Deelproject 3 van de BOVAR (Bestrijding Overmatige Algenbloei Randmeren)
4	AMvB-werkgroep
4	Werkgroep Emissienormen
4	Werkgroep wijziging WVO-II
4	Werkgroep onderzoek grootschalige incidenten
4	Periodiek overleg DWV-DBW/RIZA m.b.t. alternatieve materialen
4	Werkgroep algemene regelgeving in de waterbouw
4	Technische werkgroep Waterwet
4	Werkgroep Emissie-AMvB inzake geuroverlast door awzi's
4	Werkgroep coördinatie WCA-vergunningverlening scheepvaart
4	Projectgroep OBS-voorzieningen
6	Alle met name genoemde internationale overlegkaders
7	Alle met name genoemde internationale overlegkaders
10	Afstemmingsoverleg RWS inzake mestverwerking
10	CUWVO-VI en subwerkgroepen
11	TNO Operationele doelen
11	Begeleidingsgroep onderzoek rioleringsbeheer
11	Overleggroep onderzoek Brabant inventarisatie
11	Begeleidingscommissie onderzoek bestuurlijke aspecten
12	Stuurgroep WIER
12	Overleg emissieregistratie water
12	Beheerscommissie Collectieve Emissieregistratie
12	Adviescommissie informatievoorziening DBW/RIZA
12	Ondersteuningsgroep Informatieplan Integraal Waterbeheer
12	Stuurgroep Emissiefactoren
12	Intern beraad automatisering DBW/RIZA
12	Testteam WIER
12	Gebruikersoverleg WIER
12	CUWVO-VII, subwerkgroep A
12	Projectgroep Emissieregistratie-Collectief
12	Werkgroep Automatiseringsplan Hoofdafd. Riza
12	Redactiecommissies Emissieregistratie (prov.)
12	Conversieteam WIER
12	Testteam Emissieregistratie-Collectief
13	Commissies van advies en bijstand provincies

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: RIZA
 Afdeling: Emissie-onderzoek

volgnummer	omschrijving
1	Bestrijdingsmiddelenonderzoek zuiveringsschap West-Overijssel
1	Bestrijdingsmiddelenonderzoek RIJP
1	Intern bestrijdingsmiddelenoverleg
1	Literatuuronderzoek bestrijdingsmiddelen en inventarisatie van activiteiten en kennis op het gebied van landbouwbestrijdingsmiddelen in relatie tot het oppervlaktewater
1	Onderzoek van op poreuze drager gehecht actief slib voor de reiniging van stedelijk afvalwater (slib op sponsjes)
1	Begeleidingscommissie TNO/Gist-Brocades: onderzoekproject stedelijk afvalwater (slib op drager)
1	Behandeling van stedelijk afvalwater in de toekomst (r.w.z.i. 2000)
1/3	Begeleidingscommissie WAZU (waterzuivering) - respiratiemethoden BWB F 74
1	Anaerobe zuivering van ruw huishoudelijk afvalwater met behulp van een UASB-systeem
1	Anaerobe zuivering van huishoudelijk afvalwater met behulp van een EGSB- en FB-systeem
1	Reiniging vervuild straalgrit
1	Anaerobe zuivering van vethoudend zuur zeepsplitswater
1	Bestrijding overmatige algengroei Veluwerandmeren, deelproject 4: verwijderen bodemslib
1	Begeleidingscommissie TOW-diffuse bronnen
1	Begeleidingscommissie uitloging geïmpregneerd hout
1	Begeleidingscommissie onderzoeksplan diffuse bronnen
1	Versneld inkleuren "129 stoffen"
1	WVO-vergunningvoorschriften lozing van nog niet door produktieproces verontreinigd water
1	Themagroep afvalwaterlozingen
1	Geuremissie r.w.z.i.'s
1	STORA projecten 1.2.0 en 1.2.1
1	Begeleidingscommissie fosfaatbelasting IJssel
1	Effluentmonitoring
1	Sensoren r.w.z.i.'s: werkgroep desinfectie
1	Solvent extractie
1	Vervolgonderzoek naar de effecten van de toevoeging van actieve kool op het oxydatief-biologisch zuiveringsproces
1	Project mate van onderbelasting communale r.w.z.i.'s
1	Zware metalen in de galvano-industrie - pelletreaktor DHV
1	Begeleidingscommissie voor het project Simultaan defosfateren en dubbellaagse filtratie voor vergaande fosfaatverwijdering - DHV in opdracht van DBW/RIZA
1	Begeleidingscommissie voor het project Nieuwe waterzuiveringstechniek bij bodemsanering - in opdracht van DBW/RIZA
1	Werkgroep onderzoek DBW/RIZA
1	Diverse onderzoeksafdelingscommissies
1	Themagroep microverontreinigingen
1	Werkgroep emissie-onderzoek
1	Begeleidingscommissie project biologisch defosfateren Renkum-Wageningen
1	Begeleidingscommissie project biologisch defosfateren in Nederland

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling: Emissie-onderzoek

volgnummer	omschrijving
1	Begeleidingscommissie project PAK-zuivering grondwater
1	BWB-project anaerobe zuivering van huishoudelijk afvalwater
1	Begeleidingscommissie en stuurgroep toekomstige generatie zuiveringsinstallaties
1	Begeleidingscommissie defosfateren met een fluïd bed (DHV)
1	Begeleidingscommissie project acoustisch ontwateren van zuiveringslib
1	Begeleidingscommissie project effluentdefosfatering middels zandfiltratie
1	Begeleidingscommissie project desinfectie van biologisch gezuiverd afvalwater met ultraviolette straling
1	Periodiek overleg project mate van onderbelasting van communale rwzi's
1	Periodiek overleg project stankemissies rwzi's
1	Periodiek overleg onderzoek sensoren
1	Begeleidingscommissie project kosten van awzi's als functie van de effluenteisen
1	Begeleidingscommissie project kostenevaluatie desinfectie-technieken
1	Begeleidingscommissie project bergbezinkriool Maartensdijk
1	Werkgroep bodemsanering
2	Gebruikerscommissie (STW) immobilisatie en hechting van anaeroob (korrel)slib
2	Begeleidingscommissie technisch dechloreren
2	Toepassing van anaerobe zuivering bij Chem.Ind.Rijnmond b.v.
2	Begeleidingscommissie Smit Nijmegen HGMS (STW)
2	Begeleidingscommissie project Bioreactoren Grondwater-reiniging van DHV en LU Wageningen in opdracht van VROM
2	Werkgroep Fosforzuurgips
2	Begeleidingscommissie Natte Oxydatie van waterige afvalstromen bij hoge druk en temperatuur (BWB)
2	Werkgroep Verwijdering zware metalen uit afvalwater
2	Stuurgroep bestrijding waterverontreiniging bij de bron
2	Periodiek overleg VROM en DBW/RIZA over schone technologie
2	Interdepartementaal overleg over schone technologie
2	Begeleidingscommissie project onderzoeksprogramma Schone Technologie
2	Begeleidingscommissie elektronische metalenverwijdering (BWB)
3	Werkgroep buitenland
3	NATO/CCMS - advanced waste water treatment group
3	Overleg DBW/RIZA en RIVM over India/Sri Lanka
3	Samenwerking met Hongarije op het gebied van defosfateren (periodiek overleg)
3	Working party 1: organic sludge and liquid agricultural wastes processing (EEG-Costproject 681 ('87-'90)
3	Scientific Programme Committee on the organization of an international conference on sludge treatment and disposal '88

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: RIZA
 Afdeling: Emissie-onderzoek

volgnummer	omschrijving
4	Begeleidingscommissie inventarisatie van reinigingsmiddelen
4	Begeleidingscommissie vervanging van gehalogeneerde koolwaterstoffen
4	Werkgroep inventarisatie gehalogeneerde koolwaterstoffen
4	Begeleidingscommissie project individuele behandeling van afvalwater
4	Begeleidingscommissie bedrijfstakstudie raffinaderijen
5	Stuurgroep Ontwikkeling Standaard Uitloogtest Verbrandingsresiduen (SOSUV)
5	Werkgroep Onderzoek Waterbodems
5	Begeleidingscommissie TNO/Baan Hofman ontwateringsonderzoek
5	Civieltechnisch Centrum Uitvoering Research en Regelgeving commissie B 37 (CUR)
5	Toepassing alternatieve materialen in de waterbouw: werkgroep jaroziat
5	Overleg met DWV over onderzoek naar alternatieve materialen
5	Interdepartementale werkgroep diffuse bronnen
5	Overleg over coördinatie van nationaal depositie-onderzoek
5	Commissie E 68: olie- en vetafscheiders
5	Technische commissie anaerobie
5	Programmacommissie Techniekontwikkeling Bodemonderzoek
5	Projectgroep onderzoek Grondwaterreiniging bij bodemsanering
5	Onderzoek-adviescommissie van de STORA
5	Periodiek overleg RIVM-LAE
5	Werkgroep Desinfectie
5	Nationale werkgroep riolering en waterkwaliteit (NWRW) met themagroepen
5	Contactgroep stedelijke hydrologie van de Commissie voor Hydrologisch Onderzoek TNO
5	Slibcommissie van de Nederlandse Vereniging voor Afvalwaterbehandeling en Waterkwaliteitsbeheer (NVA)

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling: Emissie-advisering

volgnummer	omschrijving
3	Coördinatorenoverleg alternatieve materialen en hergebruik bij de RWS
3	Werkgroep MER verbranding zuiverings-slib Oost-Brabant
3	Saneringsoverleg Shell Pernis
3	Werkgroep dioxinen
3	Projectgroep Zellingwijk Gouderak
3	Werkgroep 5 sanering Zellingwijk Gouderak
3	Werkgroep 5 Diemerseedijk
5	Stankproblematiek rwzi Bath
5	Projectgroep uitbreiding rwzi Houtrust
5	Technisch overleg uitbreiding rwzi Houtrust
5	Technisch overleg en periodiek overleg voortgang rwzi Dokhave Sluisjesdijk
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering lozing TC
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering lozing TC
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering lozing AKZO Deventer
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering lozing Unimills
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering lozing De Eendracht
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering Slachthuis Salland
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg bouw awzi Schellui
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg bouw awzi Ritthem
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg bouw awzi Terneuze
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg bouw awzi Goes: Willem Anna-polder
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg slibverwerking awz Hattemberbroek
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg bouw awzi Gelkenes
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering lozing Dow Chemical Ned.b.v.
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg sanering lozing Booi Clean b.v.
5	Begeleidingscommissie en periodiek overleg bouw awzi's Tholen en Sint Philipsland
5	Periodiek overleg sanering lozing Esso Nederland b.v.
5	Overleg fosfaatproblematiek Nieuwkoopse plassen
5	Periodiek overleg c.q. begeleidingscommissie awzi Gorinchem Groot-Amers, Terwolde, Wapenveld, Cuijk & St.Agatha (+ riol Gennep, Breskens, Velsen (+ riol.), Eck en Wiel, AKZO-Botlek v/d Bergh & Jurgens, UKF IJmuiden, Panocean, Smid & Holland: Nutricia Cufk, CCA Biochem en Papierfabriek Velsen
5	Dordrecht, knelpuntenoverleg

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: RIZA
Afdeling: Emissie-advisering

volgnummer	omschrijving
6	Projectgroep elektriciteitsvoorziening
8	WABM-overleg RWS diverse directies
9	FWVO met subwerkgroepen
10	Stuurgroep Convenant Moerdijk

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJ

Hoofdafdeling: RIZA

Afdeling: Heffingen en Controle

volgnummer	omschrijving
1	ISO/TC 113/SC 2 weirs and flumes
2	Stuurgroep WIER
2	Gebruikersoverleg WIER
3	Werkgroep heftruck
4	Themagroep afvalwaterlozingen
5	CUWVO III/STORA subgr.afvalwatercoëfficiënten zelfslachter slagers
5	CUWVO III/STORA subgr.afvalwatercoëfficiënten metaalindus en galvanische bedrijven
5	CUWVO III/STORA subgr.afvalwatercoëfficiënten (coëff.nr 4
5	CUWVO III/STORA subgr.afvalwatercoëfficiënten hotellerie
6	Periodiek overleg met PWS en RWS-dir.N-Holland inzake Hoogovens
6	Periodiek vergunningoverleg met RWS-dir.N-Holland.en Hoog
8	WVO-Contactteam
8	Werkgroep 5 voorlichting WVO-Contactteam
8/9	Werkgroep vergunningencontrole-akties
8/9	Redactie adviescommissie blad "Handhaving"
8/9	Periodiek overleg DGME
8/9	Taakgroep Info-uitwisseling Overheden

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: Informatie en Ontwikkeling (IO)

Afdeling: Laboratoria

volgnummer	omschrijving
1/3/8	Alle commissie van het Nederlands Normalisatie Instituut KIWA-Methodieken, KIWA-WAAP, KIWA-WAOP Alle ISO/TC's
11	ICES
11	JMG

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSL

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)
Afdeling: Landelijke Zaken

volgnummer	omschrijving
38	CUWVO-V met subgroepen
38	Begeleidingscommissie Aktief Biologisch Beheer + themag
38	Werkgroep Onderwaterbodems
38	Overleg Normstelling
38	Werkgroep Grondwater 3 ^e Nota Waterhuishouding + deelpro
38	Projectteam 3 ^e Nota Waterhuishouding
38	Ambtelijke begeleidingscommissie 3 ^e Nota Waterhuishoudi
38	Bestuurlijke begeleidingscommissie 3 ^e Nota Waterhuishou
38	Periodiek Overleg Waterhuishouding (POWA)
38	Klankbordgroep NMP
38	Klankbordgroep Nationaal Natuurbeleidsplan
38	Werkgroep Afstemming 3 ^e Nota Waterhuishouding met PAWN onder:
39	Werkgroep Onderwaterbodems - bodem
39	RIZA/WS-overleg slib
39	Projectgroep organisatie meten (VROM)
39	Commissie Waterbeheer van het Landbouwschap
39	IPO werkgroep Waterbeheer
39	IPO-HNA-overleg
39	Werkgroep Waterkwaliteitsbeheer van de Unie van Watersch
39	Commissie radioactiviteit en drinkwatervoorziening
39	Functionele werkgroep grondwater
39	Milieu-overleg met regionale directies en specialistisch dienst
39	Overleg systeemanalyse waterbeheer: natuurwaarden (t.b.v 3 ^e Nota Waterhuishouding)
39	Stuurgroep wateraanvullingsproject Horstermeer
39	Projectgroep eutrofiëringsbestrijding Nieuwkoopse plasse
39	Begeleidingscommissie integrale eutrofiëringsbestrijding Botshol
39	Werkgroep eutrofiëring van de Unie van Waterschappen
39	Projectgroep eutrofiëring RWS
39	RWS-stuurgroep eutrofiëring
39	Overleg met Bureau Waterbodems
39	Begeleidingscommissie project prognose waterbodemkwalite
39	CCRX redactiecommissie rapport stikstofverbindingen
39	Benelux, schadecommissie grondwater
39	Werkgroep toelaatbaarheid zout zand
39	Interdepartementale overleggroep grondwater
39	Werkgroep landbouw PAWN
39	Werkgroep grondwater
39	Integraal waterbeheer plus-overleg

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling: Landelijke Zaken

volgnummer	omschrijving
40	Werkgroep evaluatie waterkwaliteitsplannen
4 (zie RA)	Overleg DBW/RIZA - DGV-TNO
4 "	Begeleidingsgroep toetsing grondwatersysteem Salland
4 "	Geo(hydro)logische inventarisatie IJsselmeer
4 "	Projectgroep model AMvB kwaliteitseisen VROM
4 "	Werkgroep ter invulling uitvoeringsmaatregelen Wet Waterhui
4 "	CUWVO-adhocgroep actieplan eutrofiëring
4 "	Functionele werkgroep 5: grondwater
7 "	Int.Rijncie, subgroep Ps
7 "	Int.Rijncie, permanente werkgroep (P)
7 "	Werkgroep 5 - tracerproeven
7 "	Int.Rijncie, subgroep Tm
42	PAWN - natuur terrestrisch
42	Overleg MNF en DBW/RIZA over natuurbeleid
42	Intergroep verdroging
42	Werkgroep 5: systeemanalyse natuurwaarden
42	PAWN Natuur - aquatisch
42	PAWN werkgroepvoorzitters
42	Begeleidingsgroep stofstromen
42	Werkgroep electriciteit
42	Werkgroep water - landbouw - milieu
42	Werkgroep onderzoek
42	Stuurgroep TOW-IW
42	Begeleidingsgroep RIM-PAWN
42	Pollutiona Waddenzee
42	Stofstromen - zout
42	Begeleidingscommissie RIM
42	Themagroep hydrologie
42	Themagroep systeemanalyse waterbeheer
42	PAWN, werkgroep recreatie
42	PAWN, werkgroep drink- en industriewatervoorziening
42	Werkgroep 5 landbouw PAWN
42	Kerngroep PAWN beleidsanalyse waterhuishouding
42	Projectgroep wateraanvoer naar Groningen
42	Werkgroep PAWN-studies
42	Regulering stofstromen
42	Project DM-flex (redesign DM)
42	Projectgroep PAWN-minerale grondstoffen
42	Projectgroep PAWN-scheepvaart
43	Werkgroep van de Ned.Belgische commissie grensoverschrijden onbevaarbare waterlopen
43	Permanente Ned.Duitse grenswaterencommissie (vooroverleg)

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling: Meren

volgnummer	omschrijving
44	Stuurgroep uitvoering geohydrologische tegenmaatregelen Markerwaard (STUG)
44	Werkgroep 5: persputten
44	Projectgroep BI meet- en toetsingssysteem Markerwaard
44	Projectgroep persputten retourbemaling AI Markerwaard
44	Projectgroep infiltratieputten sandpalen
45	MER-zandwinning IJsselmeergebied
45	Projectgroep waterbodembeheer Ketelmeer
45	Themagroep sedimenttransport
45	Themagroep remote sensing
45	Commissie bestrijding overmatige algengroei randmeren (BO)
47	Werkgroep 5 toetsing tweede waterkeringen
47	Vooroverleg Noord (VON)
47	Begeleidingscommissie calamiteitenmodel Klein-IJsselmeer
47	Werkgroep milieu van het project Rampol
47	BOVAR, deelproject 5: diffuse bronnen
47	BOVAR, deelproject 4: bodemslib
47	Coördinatiegroep berichtencentrum
48	Begeleidingsgroep voor het NTA-monitoringprogramma in het stroomgebied van de Eem
48	BOVAR, deelprojectgroep 7: watersuppletie en doorspoeling
48	BOVAR, deelprojectgroep 8: maatregelen begel.end.(MBO-groep)
48	BOVAR; werkgroep gegevensverwerking
48	Begeleidingsgroep onderzoek Hierdense Beek
48	Overleggroep eutrofiëring Markermeer RWS-RIJP
48	Werkgroep BOVAR II
49	Waarschuwingsdienst dijken IJsselmeer
49	Werkoverleg WOIJ - WSM

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling: Delta

volgnummer	omschrijving
51	Stormvloedkering Nieuwe Waterweg, werkgroep hydraulica
51	Coördinatiegroep stormvloedkering Nieuwe Waterweg
51	TAW werkgroep 9b: leidraad ontwerpen rivierdijken in het Benedenriviereengebied
51	TAW subwerkgroep hydraulische randvoorwaarden (van wg 9b)
52	Werkgroep manipulatie Haringvlietsluizen
52	Werkgroep rivierprofilering
52	Projectgroep morfologisch onderzoek
52	Werkgroep morfologisch model
52	Toetsgroep waterbeheer Zeeland
52	Werkgroep waterbeheer Zoommeer
52	Periodieke bespreking met BER: werkgroep onderzoek N-Deltabe ke
52	Overleggroep meetnet Zoommeer
52	Werkgroep uitvoering metingen Kramer- en Kreekraksluizen
52	Werkgroep waterhuishouding Kreekraksluizen
52	Beleidsbesprekingen waterhuishoudkundig onderzoek N-Deltabe ke
52	Werkbesprekingen " " "
52	Financiële besprekingen waterhuishoudkundig onderzoek
52	Coördinatiegroep wiskundige modellen
52	Stuurgroep waterbeheer Zeeland
52	Commissie grondwaterstandsveranderingen Zoommeer
52	Werkgroep onderzoeksplan Volkerakmeer en Zoommeer
52	Werkgroep case-study SEFLOW
52	Voorzittersoverleg m.b.t. Volkerak-Zoommeer
52	Getijgootwerkgroep slib
52	Werkgroep flocculatie en valsnelheden
52	Overleggroep modellen voor verontreinigingen (CHR)
53	Waterkwaliteitsonderzoek N-Deltabekken (cluster 1)
53	" " (cluster 6)
53	Projectgroep waterkwaliteitsonderzoek
53	Begeleidingscommissie projectonderzoek Rijn in het BER-gebied
53	Werkgroep effecten van bestrijdingsmiddelen uit de tuinbouw op de waterkwaliteit
53	P&WN, werkgroep water - landbouw - milieu
53	Clusteroverleg eutrofiëring N-Deltabekken (v/d WOND)
53	Clusteroverleg ecologisch functioneren N-Deltabekken (v/d WOI)
53	Werkgroep evaluatie-onderzoek oeververdedigingen Korendijkse Beninger slikken
53	Projectteam advisering oevers
53	Projectgroep oeverontwikkeling Volkerak-Zoommeer
53	Werkgroep defosfateringsinstallatie Binnenschelde (RIJP)
53	Werkgroep biologische waterbeoordeling
53	Vooroverleg gezamenlijke werkgroepen kwaliteitsdoelstellingen (v/d Scheldewatercommissie)
53	Studiegroep Merwedekanaal
53	Werkgroep Kwelonderzoek Kanaal door Zuid-Beveland
53	Werkgroep oeverafslag Haringvliet/Hollandsch Diep
53	Werkgroep monitoringsysteem slufsterplan

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGS-

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling: Delta

volgnummer	omschrijving
53	Werkgroep en projectteam lozingen in havens
53	Werkgroep slibdepôts
53	Werkgroep dioxinensediment
53	Werkgroep verontreiniging waterbodems
53	Werkgroep dioxinen in het Benedenriviereengebied
53	Werkgroep klassifikatie in het Benedenriviereengebied
53	Begeleidingsgroep cluster microverontreiniging Volkerak
53	Onderzoeksgroep milieu-risico's dioxinen
53	Werkgroep AMIVE/OMIVE
53	RIZA-WS sliboverleg
53	Coördinatiegroep zwevende stofonderzoek
53	Begeleidingsgroep inzet driehoeksmosselen
53	Werkgroep verspreidingspatronen
53	Werkgroep verontreiniging bij werven
53	Werkgroep doorvoer Merwedekanaal
53	Werkgroep inbreng en verspreiding van stoffen
53	Werkgroep calamiteuze inbreng van stoffen
53	Sliboverleg DBW/DGW

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLIJST

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling: Rivieren

volgnummer	omschrijving
54	Projectgroep integraal beleidsplan grote rivieren
54	Projectgroep oevers Waal
54	Begeleidingscommissie habitat Maas
54	Begeleidingscommissie microverontreiniging in uiterwaarden
54	Begeleidingscommissie oevertypologie grote rivieren
54	Begeleidingscommissie ecologisch meetnet grote rivieren
54	Projectgroep ecologisch herstel Rijn
54	Projectgroep milieuvriendelijke oevers - rivieren
54	Werkgroep 5 Overijsselse Vecht - oeverbescherming met relevante belangen
54	Vorbereidingsgroep cursus natuurtechnisch oeverbeheer
54	RIWA, werkgroep hydrologie
54	RIWA, werkgroep waterkwaliteit
54	RIWA-RWS Rijnoverleg
54	RIWA-RWS Maasoverleg
54	Int.Rijncie, adhocgroep Pc
54	Int.Rijncie, Warn- und Alarmgruppe Pa
54	Int.Rijncie, adhocgroep biotest
54	Int.Rijncie/CHR, werkgroep leeptijden
54	Int.Rijncie/CHR, Nederlands vooroverleg
54	Periodiek overleg dir. Gelderland
54	Periodiek overleg dir. Limburg
54	Werkgroep morfologisch onderzoek N-Deltabekken
54	Zalmverband
54	TOW, werkgroep 1
54	Sliboverleg WS-DGW
54	Werkgroep koelwater P.L.E.M.
54	Ned.overleg over modellen voor verontreinigingsgolven
54	Projectgroep hydrologische aspecten waterbodems
55	Projectgroep milieuvriendelijke oevers - kanalen
55	Projectgroep milieuvriendelijke oevers - Drenthe
55	Werkgroep 5, ecologische effecten Merwedekanaal
55	Periodiek overleg directie Overijssel
55	Periodiek overleg directie Drenthe
55	Periodiek overleg directie Noord-Brabant
55	Stuurgroep hydrologisch onderzoek Drenthe
56	Projectgroep ecologische effecten van gebiedsvreemd water
56	Regio-overleg rivieren
56	Coördinatiecommissie hydrologisch onderzoek Gelderland
56	Projectgroep wateraanvoer en optimalisering waterhuishouding in midden en oostelijk Noord-Brabant
56	Begeleidingsgroep stromingssystemen Salland/Oost-Veluwe
56	Coördinatiegroep onderzoek waterbeheer Overijssel
57	RIWA, begeleidingsgroep calamiteitenmodel IJsselmeer
57	Intern overleg grondwater rivieren
58	Commissie richtlijnen oppervlaktewaterbeheer Gelderland

BIJLAGE MET COMMISSIES, WERKGROEPEN e.d. BEHORENDE BIJ DE VERNIETIGINGSLI

Hoofdafdeling: Watersystemen (WS)

Afdeling: Rivieren

volgnummer	omschrijving
59	Coördinatiegroep ontwikkeling meetnetten DBW/RIZA
59	NVA, programmagroep 4
59	Projectgroep DAVOS
59	NNI, stuurgroep Normstar
59	Gebruikersoverleg AKN
59	Klankbordgroep AKN
59	Klankbordgroep WORSRO
59	Projectgroep Monitoring Watersystemen (sout)
59	Projectgroep Monitoring Watersystemen (zoet)
60	Calamiteitengroep
60	Projectgroep calamiteitenmodel berichtencentrum

